میلاد باسعادت حضرت عباس(ع) و روز جانباز را گرامی می‌داریم

اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

چهارشنبه
۲۵ بهمن ۱۴۰۲
۴ شعبان ۱۴۴۵
۱۴ فوریه ۲۰۲۴

سال سی‌وپنجم شماره پیاپی ۳۸۲۹ • دوره جدید سال دهم شماره ۲۵۱۱ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

تشکیل کنسرسیوم توسعه میدان مارون

۳

گزارش‌های روز

نزول ادامه‌دار نرخ یا نقطه عطف بازگشت به صعود؟

۶

درآمدزایی یا حل بحران آب

۱۲

چهره

الان زمان استفاده از خودروهای برقی است

وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه تکنولوژی‌ها در حال پیشرفت هستند، گفت: به هزار و یک دلیل می‌توان ثابت کرد که امروز زمان استفاده از خودروهای برقی است. سیزدهمین همایش بین‌المللی موتورهای درون‌سوز و نفت با حضور وزیر صمت در شرکت تحقیق، طراحی و تولید موتور ایران خودرو (سایپکو) برگزار شد. عباس علی‌آبادی، وزیر صنعت، معدن و تجارت در همایش بین‌المللی موتورهای درون‌سوز و نفت درباره با ورود خودروهای برقی به بازار گفت: به هزار و یک دلیل می‌توان ثابت کرد که زمان خودروهای برقی است و قاطعانه به‌عنوان یک معلم می‌گویم که الان زمان برقی‌سازی است. البته بی‌شک در آینده با توسعه علم، فناوری‌ها نیز جایگزین می‌شوند و با فناوری و تکنولوژی امروز متفاوت هستند. وی بااشاره به اینکه تکنولوژی وقتی کاملا بالغ می‌شود، وارد میدان و بازار می‌شود، گفت: از این فرصت‌ها باید استفاده کرد، این یک پیچ تاریخی است و ما می‌توانیم به‌سرعت فناوری‌ها را جبران کنیم. وزیر صمت با بیان اینکه تامین بنزین برای تمام جمعیت کشور منطقی نیست، گفت: مگر می‌شود برای تمامی ۸۵ میلیون نفر جمعیت کشور فقط از سوخت فسیلی استفاده کرد و به دلایل بسیاری این امر منطقی نیست. بنزین در حال تبدیل شدن به یک بن‌بست مطلق است و تامین منابع آن برای خودرو امکان‌پذیر نیست.

۲

در بررسی صمت از راهکارهای حل معضل ناترازی بنزین مطرح شد

واردات، باتلاق هدررفت منابع ارزی

ناترازی بنزین به‌عنوان یک نگرانی مهم در سیاست اقتصادی کشور، زنگ خطر را به صدا درآورده است. واقعیت این است که ناترازی بنزین نسبت به ناترازی برق و گاز پیچیده‌تر است و عدم‌النفع و خطر امنیتی بیشتری دارد.

کارشناسان معتقدند اهمال‌کاری و عدم‌توجه به تولید خودرو باکیفیت و کم‌مصرف مهم‌ترین عواملی هستند که ما را از مزیت بزرگ صادرکننده به ضعف در تامین و واردات بنزین رسانده‌اند. براساس داده‌های موجود، اگر این مشکل را با روش‌هایی مانند اصلاح کیفیت خودروها و تنوع‌بخشی به سبد سوختی کشور و موارد دیگر حل نکنیم، در باتلاقی گیر خواهیم کرد که نتیجه آن جز هدررفت منابع ارزی کشور نخواهد بود. کارشناسان با تاکید بر اینکه رفع معضل ناترازی بنزین، تنها یک راه‌حل ندارد و باید مجموعه‌ای از راهکارها را در پیش بگیریم، معتقدند بی‌توجهی به این بحران، هر سال بر شدت ناترازی و ارزبری می‌افزاید و ما را با مشکلات بیشتری روبه‌رو خواهد کرد.

۴

بازارگردی صمت در «امین‌حضور»، راسته لوازم خانگی

مال‌های بزرگ تیشه به ریشه کسبه زدند

۱۴و۱۵

عکس: آیدا فریدی

آگهی مزایده شماره ۰۰-۰۰۴۸۰SI

نوبت دوم

شرکت فولاد سیرجان ایرانیان

شرکت فولاد سیرجان ایرانیان در نظر دارد تعدادی از ضایعات غیرتولیدی موجود در مجتمع احیاء مستقیم و فولادسازی بردسیر، به آدرس: کرمان، جاده بردسیر، کیلومتر ۷ جاده نگار و مجتمع معادن، کنسانتره و گندله‌سازی سیرجان، به آدرس: سیرجان، جاده شیراز، جاده شماره ۲ گل‌گهر را مطابق جدول ذیل از طریق مزایده عمومی به فروش برساند. لذا از تمامی متقاضیان محترم دعوت به عمل می‌آید به‌منظور خرید اسناد مزایده و بازدید، پس از واریز مبلغ ۱،۰۰۰،۰۰۰ ریال به شماره شبا ۰۱-۶۷۷۱-۶۷۶۷-۸۶۰۰-۰۳۰۷-۰۵۷۰-۲۷ نزد بانک پاسارگاد شعبه میرزای شیرازی به نام شرکت فولاد سیرجان ایرانیان همراه با فیش واریز و معرفی‌نامه همه روزه به استثنای ایام تعطیل رسمی و جمعه از تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۲۳ لغایت ۱۴۰۲/۱۱/۲۹ به دفاتر شرکت فولاد سیرجان ایرانیان مراجعه نموده و پیشنهادهای خود را به صورت کتبی بر اساس اسناد مزایده حداکثر تا پایان وقت اداری ۱۴۰۲/۱۱/۲۹ به دفاتر این شرکت ارائه دهند. لازم به ذکر است بازدید قبل از ارائه پیشنهاد قیمت الزامی می‌باشد و امکان بازدید بدون دریافت اسناد فیزیکی و مهر شده وجود ندارد. امکان شرکت در هر آیتم مزایده به صورت جداگانه وجود دارد و مقادیر ذکر شده به صورت تقریبی می‌باشد که امکان تغییر تا تلورانس ۲۵ درصد وجود خواهد داشت.

سایت	ردیف	نام کالا	مقدار تقریبی	واحد	ردیف	نام کالا	مقدار تقریبی	واحد
گل‌گهر	۱	چوب سبک	۶۰،۰۰۰	کیلوگرم	۱	آهن کروم دار	۲۰۰،۰۰۰	کیلوگرم
	۲	انواع نوار نقاله نخی و سیمی ضایعاتی به صورت درهم	۶۰،۰۰۰	کیلوگرم	۲	آهن منگنز دار	۵۰،۰۰۰	کیلوگرم
	۳	پکینگ پلاستیکی ضایعاتی	۶۰،۰۰۰	کیلوگرم	۳	چدن	۷۰،۰۰۰	کیلوگرم
	۴	آجر نسوز ضایعاتی منیزیتی	۴۰۰،۰۰۰	کیلوگرم	۴	لیفتبار و شل پلیت	۲۰۰،۰۰۰	کیلوگرم
	۵	جامبو بگ ضایعاتی	۳۰،۰۰۰	کیلوگرم	۵	مش پلی اورتان	۲۰،۰۰۰	کیلوگرم
	۶	سیم و کابل برق	۶،۰۰۰	کیلوگرم	۶	نوار نقاله (نخ‌دار)	۲۰۰،۰۰۰	کیلوگرم
	۷	شیم و براده مس	۵۰۰	کیلوگرم	۷	نوار نقاله (سیمی)	۱۰،۰۰۰	کیلوگرم
	۸	سرکابل	۱،۰۰۰	کیلوگرم	۸	ضایعات تخته چوب	۲۰،۰۰۰	کیلوگرم
	۹	باتری ضایعاتی(۶۴۲عدد)	۱۴۰۰	آمپر	۹	رولیک آهنی	۲۰۰،۰۰۰	کیلوگرم
					۱۰	ضایعات سیم مسی	۴،۰۰۰	کیلوگرم
					۱۱	گریس سوخته	۴۰۰	بشکه
					۱۲	بشکه خالی آهنی	۲،۰۰۰	عدد
					۱۳	پارچه برزنتی	۳۰،۰۰۰	کیلوگرم
					۱۴	ضایعات گریت بار و اسپیس بار	۲۰۰،۰۰۰	کیلوگرم
					۱۵	لوله ترلکس	۱۵،۰۰۰	کیلوگرم
					۱۶	ضایعات لاستیکی	۲۰،۰۰۰	کیلوگرم

تلفن ضروری: ۰۳۴۳۱۲۴۵۵۰۰ داخلی ۵۷۱۸

دفتر کرمان: بلوار جمهوری اسلامی، خیابان هزارویکشب، کوچه ۱۷، انتهای کوچه سمت راست، ساختمان سیسکو، طبقه هفتم

دفتر تهران: خیابان ولیعصر، بالاتر از پارک ساعی، خیابان ساعی دوم، پلاک ۶، برج الماس ساعی، طبقه دهم

امور بازرگانی شرکت فولاد سیرجان ایرانیان

مناقصه عمومی

ساخت ۲۰ عدد شفت رفت حامل زنجیر (شفت آبگرد) کوره گندله‌سازی

صبانور
شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در نظر دارد ساخت ۲۰ عدد شفت رفت حامل زنجیر (شفت آبگرد) کوره گندله‌سازی خود، واقع در استان همدان را به تامین‌کننده واجد شرایط واگذار نماید. لذا تامین‌کنندگان واجد شرایط می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر با شماره ۰۲۱۲۷۶۴۵۳۲۵ تماس گرفته و یا به آدرس اینترنتی www.sabanour.com قسمت فراخوان - مناقصه مراجعه نمایند و پاکات خود را مطابق شرایط مناقصه با ورود به سامانه تامین‌کنندگان صبانور بصورت دربسته مهرو موم شده، از تاریخ درج آگهی تا تاریخ ۱۴۰۲/۱۲/۰۷ به آدرس سعادت‌آباد نرسیده به خروجی هاشمی‌رفسنجانی شرق- خیابان ۲۶ (حق‌طلب غربی) پلاک ۴۹ -طبقه سوم (بخش دبیرخانه) تحویل نمایند. مناقصه‌گزار اختیار کامل در زمینه رد یا قبول هر یک یا تمامی پیشنهادات را داشته و هیچگونه ادعا و اعتراضی در این زمینه مسموع نخواهد بود و به پیشنهادهای مشروط، مبهم و فاقد ضمانت شرکت در مناقصه و همچنین به پیشنهادهایی که بعد از مدت مقرر در آگهی واصل شود ترتیب اثر داده نخواهد شد.

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

GMEX

شرکت اکتشاف معادن و صنایع غدیر

"آگهی فراخوان مناقصه عمومی یک مرحله‌ای به شماره ۱۴۰۲-۱۴-۳۲ با موضوع انتخاب پیمانکار در زمینه احداث واحد پرعیارسازی سنگ آهن به ظرفیت خوراک ورودی دو میلیون تن (۲،۰۰۰،۰۰۰) در سال در معدن سنگ آهن گزستان شهرستان بافق در استان یزد را به روش ساخت - بهره برداری - واگذاری (BOT)"

شرکت اکتشاف معادن و صنایع غدیر (سهامی خاص) در نظر دارد در خصوص انتخاب پیمانکار در زمینه احداث واحد پرعیارسازی سنگ آهن به ظرفیت خوراک ورودی دو میلیون تن (۲،۰۰۰،۰۰۰) در سال در معدن سنگ آهن گزستان شهرستان بافق در استان یزد را به روش ساخت - بهره برداری - واگذاری (BOT) از طریق مناقصه عمومی یک مرحله‌ای اقدام نماید، لذا از شرکت‌هایی که آمادگی و توانایی انجام موضوع مناقصه را داشته و دارای سوابق، تجربیات موثر و مرتبط و قادر به تهیه ضمانت نامه بانکی (تضمین شرکت در مناقصه) به مبلغ ۶۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال می باشند، دعوت می‌شود، بعد از مشاهده آگهی و از تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۲۵ لغایت ۱۴۰۲/۱۱/۲۶ جهت خرید اسناد مناقصه، پس از واریز مبلغ یک میلیون ریال به حساب ۰۲۶۳۷۰۱۰۱۳۴۹۸ بانک سپه، با ارائه اصل فیش واریز به همراه معرفی‌نامه نسبت به دریافت اسناد شرکت در مناقصه به آدرس ذیل مراجعه و حداکثر تا ساعت ۱۲:۰۰ مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۳۰ نسبت به تحویل پیشنهاد خود اقدام نمایند.

شرکتهای واجد شرایط می بایست ضمن مطالعه پیش نویس قرارداد و سایر اسناد مناقصه مطابق دستور العمل مندرج در آن نسبت به بررسی و تکمیل اسناد اقدام و مستندات را به همراه مدارک مربوطه به دبیرخانه شرکت تحویل و رسید دریافت نمایند.

شایان ذکر است که ارائه شماره تلفن و نشانی پست الکترونیک متقاضی شرکت در مناقصه برای تداوم اطلاع رسانی ها الزامی است.

-در صورت هرگونه نقص در ارائه مستندات و یا عدم تکمیل اسناد مناقصه، مدارک و مستندات قابل بررسی نمی باشد. لازم به ذکر است ارائه مدارک مورد اشاره هیچ گونه حقی برای متقاضیان ایجاد نخواهد کرد. سایر جزئیات و اطلاعات مربوط در اسناد مناقصه مندرج است.

-هزینه درج آگهی به عهده برنده مناقصه میباشد.

-شرکت اکتشاف معادن و صنایع غدیر (سهامی خاص) در بررسی مستندات و نیز در رد یا قبول هر یک یا تمامی مستندات و پیشنهادات ارائه‌شده توسط شرکت‌کنندگان در مناقصه، بدون آنکه محتاج به ذکر دلیل باشد مختار است.

آدرس: تهران، انتهای اتوبان اشرفی اصفهانی، سیمون بولیوار، خیابان شهرک نفت (شهید زارع)، نبش کوچه بیست و سوم، پلاک ۲۱ - کدپستی: ۱۴۶۹۸۷۰۱۱۹ تلفن: ۲۱۷۵۴۷۳... تسلیم نمایند.

چهره

الان زمان استفاده از خودروهای برقی است

وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه تکنولوژی‌ها در حال پیشرفت هستند، گفت: به هزار و یک دلیل می‌توان ثابت کرد که امروز زمان استفاده از خودروهای برقی است.

به‌گزارش ایسنا، سیزدهمین همایش بین‌المللی موتورهای درون‌سوز و نفت با حضور وزیر صمت در شرکت تحقیق، طراحی و تولید موتور ایران خودرو (سایکو) برگزار شد.

عباس علی‌آبادی، وزیر صنعت، معدن و تجارت در همایش بین‌المللی موتورهای درون‌سوز و نفت در رابطه با ورود خودروهای برقی به بازار گفت: به هزار و یک دلیل می‌توان ثابت کرد که زمان خودروهای برقی است و قاطعانه به‌عنوان یک معلم می‌گویم که الان زمان برقی‌سازی است. البته بی‌شک در آینده با توسعه علم، فناوری‌ها نیز جایگزین می‌شوند و با فناوری و تکنولوژی امروز متفاوت هستند.

وی بااشاره به اینکه تکنولوژی وقتی کاملا بالغ می‌شود، وارد میدان و بازار می‌شود، گفت: از این فرصت‌ها باید استفاده کرد، این یک پیچ تاریخی است و ما می‌توانیم به‌سرعت فناوری‌ها را جبران کنیم.

وزیر صمت با بیان اینکه تامین بنزین برای تمام جمعیت کشور منطقی نیست، گفت: مگر می‌شود برای تمامی ۸۵ میلیون نفر جمعیت کشور فقط از سوخت فسیلی استفاده کرد و به دلایل بسیاری این امر منطقی نیست. بنزین در حال تبدیل شدن به یک بن‌بست مطلق است و تامین منابع آن برای خودرو امکان‌پذیر نیست.

سکاندار وزارت صمت با بیان اینکه خودروهای برقی به‌مراتب از خودروهای احتراقی بهتر هستند، گفت: بهترین راهکار برقی‌سازی است و در ۴۰۰ کیلووات یک درصد تلفات داریم و در تبدیل انرژی فقط ۵ درصد تلفات داریم.

وی ادامه داد: علاوه بر این در خودرو برقی که امروز رونمایی شد، به‌ازای هر ۱۰۰ کیلومتر پیمایش تنها ۱۱کیلووات ساعت انرژی برقی مصرف می‌شود که هزینه آن حدود ۶۰ سنت تمام است، اما در خودرو بنزینی همین پیمایش حدود ۴ الی ۵ دلار هزینه‌بر خواهد بود.

بنابراین باید از این کار حمایت شود و در صورت نبود زیرساخت‌ها باید آن را فراهم ساخت تا مانعی برای توسعه تحقق خودروهای برقی ایجاد نشود.

علی‌آبادی بااشاره به اینکه باید به تکنولوژی روز دست یافت، گفت: دوره‌های فناوری کوتاه و ۲۰ساله است و باید خود را به علم روز برسانیم و با آن همراه شویم.

وزیر صنعت، معدن و تجارت در پایان در رابطه با موتورها و توربین‌های سوخت هیدروژن گفت: برای تولید موتورهای هیدروژن، تولید سوخت هیدروژن هنوز تجاری نشده است و باید هیدروژن تولید شود که ما بتوانیم موتورهای هیدروژن‌سوز را متعاقب آن تولید کنیم.

اخذ مالیات از درآمد کنسرت‌ها و فعالیت‌های هنری

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت: چه اشکالی دارد هنرمندی که کارش پررونق است، مالیات بدهد؟ این حق مردم و دولت است که از او مالیات بگیرند.

محمدمهدی اسماعیلی در گفت‌وگو با ایرنا درباره مالیات هنرمندان و همچنین مالیات بر گردش مالی کنسرت‌های موسیقی اظهار کرد: ما موافق عدالت مالیاتی هستیم. هرکس در هر شغلی درآمد قابل‌احصایی داشته باشد، باید مالیات آن را پرداخت کند؛ بین هنرمند و غیرهنرمند هم تفاوتی وجود ندارد.

وی ادامه داد: هنرمندی که اوضاع کارش پررونق است، چه اشکالی دارد که مالیات بدهد؟ این حق مردم و دولت است که از او مالیات بگیرند، ما هم با این موضوع موافقیم؛ اما در کل خوانندگان ما ۱۵ تا ۲۰ خواننده هستند که استقبال عمومی بالایی دارند. بقیه اصحاب هنر یا موسیقی مانند موسیقی محلی، اقوام و نواحی یا موسسات قرآنی درآمدی ندارند.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی افزود: در حال امضای یک تفاهمنامه کامل با وزارت اقتصاد هستیم تا همه مشکلات مالیاتی اصحاب فرهنگ، قرآن، هنر، موسسات فرهنگی هنری و آموزشگاه‌های هنری در یک بسته آماده می‌شود.

وی درباره اینکه آیا برآوردی از گردش مالی کنسرت‌های موسیقی در معاونت هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی انجام شده یا نه؟ بیان کرد: برآوردها متفاوت است؛ من هم یک عددی دارم، اما چون قطعی نیست، آن را اعلام نمی‌کنم.

بازار ارز کنترل می‌شود

امکان معامله برق با رمز ارز

سخنگوی اقتصادی دولت درباره تغییر ساعت کار رسمی گفت: دولت برنامه‌ای برای تدوین لایحه تغییر ساعت کار رسمی کشور ندارد.

به‌گزارش مهر، سید احسان خاندوزی، سخنگوی اقتصادی دولت روز گذشته در نشست خبری اظهار کرد: در بخش حقیقی اقتصاد ایران به‌تازگی گزارشی در رابطه با میزان تولید و فروش شرکت‌های بزرگ صنعتی کشور منتشر شده است که براساس آن، در دی امسال نسبت به ماه مشابه سال قبل، شاهد رشد تولید بودیم.

وی افزود: تولید در دی ۱.۹ درصد و نسبت به آذر امسال ۴.۵ درصد رشد داشته است.خاندوزی ادامه داد: در صنعت شیمیایی و فلزات به‌ترتیب افزایش ۶ و ۹ درصدی داشته‌ایم و اهمیت آن در ماه دی به این است که در فصل سرد سال،باوجود سختی دسترسی به گاز اما تولید در این بخش رشد داشته است.

کاهش رشد نقدینگی به ۲۵.۲ درصد

وی درباره بخش قیمتی اقتصاد نیز بااشاره به کاهش رشد نقدینگی گفت: هدف‌گذاری کنترل نقدینگی تا پایان امسال ۲۵ درصد بود که در پایان دی به ۲۵.۲ کاهش یافته است. رشد پایه پولی هم به ۳۱.۷ درصد رسید که کمترین میزان ۱۷ ماه گذشته است، در حالی که رشد نقدینگی در دولت قبل به ۴۰ درصد رسیده بود. خاندوزی ادامه داد: بنابراین دولت موفق شد یکی از لنگرهای تورمی را به‌خوبی کنترل کند.سخنگوی اقتصادی دولت تصریح کرد: براساس اطلاعات مرکز آمار، تورم نقطه به نقطه مسکن در پایان دی نسبت به دی ۱۴۰۱ ، معادل ۱۱ درصد کاهش داشته است؛ همچنین نسبت به اردیبهشت امسال هم، حدود ۷۵ درصد کاهش تورم نقطه به نقطه در مسکن داشته‌ایم. البته این رقم به‌معنای کاهش سرعت رشد قیمت‌ها بوده که البته امسال عدد قیمت‌های مسکن به‌صورت مطلق هم کاهش داشته است. تورم ماهانه مسکن در امسال به‌اندازه ۵ ماه منفی بود و در سایر ماه‌ها، رشد بسیار نازلی داشت. در ماه‌هایی که تورم منفی نبوده، رشد مثبت زیر ۲ درصد بوده است.

رشد ۳۰ درصدی ترانزیت

خاندوزی درباره ترانزیت هم گفت: ترانزیت از مرز ۱۴.۲ میلیون تن در پایان دی گذشت که نسبت به دهماهه پارسال رشد ۳۰ درصدی را نشان می‌دهد.

وزیر اقتصاد افزود: انتظار داریم تا پایان سال به ۱۶ میلیون تن ترانزیت کالا از قلمرو ایران برسیم. علت اهمیت رشد ترانزیت هم، بی‌اثر بودن تحریم‌ها است که راه‌حل دولت سیزدهم بود. دولت به‌دنبال جایابی اقتصاد ایران در منطقه و همسایگان است و باید اقتصاد ایران را از منظر ارتباطات بین‌المللی ارتقا دهیم تا تحریم‌ها را کم‌اثرتر کند.

سخنگوی اقتصادی دولت درباره ساماندهی رمزارزها تصریح کرد: در این‌باره راهبرد دولت شفافیت و مشاهده‌پذیری این بخش است.

وی افزود: همچنین به‌دنبال تدوین قوانینی هستیم تا هم از کلاهبرداری‌ها جلوگیری شود و هم شفافیت داشته باشیم. در سایر کشورها هم، ابزارهای مختلفی برای مشاهده‌پذیری این بخش ایجاد شده، به‌ویژه اینکه این حوزه ذاتا تمایل به عدم‌شفافیت دارد.

سند رمزارزها تدوین شده است

خاندوزی اضافه کرد: در قانون جدید بانک مرکزی که ماه آذر از سوی رئیس‌جمهوری ابلاغ شد، این وظیفه برعهده بانک مرکزی گذاشته شده است تا سندی برای رمزارزها تدوین شود تا در این زمینه به‌شفافیت برسد. بانک مرکزی سند آن را تهیه کرده است و در مراحل بررسی و تایید قرار دارد.

سخنگوی اقتصادی دولت بااشاره به صدور مجوز صید در استان هرمزگان گفت: بعد از ۲۰ سال، صدور مجوز صید از انحصار خارج شد و به‌سهولت در اختیار صیادان قرار گرفت. وی افزود: با همکاری استانداری هرمزگان، صدور مجوز فقط برای ساحل‌نشینان و صیادان بدون کاغذبازی و مراجعه حضوری انجام گرفت.

خاندوزی ادامه داد: برای ۲ استان سیستان و بلوچستان و بوشهر نیز فرآیند ثبت درخواست آغاز شده است و متقاضیان می‌توانند درخواست خود را برای صید و قایق ثبت کنند. پس از تکمیل لیست، این فرآیند برای استان خوزستان هم عملیاتی خواهد شد.

قیمت گوشت به‌زودی متعادل می‌شود

سخنگوی اقتصادی دولت در پاسخ به سوالی درباره افزایش نرخ گوشت اظهار کرد: دولت ۲ اقدام مهم در این زمینه را در دستور کار قرار داد؛ وزارت جهاد کشاورزی با تامین و عرضه کافی خوراک و نهاده‌های دامی به حمایت از تولیدکنندگان و همچنین تعادل‌بخشی به بازار از طریق واردات پرداخت.

وی گفت: امیدواریم برنامه وزارت جهاد کشاورزی در تامین قیمت‌ها که دغدغه صحیح مردم است، به‌زودی به‌سرانجام برسد.

دنبال افزایش مناطق آزاد جدید نیستیم

سخنگوی اقتصادی دولت در پاسخ به پرسشی درباره تعطیلات پنجشنبه و جمعه و نظر دولت درباره این موضوع گفت: دولت درباره تعطیلات، لایحه‌ای را سال گذشته به مجلس تقدیم کرد که منتظر جمع‌بندی مجلس هستیم. قانون هر نظری داشته باشد، تابع قانون خواهیم بود.

وی درباره مناطق آزاد تصریح کرد: رویکرد دولت، افزایش کمی مناطق آزاد نیست. در سال گذشته، ۷ منطقه آزاد جدید هم اضافه شده است و همین مناطق جدید به‌دلیل اینکه نیازمند طرح‌های تفصیلی بودند، شروع به کار آنها ماه‌ها زمان برد.

خاندوزی افزود: سیاست ما، فعال کردن همین مناطق در کنار افزایش کیفیت مناطق آزاد نسل اول است که به‌علت تنگ‌نظری برخی دستگاه‌ها در اجرای ماده ۶۵ قانون مناطق آزاد مشکلاتی ایجاد شده،بنابراین دنبال ایجاد مناطق آزاد جدید نیستیم. وزیر امور اقتصادی و دارایی درباره سیاست‌های دولت برای جلوگیری از افزایش نرخ ارز و طلا در آستانه سال نو، گفت: سیاست دولت و تدابیر بانک مرکزی بر کاهش نوسانات و بازگشت ثبات به بازار ارز است و از تمام ظرفیت خود برای کنترل بازار ارز استفاده خواهد کرد.

دغدغه بانک مرکزی، کنترل نرخ ارز است

خاندوزی تاکید کرد: بانک مرکزی به‌صورت جدی به مسئله افزایش بی‌ضابطه نرخ ارز در طول ۲۰ روز گذشته ورود کرد و در آینده نیز، همین سیاست را ادامه خواهد داد، چراکه بی‌ثباتی نرخ ارز در هدف‌گذاری کنترل تورم، کشور را دچار مشکل خواهد کرد. تاکید رئیس‌جمهوری نیز بر کنترل این بازار و جلوگیری از افزایش تورم ناشی از آن است.

سخنگوی اقتصادی دولت درباره سیاست‌های خودرویی وزارت صمت، واردات خودروهای خارجی و نیز کنترل نرخ خودرو و همچنین اظهارات اخیر معاون حمل‌ونقل وزیر صمت، بیان کرد: راهبرد دولت که وزارت صمت آن

را پیگیری می‌کند، به‌تعادل رساندن نرخ خودرو داخلی از طریق افزایش تولید و نیز واردات خودرو خارجی است. وی افزود: وزیر صمت وعده داده است به‌زودی به‌طورمفصل درباره سیاست‌های خودرویی صحبت می‌کند. فصل‌الخطاب راهبردهای خودرویی آن چیزی است که در دستور کار دولت است و آنچه وزیر صمت اعلام می‌کند؛ نه آنچه سایر مسئولان مرتبط در مصاحبه مطرح می‌کنند.

خاندوزی درباره ورود ایرلاین‌های خارجی به پروازهای داخلی گفت: در لایحه برنامه هفتم توسعه، بندی در این‌باره در نظر گرفته شده بود که در نهایت موردتایید صحن علنی مجلس شورای اسلامی قرار گرفت. در دولت هم فعلا مصوبه‌ای در دستور کار کمیسیون‌ها نیست. وی افزود: اما اینکه برنامه دستگاه‌های اجرایی چه خواهد بود، باتوجه، به جزئیاتی مطرح‌شده رئیس سازمان هواپیمایی، به‌نظر می‌رسد همان مسیر توسط وزارت راه و شهرسازی پیگیری می‌شود.

امکان فروش برق با رمزارز

سخنگوی اقتصادی دولت درباره استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر گفت: در بورس انرژی تابلوی برق تجدیدپذیر ایجاد و امکان تهاتر برق با صنایع فراهم شده، همچنین امکان ایجاد نیروگاه‌های برق تجدیدپذیر توسط بخش خصوصی با امکان صادرات آن و امکان فروش برق با رمزارز به وجود آمده است.

تسهیلات با نرخ ترجیحی تبصره ۱۸ قانون بودجه هم مشمول متقاضیان راه‌اندازی انرژی‌های تجدیدپذیر شده است. وی تصریح کرد: امیدواریم مجموع این تدابیر اتخاذشده در کنار برخی مذاکرات با سرمایه‌گذاران خارجی برای استفاده از فرصت پهنه سرزمینی ما در ساخت نیروگاه خورشیدی، بتواند کمبودهای کشور در حوزه انرژی را جبران کند؛ ضمن اینکه در کاهش آلایندگی و کم کردن مصرف سوخت‌های هیدروکربنی نیز موثر است.

دغدغه دولت، معیشت بازنشستگان است

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: در ۲ سالی که از عمر دولت سیزدهم می‌گذرد، تعداد قابل‌توجهی طرح جدید به‌بهره‌برداری رسیده تا صندوق‌های بازنشستگی به بهره‌وری مناسب برسند؛ امیدواریم بتوانیم هر سال ۱۵درصد از کسری صندوق‌ها را از خزانه کم کنیم و با سرمایه‌گذاری مشکلات بازنشستگان را کاهش دهیم.

به‌گزارش ایرنا، سیدصولت مرتضوی در آیین رونمایی از خدمات نوین و دستاوردهای ارزش‌آفرین صندوق بازنشستگی کشوری، اظهار کرد: صندوق‌های بازنشستگی، پناهگاه جامعه هدف ما یعنی بازنشستگان است. انسان‌های توانمندی که با سرپنجه تدبیر و تراوش قلم و ایده‌پردازی که انجام می‌دهند با سال‌ها تلاش، موی سفید را به نقد جوانی خریداری کردند و اکنون چشم امیدشان به صندوق‌های بازنشستگی است.

وی افزود: نه در کشور ما بلکه در اغلب کشورها از مشکلات فراروی دولت‌ها، مشکلات صندوق‌های بازنشستگی است، به‌ویژه در کشور ما که در سال پایانی دولت دوازدهم، بدهی‌ها و مطالبات انباشته‌ای، فراروی صندوق‌های بازنشستگی و دولت قرار گرفت.

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: اگر نگاهی به بودجه دهه ۹۰ داشته باشیم، به‌درستی درخواهیم یافت که از اساس مدل افزایش سنواتی بودجه کشور حدود ۲۰ تا ۲۵ درصد است، اما در سال پایانی دولت دوازدهم، مجموعه بودجه جاری کشور بالغ بر ۱۲۶ درصد افزایش یافت.

مرتضوی ادامه داد: در هفت‌ماهه سال ۱۴۰۰ که دولت سیزدهم تصدی کشور را برعهده گرفت، با کسری شدید بودجه مواجه شدیم که در ۲ حوزه کسری بودجه بسیار گسترده‌تر بود که یکی از آنها حوزه صندوق‌های بازنشستگی بود. اولا صندوق‌های کشوری و لشکری ما نزدیک به ۴۰۰ هزار میلیارد تومان کسری منابع داشتند، البته در لایحه بودجه نیز اساسا به‌شکل صوری پیش‌بینی‌هایی انجام شده بود. وی تاکید کرد: این در حالی است که صادرات نفتی و غیرنفتی با چالش‌هایی مواجه بود. مجموعه صادرات نفت ما کاهش یافته بود و هزینه‌های تعریف‌شده از کنار درآمدهای نفتی بالغ بر صادرات روزانه یک میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه بود و کسری ۴۰۰ همتی داشتیم. علاوه بر آن، با بدهی‌های انباشته مواجه بودیم.

وزیر کار بیان کرد: نزدیک به ۵۰۰ همت، بدهی انباشته‌شده صندوق بازنشستگی کشور بود. بدهی صندوق تامین‌اجتماعی به بانک‌ها این صندوق را به مجموعه ابربدهکاران تبدیل کرده بود.

مرتضوی خاطرنشان کرد: ماهانه بیشتر از ۲۲ همت برای حقوق و مستمری بازنشستگان پرداخت می‌شود. تقریبا می‌توان گفت از این مبلغ ۲.۵ همت را از محل منابع عمومی تامین می‌کنیم، در حالی که کسورات بازنشستگی در گذشته باید تجمیع و تبدیل به صنعت و ارزش‌افزوده می‌شد و امروز و اکنون نجوای رونق اقتصادی را در این صندوق سر می‌دادیم.

وی تاکید کرد: معدل بین ۱۱ تا ۲۱ همت سود صندوق در سال ۱۴۰۱ است که بابت حقوق بازنشستگان پرداخت می‌شود. سالانه ۲۶۰ هزار میلیارد تومان باید بابت حقوق، مستمری، بیمه و بیمه تکمیلی پرداخت شود. حلقه مفقوده این است که نتوانستیم بهره‌وری را افزایش دهیم. در ۲ سالی که از عمر دولت سیزدهم می‌گذرد، تلاش‌های فراوانی انجام گرفته و تعداد قابل‌توجهی طرح جدید به‌بهره‌برداری رسیده ، زنجیره ارزش تعریف شده و حلقه‌های مفقوده در حال پیدا شدن هستند، برای اینکه ما به بهره‌وری مناسب برسیم.

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: گرچه کل سرمایه صندوق بازنشستگی بین ۲۰۰ تا ۳۰۰ هزار میلیارد است و اگر امروز تبدیل به نقدینگی شوند، قادر به پاسخگویی پرداخت‌های یک‌ساله نیز نخواهند بود، اما امیدواریم بتوانیم در هر سال ۱۰ تا ۱۵درصد از کسورات خود را از خزانه عمومی کمتر کنیم و با سرمایه‌گذاری مناسب، از مشکلات بازنشستگان عزیز بکاهیم. ما بازنشستگان را نعمت می‌دانیم و دولت سیزدهم دغدغه معیشت آنها را دارد.

احیای ۷ هزار بنگاه راکد و نیمه‌راکد

معاون توسعه کارآفرینی و اشتغال وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی از پرداخت ۱۶۰ هزار میلیارد تومان تسهیلات در بخش اشتغال در دولت سیزدهم خبر داد و گفت: دستاوردهای دولت سیزدهم در بازار کار با هیچ دولتی قابل‌مقایسه نیست. به‌گزارش ایرنا، محمود کریمی‌بیرانوند در پنجمین کارگاه تجربه‌نگاری با موضوع «نظارت بر زیست‌بوم اشتغال کشور»، افزود: دولت سیزدهم اقدامات بی‌نظیری درباره بازار کار انجام داده و افتخار دولت، حمایت از کسب‌وکارهای خرد است.

وی ادامه داد: این دو رویکرد موازی هم هستند؛ به این معنا که اشتغال بدون تولید و تولید بدون نیرو کار، بهره‌وری لازم را ندارند و باید با هم موردتوجه قرار گیرند. معاون توسعه کارآفرینی و اشتغال وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی یکی از مسائل اصلی در حوزه کار را شناسایی دانست و بیان کرد: اینکه کارفرمایان از کارجویان بی‌اطلاع هستند، از چالش‌های این بازار است. کریمی‌بیرانوند چالش دیگر بازار کار را متناسب نبودن آموزش با نیازهای بازار برشمرد و گفت: کل جمعیت کشور ۸۵.۴ میلیون نفر است که از این میزان ۶۴.۶ میلیون نفر در سن کار هستند و جمعیت کمتر از ۱۵ سال کشور هم، ۲۰.۸ میلیون نفر است.

وی نرخ بیکاری امسال را کاهشی اعلام کرد و ادامه داد: نرخ بیکاری در پاییز امسال به ۷.۶ درصد کاهش یافت که دستاورد کم‌نظیری است.

معاون توسعه کارآفرینی و اشتغال وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، تقسیم کار و ایجاد یک میلیون شغل را کار مهم دولت سیزدهم دانست و گفت: راه‌اندازی سامانه رصد اشتغال، دستاورد مهم دیگر دولت سیزدهم است که برای نخستین‌بار در کشور دستورالعمل نظارت بر اشتغال از سوی ۲ وزارتخانه صادر شده است تا صحت اشتغال ایجادشده بیش از پیش شود.

کریمی‌بیرانوند فعال شدن ۷ هزار بنگاه راکد و نیمه‌راکد در دولت سیزدهم را مهم‌ترین گام در رونق اشتغال کشور برشمرد و گفت: در بخش تامین مالی تسهیلات بسیار خوبی تزریق شده و هیچ زمان نبوده است که در این دولت، پرداخت تسهیلات اشتغال متوقف شده باشد.

وی از پرداخت ۱۵۰ تا ۱۶۰ همت تسهیلات در بخش اشتغال در دولت سیزدهم خبر داد و تاکید کرد: اشتغال فارغ‌التحصیلان یکی از چالش‌های مهم بازار کار است.

معاون وزیر کار از تلاش برای افزایش نرخ مشارکت از ۴۲ درصد کنونی به ۵۰ درصد خبر داد و گفت: اکنون ۳ مدل نظارت در سامانه رصد اشتغال فعال است. معاون توسعه کارآفرینی و اشتغال وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی ادامه داد: سختگیرانه‌ترین نظارت بر دستگاه‌های اجرای در زمینه اشتغال انجام می‌شود که بی‌سابقه است. کریمی‌بیرانوند از برنامه‌ریزی برای ایجاد تعهد اشتغال در دستگاه‌های اجرایی برای سال آینده خبر داد و گفت: نرخ بیکاری مطلوب ۳ تا ۴ درصد است که باید به آن برسیم. وی به اشتغال بانوان اشاره کرد و گفت: در سال گذشته ۸۰ درصد تسهیلات مشاغل خانگی به زنان پرداخت شده و مشاغل خانگی در این دولت توسعه زیادی داشته است.

عکس روز

تبلیغات کاندیداهای انتخابات مجلس و خبرگان رهبری

عکس: تسنیم

ویژه‌تر از خبر

زنگ انتخابات خبرگان به‌صدا در آمد

حدود ۲ هفته دیگر تا خلق حماسه ملی باقی مانده است و کارگردانان و بازیگران سیاسی با بلوک‌هایی که ایجاد کرده‌اند، در حال رایزنی برای تهیه فهرست‌های انتخاباتی هستند، در این بین یک تشکل جدید با ترسیم اهداف خود پا به عرصه نهاد تا با «رقابت مومنانه» زیر میز سهمیه‌بندی باندی بزند.

به‌گزارش ایرنا، براساس تقویم انتخابات، ۱۹ بهمن زمان بررسی شکایت داوطلبان انتخابات مجلس خبرگان به پایان می‌رسد و اسامی داوطلبان باید رسما اعلام شود، از این‌رو شب گذشته شورای نگهبان خبر از پایان رسیدگی به شکایت داوطلبان انتخابات «خبرگان ششم» در این شورا داد.

«هادی طحان‌نظیف» که با خبر ۲۱ سیما گفت‌وگو می‌کرد، با بیان اینکه مهلت رسیدگی به اعتراضات داوطلبان ششمین دوره انتخابات مجلس خبرگان رهبری به‌پایان رسید و در نهایت پس از بررسی اعتراضات داوطلبان توسط فقهای شورای نگهبان تعداد نامزدهای این انتخابات به ۱۴۴ نفر رسید، گفت: باتوجه به تاییدصلاحیت‌هایی که به‌تازگی انجام گرفت و همچنین استفاده برخی نامزدها از ظرفیت قانونی تغییر حوزه انتخابیه، هم‌اکنون در همه حوزه‌های انتخابیه تعداد نامزدها به اندازه لازم برای برگزاری انتخابات وجود دارد.

با اعلام نظر شورای نگهبان، انتخابات خبرگان رهبری در فضای کاملا رقابتی انجام خواهد گرفت و کاندیداها باید از هم‌اکنون خود را برای ورود به عرصه رقابت و تبلیغات انتخابات آماده کنند؛ تبلیغات انتخاباتی نامزدهای نمایندگی مجلس خبرگان رهبری ۱۶ روز قبل از روز اخذ رأی آغاز و تا ۲۴ ساعت قبل از اخذ رأی ادامه خواهد داشت.

انتخابات ششمین دوره مجلس خبرگان رهبری همزمان با دوازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی، ۱۱ اسفند در سراسر کشور برگزار می‌شود. در همین حال ستاد انتخابات کشور اعلام کرده است که انتخابات مجلس شورای اسلامی در ۴ حوزه به‌صورت الکترونیک برگزار می‌شود.

به‌گزارش ایسنا، انتخابات در ۴ حوزه انتخابیه قم، رشت و خمام، آبادان و ملایر به‌صورت الکترونیک برگزار خواهد شد.

پیش از این استاندار تهران هم از آمادگی این استان برای برگزاری انتخابات الکترونیک خبر داده و در عین حال گفته است که منتظر تصمیم شورای نگهبان در این زمینه هستیم. انتخابات الکترونیک طبق قانون در یک‌هشتم حوزه‌هایی که بیش از یک نماینده دارند، باید برگزار شود. صندوق‌های رأی الکترونیک از امنیت بالایی برخوردار هستند. امسال برای نخستین‌بار انتخابات هیات‌اجرایی تهران با استفاده از صندوق الکترونیک انجام شد. انتخابات ششمین دوره مجلس خبرگان رهبری همزمان با انتخابات دوازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی روز جمعه ۱۱ اسفند ۱۴۰۲ برگزار می‌شود.

شوک ارزی به تولیدکنندگان

گزارش شاخص مدیران خرید (شامخ) اتاق ایران نشان می‌دهد در دی‌ماه ۱۴۰۲، تولیدکنندگان با شوک ناپایداری ارز روبه‌رو شده‌اند و نیروی کار به‌شدت آن را تحمل کرده است. این گزارش نمایانگر تأثیرات منفی شوک ارزی بر کل اقتصاد و صنعت است. هر ماه، مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی ایران یک نظرسنجی بین تولیدکنندگان انجام می‌دهد و نتایج آن را با عنوان شاخص بین‌المللی PMI یا مدیران خرید (شامخ) منتشر می‌کند. این شاخص، بازه‌ای بین ۰ تا ۱۰۰ دارد که هرچه بیشتر از عدد ۵۰ باشد، نشان‌دهنده رونق و روند رو به رشد اقتصاد و صنعت است و هرچه کمتر از این عدد باشد، نشان‌دهنده رکود و کاهش فعالیت‌هاست.

عکس: آیدا فریدی

براساس آخرین گزارش منتشر شده از سوی اتاق بازرگانی ایران، شاخص PMI برای کل اقتصاد در ماه دی به مقدار ۵۰.۸۴ و برای کل صنعت به مقدار ۵۱.۶۵ محاسبه شده است. این اعداد نشان می‌دهد اقتصاد و صنعت کشور در حالت رونق قرار دارند، با این حال، رشد آنها نسبت به ماه‌های گذشته کاهش یافته است.

ادامه رکود نگران‌کننده

گرچه رقم شامخ کل اقتصاد نسبت به آذر روند صعودی دارد، اما تا حد زیادی در جزئیات مشابه ماه قبل خود گزارش می‌شود. نکته اساسی‌تر این است که شامخ دی‌ماه نسبت به سه ماه دیگر سال جاری وضعیت نامناسب‌تری دارد تا مشخص شود وضعیت رکود در ماه‌های اخیر به‌مراتب نگران‌کننده‌تر از قبل است. این رکود زمانی بیشتر نمایان می‌شود که در میان پنج مؤلفه اصلی به غیر از «میزان سفارشات جدید مشتریان» و «سرعت انجام و تحویل سفارش»، سایر مؤلفه‌های اصلی کمتر از ۵۰ ثبت شده‌اند.

در بین مؤلفه‌های اصلی شامخ کل اقتصاد، میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی بیش از سایر مؤلفه‌ها به رکود بنگاه‌های اقتصادی دامن زده و پس از آن موجودی مواد اولیه وضعیت بدتری دارد تا گواهی بر این ادعا باشند که نیروی کار بیش از هر گروه دیگری تاوان تلاطمات ارزی را می‌دهد و قربانی اصلی بازار ارز است.

براساس داده‌های به‌دست‌آمده از بنگاه‌های بخش صنعت، شاخص مدیران خرید این بخش در دی‌ماه با ثبت عدد ۵۱.۶۵، اندکی نسبت به آذرماه بهبود یافته، اما این شاخص هم نسبت به محاسبات مهر و آبان وضعیت به‌مراتب بدتری دارد.

علاوه بر این، شامخ بعضی از گروه‌های صنعتی در برخی رشته فعالیت‌ها روند کاهشی داشته و رکود تقاضا حداقل در نیمی از رشته فعالیت‌ها به چشم می‌خورد.

در بین ۵ مؤلفه یا پرسش اصلی که مدیران خرید صنعت به آن پاسخ داده‌اند، بازهم مشاهده می‌شود که وضعیت «میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی» و «موجودی مواد اولیه خریداری‌شده» به‌ترتیب با ثبت شاخص‌های ۴۶.۸۹ و ۴۷.۹۲ بدتر از سه مؤلفه اصلی دیگر، یعنی «مقدار تولید محصولات»، «میزان سفارشات جدید مشتریان» و «سرعت انجام و تحویل سفارش» هستند.

رکورد کاهش استخدام شکست!

همان‌طور که در جدول شامخ کل صنعت هم پیداست، باید توجه داشت که وضعیت این دو مؤلفه مشخصا در بخش صنعت نامطلوب‌تر از میانگین کل اقتصاد است. چنانکه در دی‌ماه شاخص میزان استخدام نیروی کار در مقایسه با آذر با شدت بیشتری کاهش یافته و بیشترین نرخ کاهش ۲۲ ماه گذشته را به ثبت رسانده است.

در شرایطی که شرکت‌ها به‌دلیل تداوم رکود تقاضا، کمبود نقدینگی و مواداولیه، در ظرفیت‌های پایین‌تر از حداکثر توان خود تولید می‌کنند، در بنگاه‌های صنعتی نیز برخی برای کنترل هزینه‌های تولید، میزان اشتغال خود را کاهش داده‌اند و برخی دیگر نیز به‌دلیل عدم‌تمایل به اشتغال نیروی کار در سطوح کنونی دستمزد و شرایط اقتصادی کشور با کمبود نیروی ماهر روبه‌رو هستند که برآیند این دو باعث کاهش سریع‌تر در شاخص میزان استخدام شده است.

گذشته از این، تولیدکنندگان صنعتی در تامین مواد اولیه موردنیاز خود نیز با کمبود روبه‌رو هستند و شاخص موجودی مواداولیه خریداری‌شده (۴۷.۹۲) برای هفتمین ماه پیاپی کاهش داشته است. علاوه بر تداوم مشکل کمبود نقدینگی ناشی از ضعف تقاضا، عدم‌تخصیص ارز و عدم‌تامین مالی از سوی بانک‌ها، نوسان نرخ ارز و شوک قیمتی در بازار نیز زنجیره تامین مواد اولیه را تحت‌تاثیر قرار داده تا شرکت‌ها در تامین مواد و قطعات موردنیاز خود به‌شدت با مشکل روبه‌رو باشند.

چرا نیروی کار قربانی بازار ارز می‌شود؟

تحلیل مرکز پژوهش‌های اتاق ایران از چنین وضعیتی، این است که به‌دلیل ناپایداری و افزایش نرخ ارز، شوک جدید به بخش تولید در دی‌ماه وارد شده و شرکت‌ها از آنجایی که با کمبود شدید نقدینگی و سرمایه در گردش روبه‌رو هستند، با افزایش دوباره قیمت دلار، در تامین مواد اولیه با مشکل مواجه شده‌اند.

بنابراین با توجه به کمبود مواد اولیه و مشکلات تامین مالی، در نهایت تولیدکنندگان برای جبران فشار هزینه‌ها، چاره‌ای جز تعدیل نیروی انسانی و کاهش استخدام و بکارگیری آن‌ها پیدا نکرده‌اند. این اتفاق در حالی رخ داده که همین شرکت‌ها به دلیل شرایط اقتصادی کشور و ناتوانی در پرداخت حقوق و دستمزد مکفی و متناسب به فعالیت کارکنان، به‌ویژه طی ماه‌های اخیر با مشکل کمبود شدید نیروی کار ماهر و عدم‌تمایل نیروی انسانی به اشتغال دست و پنجه نرم می‌کنند.

بدین‌ترتیب نیروی کار به‌دلیل فشارهای تورمی هزینه‌های زندگی و شرایط اقتصادی کشور با در نظر گرفتن دستمزد فعلی، دچار کاهش انگیزه برای ادامه فعالیت شده و نمود این امر در روند رو به سقوط مؤلفه میزان استخدام گزارش شامخ اقتصاد ایران هویداست.

رکود صادرات

در بررسی شامخ اقتصاد، علاوه بر ۵ پرسش اصلی، ۷ پرسش فرعی برای مدیران خرید تولید مطرح می‌شود که به‌عنوان مؤلفه‌های کمکی مطرح هستند. در شامخ اقتصاد دی‌ماه میزان صادرات کالا و خدمات بیش از هر مؤلفه دیگری بر شرایط رکودزده اقتصاد ایران دامن زده است. شاخص میزان صادرات کالا و خدمات در این ماه برای هفتمین ماه متوالی کاهش در صادرات را نشان می‌دهد. هرچند نسبت به ماه گذشته، از شدت کاهش آن کاسته شده، اما همچنان مانند ماه‌های اخیر اعمال سیاست‌های داخلی و قوانین غیرکارشناسانه ناشی از تعهد ارزی، نوسانات ارزی، عدم‌تخصیص ارز و به تبع آن افزایش هزینه تولید، باعث شده توان صادراتی شرکت‌ها پایین آمده و شاخص در هر سه بخش اقتصاد کاهش داشته باشد.

شاخص میزان فروش کالاها یا خدمات نیز برای سومین ماه پیاپی کاهش داشته و به کمترین میزان خود در ۶ ماه اخیر رسیده است. فشارهای تورمی پی‌درپی و ضعف گسترده تقاضا از یک‌سو و موانع صادراتی ناشی از اعمال سیاست‌های نادرست از سوی دیگر، کاهش فروش ماه‌های گذشته را به‌دنبال داشته است.

بررسی شامخ صنعت در دی‌ماه نشان می‌دهد، وضعیت مؤلفه‌های کمکی چندان نگران‌کننده نیست و حتی مؤلفه‌ای مانند «انتظارات تولید برای ماه آینده» با ثبت رقم ۶۵.۳۰ نشان از چشم‌انداز خروج از رکود را به تصویر می‌کشد. با این حال، مؤلفه دیگری همچون «صادرات کالا» با ثبت شاخص ۴۷.۲۸ نشان از عمق رکود صادرات در شرکت‌های صنعتی به تبعیت از مجموعه بنگاه‌های اقتصادی دارد. این شاخص برای هفتمین ماه متوالی روندی کاهشی داشته است.

آن‌طور که مدیران خرید بنگاه‌های صنعتی اظهار کرده‌اند، بخشی از کاهش صادرات به دلیل الزام به رفع تعهد ارزی بانک مرکزی به‌ویژه با توجه به آن‌که در اغلب موارد ارز حاصل از صادرات برای خریدهای آتی کالا و تجهیزات توسط شخص صادرکننده ذخیره می‌شود، منجر به محدودیت فعالیت‌های تجاری صادرکننده در بازه زمانی تعیین تکلیف ارز حاصل از صادرات خواهد شد.

این سیاست‌های نادرست و هزینه تمام‌شده بالای تولید باعث‌شده توان صادراتی پایین آید و در بسیاری از فعالیت‌ها صادرات به‌صرفه نباشد و به‌دلیل سیاست‌هایی که منجر به عدم‌حمایت از صادرات شده، تجارت با کشورهای همسایه نیز محدودتر شده است.

«قیمت خرید مواد اولیه» از آن مؤلفه‌هایی است که روند صعودی آن را باید نگران‌کننده دانست. این شاخص فرعی با ایستادن در محدوده رقم ۷۰ رکورد هفت‌ماهه خود را در دی‌ماه جابه‌جا کرد. به‌دنبال نوسان نرخ ارز و افزایش هزینه نهاده‌های کارخانه‌ها، بار دیگر فشارهای تورمی و افزایش قیمت نهاده‌ها، فشار هزینه را به سمت عرضه تحمیل کرده است.

در چنین شرایطی با وجود تقاضای ضعیف، شرکت‌های صنعتی که طی ماه‌های گذشته برای تقویت تقاضا، قیمت‌های خود را کاهش داده بودند، برای جبران هزینه‌های تولید، این بار قیمت فروش محصولات را اندکی افزایش دادند و آن را هم به بالاترین حد هفت‌ماهه رساندند. در دی‌ماه شاخص میزان فروش محصولات شرکت‌های تولیدی در مقایسه با ماه قبل از آن‌که به‌شدت در رکود و کاهشی بود، اندکی افزایش و بهبود داشته و بعد از هفت ماه متوالی روند کاهشی، برای اولین‌بار بالاتر از محدوده مرزی ۵۰ ثبت شده است.البته همچنان برخی از فعالیت‌های صنعتی همچنان با کاهش در فروش روبه‌رو هستند. این افزایش ناشی از افزایش جزئی در سفارشات داخلی بوده و سفارشات خارجی همچنان با کاهش در فروش صادراتی روبه‌رو هستند.

سخن پایانی

طبق نظرسنجی انجام‌شده بین فعالان اقتصادی، به نظر می‌رسد مشکلات ارزی و گمرکی بیشترین فشار را به بنگاه‌های اقتصادی تحمیل می‌کند و دست آنها را برای تامین مواد اولیه موردنیاز خود بسته نگه می‌دارد. آن‌طور که این فعالان اقتصادی تاکید دارند، ترخیص مواد اولیه در گمرک بسیار زمان‌بر و با موانع زیادی روبه‌رو است و عدم‌ترخیص مواد اولیه و قطعات از سوی گمرک، کمبود شدید مواد اولیه را به‌وجود آورده است. تخصیص ارز برای واردات مواد اولیه نیز به‌کندی انجام می‌شود. گذشته از اینها، از ابتدای دی‌ماه، تولیدکنندگان بار دیگر با چالش افزایش نرخ ارز و ناپایداری آن روبه‌رو شده‌اند و با توجه به شرایط اقتصادی نابسامان جامعه، توان پیش‌بینی خود را از دست داده‌اند. در کنار این موضوع، نارضایتی نیروی کار از حقوق و دستمزد و عدم‌تمایل به اشتغال با توجه به فشار هزینه‌های زندگی، باعث کاهش اشتغال شده که این موضوع در سال‌های آینده ممکن است تبدیل به یک بحران شود؛ چه‌بسا اکنون نیز با دیده اغماض از آن به‌عنوان ابربحران یاد نمی‌شود.

تشکیل کنسرسیوم توسعه میدان مارون

مدیرعامل پتروشیمی امیرکبیر با تشریح برنامه‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت تامین خوراک پایدار، از توسعه میدان مارون خامی و احداث یک واحد پالایشگاه کوچک از سوی این شرکت خبر داد و اظهار امیدواری کرد که تا دو سال آینده امیرکبیر متفاوتی خواهیم داشت.

سعید صادقی در تشریح برنامه‌های توسعه‌ای شرکت پتروشیمی امیرکبیر در گفت‌وگو با رسانه‌های روابط عمومی وزارت نفت (شانا) اظهار کرد: سند بالادستی مطالعات راهبردی شرکت پتروشیمی امیرکبیر به‌منظور اجرای برنامه‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت در برابر تمام چالش‌ها و ریسک‌های پیش‌روی تولید مستمر این مجموعه پیش‌بینی و تدوین شده است. وی با اشاره به استفاده طیف وسیعی از خوراک‌ها در واحد الفین پتروشیمی امیرکبیر از خوراک‌های گازی تا خوراک‌های مایع افزود: تامین خوراک پایدار اساسی‌ترین چالش و ریسک پیش‌روی مجموعه امیرکبیر است، زیرا منبع ثابتی برای تامین خوراک این مجتمع در نظر گرفته نشده است و این مجموعه را با چالش‌های فراوانی روبه‌رو می‌کند.مدیرعامل پتروشیمی امیرکبیر به اتمام قراردادهای کوتاه‌مدت تامین خوراک این شرکت در ابتدای اردیبهشت‌ماه امسال اشاره کرد و گفت: عمده قرارداد این مجموعه برای تامین گاز اتان با پالایشگاه بیدبلند خلیج فارس بود که این قرارداد و قرارداد پشتیبان تامین اتان از سایت پتروپالایش کنگان نیز در اردیبهشت‌ماه تمام شد.صادقی با اشاره به برنامه‌های کوتاه‌مدت پتروشیمی امیرکبیر برای تامین خوراک ادامه داد: با وجود تعهد درون گروهی پالایشگاه بیدبلند خلیج‌فارس در هلدینگ خلیج‌فارس برای تامین خوراک پتروشیمی تازه به بهره‌برداری رسیده گچساران، قرارداد تامین خوراک پتروشیمی امیرکبیر با این شرکت به مدت یک سال تمدید و قرارداد تامین خوراک پشتیبان یکساله نیز با پتروتجهیز ایرانیان منعقد شد. وی افزود: به لحاظ فنی و در عمل نیز کوره‌های دوآل (خوراک گازی و مایع) مجموعه را به سمت استفاده بیشتر از گاز اتان بردیم تا تولید بیشتری از اتان داشته باشیم. مدیرعامل پتروشیمی امیرکبیر تاکید کرد: درست است که این برنامه کوتاه‌مدت می‌تواند سودآوری را نیز برای شرکت به همراه داشته باشد اما حفظ اصل مال بر سودآوری اولویت دارد و باید تامین خوراک پایدار پتروشیمی امیرکبیر به‌صورت اساسی حل شود.

توسعه میدان مارون خامی با هدف تامین خوراک پایدار

صادقی تصریح کرد: از این رو توسعه میدان‌های نفت و گاز به منظور تامین خوراک پایدار مجتمع در دستور کار قرار گرفت و میدان مارون خامی با توجه به بعد مسافت و حجم میدان به‌منظور تامین پایدار خوراک مجتمع انتخاب و با شرکت ملی نفت ایران تفاهمنامه امضا شد.وی با اشاره به اینکه به‌سرعت کنسرسیومی با شرکتی از مجموعه انرژی گسترسینا زیرمجموعه بنیاد مستضعفان به‌عنوان شریک اکتشاف و تولید تشکیل شد، اظهار کرد: هم‌اکنون با همکاری حفاری شمال در فاز تهیه پروپوزال هستیم و این برنامه در حال انجام است.

مدیرعامل پتروشیمی امیرکبیر با بیان اینکه نوع قرارداد این طرح نیز به احتمال زیاد آی‌پی‌سی (IPC) خواهد بود، گفت: از آنجا که سهامدار عمده پتروشیمی امیرکبیر بانک رفاه است بنابراین از طریق منابع این بانک، تضامین تامین می‌شود، البته با چند مجموعه نیز برای فاینانس مذاکره شده است.

صادقی با اشاره به اینکه با توسعه مخزن مارون، ظرفیت بسیار بالایی برای رفع ناترازی گاز کشور در ۶ ماهه دوم سال ایجاد می‌شود، تصریح کرد: توسعه این مخزن برای کشور امری حیاتی است که پتروشیمی امیرکبیر با قبول ریسک آن می‌تواند با توجه به ظرفیت بالای اتان موجود، بخشی از نیاز پتروشیمی بندر امام و ان‌جی‌ال ۳۲۰۰ را تامین کند.

احداث یک واحد پالایشگاه کوچک و سه مخزن ذخیره

وی در زمینه تامین پایدار خوراک مایع واحد الفین این مجموعه نیز ادامه داد: احداث سه مخزن ذخیره‌سازی خوراک مایع و یک واحد پالایشگاه کوچک در کنار آنها در زمینی در منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی در دستور کار قرار گرفت که در حال اخذ مجوزهای آن هستیم.

مدیرعامل پتروشیمی امیرکبیر افزود: با اجرای این طرح می‌توانیم به طور مستقیم و بدون واسطه خوراک را از پالایشگاه‌ها خریداری و در یک واحد پالایشگاه کوچک احداث شده خودمان بر اساس نیاز به برش‌های لازم استحصال کنیم و به خوراک پایدار دست یابیم، در ضمن دیگر نیازی به اجاره مخزن نخواهیم داشت.

صادقی تاکید کرد: پس از اخذ مجوز لازم، وارد فاز طراحی خواهیم شد و بر مبنای خوراک‌های موردنیاز این واحد طراحی خواهد شد و پس از آن برآورد می‌شود که در مدت ۱۸ ماه احداث شود.

وی اظهار کرد: با تامین ۱۰۰ درصدی خوراک واحد الفین به عنوان واحد مادر این شرکت، در نهایت ۶۰ تا ۶۵درصد خوراک واحدهای پلی‌اتیلنی ما تامین می‌شود و برای تولید با ۱۰۰درصد ظرفیت اسمی نیاز به حدود ۲۵۰هزار تن اتیلن مازاد وجود دارد.

ساخت یکی از بزرگ‌ترین مخازن راهبردی اتیلن

مدیرعامل پتروشیمی امیرکبیر در ادامه از اخذ مجوز یک مخزن اتیلن که یکی از بزرگ‌ترین مخازن راهبردی کشور خواهد بود، خبر داد و گفت: اقدام‌های اولیه برای ساخت این مخزن در حال انجام است که با احداث این مخزن در مواقع اضطراری تا یک ماه خوراک اتیلن واحدهای پایین‌دست شرکت تامین خواهد بود. صادقی ادامه داد: این مخزن ۱۶هزار تنی اتیلن، این شرکت را به یک شرکت بزرگ در تامین خوراک اتیلن تبدیل می‌کند که اجرای این سیاست همسو با تکمیل زنجیره ارزش است. وی با بیان اینکه این شرکت با مدیریت دریافت خوراک هوشمند در شش ماهه اول امسال رکورد دریافت گاز اتان از پالایشگاه بیدبلند خلیج فارس در طول سه سال‌ونیم گذشته را شکست، گفت: این شرکت با مدیریت هوشمند دریافت خوراک، گاز بیشتری با تغییر آرایش کوره‌ها و در خوراک مایع نیز خوراکی که‌درصد بیشتری اتیلن تولید می‌کند، دریافت کرد. مدیرعامل پتروشیمی امیرکبیر با بیان اینکه روزانه حدود ۴۴ تن در ساعت اتان از پالایشگاه بیدبلند خلیج‌فارس دریافت می‌شود، ادامه داد: در مجموع روزانه حدود ۹۲ تن در ساعت اتیلن موردنیاز شرکت از واحد الفین خود شرکت، پتروشیمی‌های مارون و بندرامام و گاهی خط اتیلن غرب تامین می‌شود.

صادقی به تلاش‌های شبانه‌روزی کارکنان شرکت پتروشیمی امیرکبیر برای مدیریت چالش تامین خوراک اشاره کرد و افزود: این شرکت در مردادماه حدود ۶۸هزار تن پلیمر تولید و رکورد ادوار گذشته در تولید ماهانه پلی‌اتیلن را شکست و در شهریورماه این رکورد را تثبیت کرد.

وی با بیان اینکه این شرکت افزون بر تولید محصولات بین مجتمعی، ۵۱۶هزار تن محصولات پلیمری پلی‌اتیلن سبک، پلی‌اتیلن سبک خطی و پلی‌اتیلن سنگین از ابتدای امسال تا ابتدای دی‌ماه تولید کرده است، گفت: این شرکت در کنار تولیدات اصلی، حجم تولیدات جانبی را که زیانده هستند با مدیریت بهینه کاهش داد و امیدواریم تا پایان سال به تولید ۷۰۰هزار تن پلی‌اتیلن دست یابیم.

افزایش عرضه داخلی محصولات

مدیرعامل پتروشیمی امیرکبیر با اشاره به اینکه شرکت ملی صنایع پتروشیمی تعهد امیرکبیر در تامین نیاز داخل را ۵۰درصد نسبت به پارسال افزایش داده است، تصریح کرد: از این رو ۵۰درصد از حجم صادرات این شرکت کاسته شده است اما این شرکت در بعضی از گریدها ۳۰درصد بازار را تامین می‌کند. صادقی به عرضه ماهانه ۳۲هزار تن محصول در بورس‌کالا اشاره و اظهار کرد: تا دهم آبان‌ماه ۴۵۰هزار تن محصول به فروش رسیده که نزدیک ۲۳۰ تا ۲۴۰هزار تن از تولیدات شرکت صادر و مابقی در بورس عرضه شده است. بر اساس سیاست‌گذاری دولت اولویت تامین نیاز داخل است که عرضه داخلی این شرکت نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۵درصد افزایش داشته است.

وی عمده بازارهای محصولات پتروشیمی امیرکبیر را کشورهای همسایه و بازارهای کشورهای مستقل مشترک‌المنافع (سی‌آی‌اس) دانست و ادامه داد: سهامدار پتروشیمی امیرکبیر دولتی است و سعی می‌شود مقاصد بازار صادراتی شرکت به نحوی باشد که بیشترین ارزش خرید را محقق کند به این دلیل بازارهای صادراتی این شرکت متعدد نیست.

توسعه گریدهای جدید

مدیرعامل پتروشیمی امیرکبیر تاکید کرد: تقاضا برای سه گرید تولیدی پتروشیمی امیرکبیر بسیار بالاست اما پس از انجام تعمیرات اساسی به دنبال توسعه گریدهای شرکت هستیم.

صادقی با اشاره به اینکه برخی از تجهیزات حساس پتروشیمی امیرکبیر ۱۱ سال است که تعمیرات اساسی نداشته‌اند، بر ضرورت انجام تعمیرات اساسی این تجهیزات تاکید و تصریح کرد: برای انجام تعمیرات اساسی باید قطعات و تجهیزات موردنیاز و خوراک کافی برای واحدهای پایین‌دستی موجود باشد که به این منظور تا جایی که مقدور بود، سفارش داخلی تجهیزات موردنیاز داده شده است. وی یادآور شد: هم‌اکنون ۵۰درصد از نیازمندی‌های تعمیرات اساسی آماده است و مابقی نیز تا فروردین‌ماه ۱۴۰۳ آماده می‌شود، البته بنا بود امسال تعمیرات اساسی مجتمع آغاز شود اما به دلیل زمان‌بر شدن سفارش‌گذاری‌های خارجی با توجه به تحریم‌ها، به تعویق افتاد.

مدیرعامل پتروشیمی امیرکبیر با اشاره به افزایش ۳.۵ برابری حجم سفارش کالا در این شرکت اعلام کرد: جایگزینی کاتالیست ۱۴ میلیون دلاری با کاتالیست ۲ میلیون دلاری ایرانی در این مجتمع در حال انجام است.

صادقی به تبدیل وضعیت ۳۵۰ نفر از نیروی انسانی این شرکت بر اساس قانون ایثارگری اشاره کرد و گفت: هم‌اکنون از ۳هزار و ۳۰۰ نفر نیروی این شرکت، بیش از ۶۰درصد بومی ماهشهر و بیش از ۸۰درصد بومی استان هستند.

وی با تاکید بر حمایت حداکثری از ساخت داخل گفت: در اجرای طرح‌های توسعه و قطعات و تجهیزات موردنیاز هرآنچه قابل تامین در داخل باشد، از توان متخصصان داخلی استفاده می‌شود.

مدیرعامل پتروشیمی امیرکبیر با اظهار امیدواری از اینکه تا دو سال آینده امیرکبیر متفاوتی خواهیم داشت، افزود: اجرای طرح‌های توسعه‌ای، تولید پتروشیمی امیرکبیر را از ۸۰درصد به بالای ۱۰۰درصد ظرفیت اسمی می‌رساند و پیش‌بینی شده است که حتی به ۱۱۰درصد نیز برسد. به این ترتیب تا ۳۰درصد افزایش تولید خواهیم داشت.

یادداشت

چرا خودروسازان متهم ردیف اول ناترازی بنزین هستند؟

نادیا محرابی
کارشناس حوزه انرژی

اصلی‌ترین مشکل مصرف بنزین در کشور، مصرف بیش از دو برابر استاندارد بنزین در خودروهای ایرانی است که کشور را از مازاد روزانه ۵۵ میلیون لیتر بنزین محروم کرده است.

واقعیت این است که مازاد تولید بنزین در صورت باکیفیت بودن خودروهای داخلی موجب افزایش بیش از ۱۵ میلیارد دلاری درآمد ارزی کشور از محل صادرات بنزین می‌شد، اما وضعیت بد مصرف داخلی بنزین، منجر به حذف کامل این درآمد شده است.

افزایش ناترازی بنزین و ادامه آن، به واردات بنزین ختم می‌شود. وابستگی به واردات بنزین، همراه با عدم‌تطابق بین تولید و هزینه، نه‌تنها امنیت انرژی را به خطر می‌اندازد، بلکه بر بودجه دولتی نیز فشار مالی می‌آورد. ایران که تا سال گذشته، صادرکننده بنزین بود، در سال ۱۴۰۳ با کمبود شدید بنزین روبه‌رو خواهد شد.

برآوردهای اولیه حاکی از کسری بیش از ۲۰۰ هزار میلیارد تومانی در بخش یارانه انرژی است که تاثیر قابل‌توجهی بر بودجه خواهد گذاشت. این کسری ناشی از افزایش چشمگیر بیش از ۱۱۰ هزار میلیارد تومانی تبصره هدفمندی یارانه‌هاست که کسری بودجه را تشدید کرده است. فوریت ایجاد تعادل در این کسری در لایحه بودجه ۱۴۰۳ نیازمند اقدامات فوری و سختگیرانه است.

عامل اصلی افزایش مصرف بنزین، صنعت خودرو کشور است، چراکه خودروهای داخلی دارای راندمان سوخت پایینی هستند و میانگین مصرف بنزین آنها بیش از سه برابر میانگین جهانی است. کاهش این مصرف بیش از حد سوخت نیاز به اصلاح صنعت خودرو و تغییر به سمت سوخت‌های جایگزین بنزین دارد.

تاکید می‌کنم صنعت خودرو مقصر کمبود بنزین و تشدید آن است و عدم‌پایبندی این صنعت به استانداردهای جهانی در تولید خودرو منجر به مصرف سوخت بسیار فراتر از استانداردهای بین‌المللی شده است.

علاوه بر این، وابستگی شدید به بنزین در سبد سوخت خودروهای سواری کشور این موضوع را تشدید می‌کند. مصرف بیش از دو برابر استاندارد بنزین در خودروهای ایرانی به‌تنهایی ما را از مازاد ۶۰ میلیون لیتر بنزین در روز محروم می‌کند. این وضعیت منجر به حذف کامل درآمدهای صادراتی که ارزشی افزون بر ۱۶ میلیارد دلار از صادرات بنزین داشته، شده است.

ناترازی بنزین پیامدهای گسترده‌ای دارد. اولا امنیت انرژی را مختل می‌کند، زیرا اتکا به واردات، خودکفایی را تضعیف خواهد کرد.

نوسانات نرخ جهانی نفت و تنش‌های ژئوپلتیکی می‌تواند عرضه بنزین را مختل و ایران را در برابر شوک‌های عرضه آسیب‌پذیر کند. دوم اینکه کسری بودجه ناشی از ناترازی انرژی، اقتصاد را تحت‌فشار قرار می‌دهد و منجر به فشارهای تورمی و بار مالی دولت می‌شود. وجوهی که می‌توانست از صادرات بنزین برای کاهش کسری بودجه ایجاد شود، اکنون از دست رفته و فشار مالی را تشدید می‌کند.

برای رفع ناترازی انرژی در بخش بنزین و کاهش کسری بودجه، اقدامات فوری موردنیاز است. به‌عنوان یک استراتژی، دولت باید مشوق‌ها و مقررات سختگیرانه‌تری برای خودروسازان به‌منظور بهبود بهره‌وری سوخت و کاهش مصرف بنزین ایجاد کند. این امر می‌تواند از طریق پذیرش فناوری‌های پیشرفته مانند خودروهای هیبریدی و الکتریکی و اجرای استانداردهای آلایندگی دقیق‌تر به‌دست آید.

در این میان، توسعه و پذیرش سوخت‌های جایگزین، مانند گاز طبیعی فشرده (CNG) و هیدروژن، می‌تواند به کاهش وابستگی به بنزین کمک کند.

این یک راهکار عملیاتی است و حمایت دولت، از جمله یارانه‌ها و توسعه زیرساخت‌ها، می‌تواند استفاده از این سوخت‌های جایگزین را در حمل‌ونقل تشویق کند.

گسترش و بهبود سیستم‌های حمل‌ونقل عمومی استراتژی دیگری است که می‌تواند وابستگی به وسایل نقلیه شخصی و متعاقبا مصرف بنزین را کاهش دهد. سرمایه‌گذاری در سیستم‌های حمل‌ونقل انبوه کارآمد، از جمله اتوبوس‌ها، قطارها و متروها، می‌تواند جایگزین‌های به‌صرفه و مناسبی برای استفاده از خودروهای فردی باشد.

تشویق به تنوع بخشیدن به منابع انرژی فراتر از سوخت‌های فسیلی نیز می‌تواند ناترازی انرژی را کاهش دهد.

سرمایه‌گذاری در انرژی‌های تجدیدپذیر، مانند انرژی خورشید و باد، می‌تواند جایگزین‌های پایدار و پاکی برای سوخت‌های سنتی ارائه کند.

در نهایت اینکه ناترازی انرژی در بخش بنزین کشور، همان‌طور که گفته شد، همراه با کسری بودجه و فشارهای تورمی، نیاز فوری به اقدامات اصلاحی را برجسته‌تر کرده است و خودروسازان به‌دلیل مصرف بیش از حد سوخت خودروهایی که تولید می‌کنند و اتکای شدید به بنزین، متهم اصلی کمبود بنزین در کشور هستند. هر روز که می‌گذرد عبور از این معضل سخت‌تر خواهد شد؛ از این‌رو این موضوع باید عمیق‌تر دیده شود و از دولت انتظار داریم راهکارهای عملیاتی را هرچه‌سریع‌تر برای حل این بحران آغاز کند.

در بررسی صمت از راهکارهای حل معضل ناترازی بنزین مطرح شد

واردات، باتلاق هدررفت منابع ارزی

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

ناترازی بنزین به‌عنوان یک نگرانی مهم در سیاست اقتصادی کشور، زنگ خطر را به صدا درآورده است. واقعیت این است که ناترازی بنزین نسبت به ناترازی انرژی در حوزه برق و گاز پیچیده‌تر است و عدم‌النفع و خطر امنیتی بیشتری دارد. کارشناسان معتقدند اهمال‌کاری و عدم‌توجه به تولید خودروهای باکیفیت و کم‌مصرف مهم‌ترین عواملی هستند که ما را از مزیت بزرگ صادرکننده به ضعف در تامین و واردات بنزین رسانده‌اند. براساس داده‌های موجود، اگر این مشکل را با روش‌هایی مانند اصلاح کیفیت خودروها و تنوع‌بخشی به سبد سوختی کشور و موارد دیگر حل نکنیم، در باتلاقی گیر خواهیم کرد که نتیجه آن جز هدررفت منابع ارزی کشور نخواهد بود. کارشناسان با تاکید بر اینکه رفع معضل ناترازی بنزین، تنها یک راه‌حل نداشته و باید مجموعه‌ای از راهکارها را در پیش بگیریم، معتقدند بی‌توجهی به این بحران، هر سال بر شدت ناترازی و ارزبری می‌افزاید و ما را با مشکلات بیشتری روبه‌رو خواهد کرد.

صمت در این گزارش درباره راهکارهای عملیاتی برای رفع ناترازی بنزین با کارشناسان این حوزه به گفت‌وگو نشسته که در ادامه می‌خوانید.

رفع ناترازی بنزین با راهکارهای جایگزین

استفاده از سوخت‌های جایگزین بنزین مانند برق و گاز، یک راهکار عملیاتی برای کاهش ناترازی بنزین است و بر این اساس، تولید خودروهای دوگانه‌سوز، واردات خودروهای برقی و هیبریدی می‌تواند به کاهش مصرف بنزین در کشور کمک کند. از سوی دیگر، با واردات خودروهای برقی نظیر کاهش حقوق گمرکی واردات خودروهای هیبریدی و برقی، فضایی رقابتی ایجاد می‌شود و خودروسازان به اجبار به سمت بهبود کیفیت محصولاتشان حرکت می‌کنند.

ناترازی بنزین، بخش انرژی و منابع ارزی کشور را با چالش‌ها و مخاطرات قابل‌توجهی روبه‌رو می‌کند. برخلاف ناترازی متناوب برق و گاز، کمبود بنزین در طول سال ادامه دارد که آن را به یک نگرانی مبرم تبدیل می‌کند. ناترازی بنزین به‌دلیل اثرات نامطلوب آن بر بخش انرژی و کل اقتصاد، نیازمند توجه ویژه است. واردات سالانه بین ۳ تا ۵ میلیارد دلار بنزین، بار قابل‌توجهی بر منابع ارزی کشور وارد می‌کند. این وابستگی به واردات آسیب‌پذیری ایجاد می‌کند و یافتن راه‌حل‌های جایگزینی که نیاز به واردات بنزین را کاهش داده یا از بین می‌برد را حیاتی می‌کند.

یکی از راه‌حل‌های بالقوه برای رفع ناترازی بنزین، تولید خودروهای دوگانه‌سوز توسط خودروسازان ایرانی است. خودروهای دوگانه‌سوز این قابلیت را دارند که هم با بنزین و هم با گاز طبیعی فشرده (سی‌ان‌جی) کار کنند و جایگزینی کارآمد و به صرفه برای اتکای صرف به بنزین هستند. پیاده‌سازی این راه‌حل می‌تواند چندین مزیت داشته باشد.

افزایش بهره‌وری سوخت

خودروهای دوگانه‌سوز به رانندگان اجازه می‌دهد بین بنزین و سی‌ان‌جی جابه‌جا شوند و در نتیجه مصرف بنزین را کاهش دهند. سی‌ان‌جی یک سوخت تمیزتر است که در مقایسه با بنزین، کارآیی سوخت بهتری را ارائه می‌دهد. با ایجاد انگیزه در استفاده از سی‌ان‌جی، کشور می‌تواند وابستگی خود به بنزین را به میزان قابل‌توجهی کم کند و مشکل ناترازی را کاهش دهد. ایران دارای ظرفیت قابل‌توجه ۱۷ میلیون مترمکعب برای مصرف سوخت سی‌ان‌جی است و با استفاده از این زیرساخت‌های موجود، خودروسازان می‌توانند خودروهای دوگانه‌سوز تولید کنند و استفاده از سی‌ان‌جی را به حداکثر برسانند. این رویکرد نه‌تنها تقاضا برای بنزین را کاهش می‌دهد، بلکه منابع کشور را به‌طور موثر بهینه‌سازی می‌کند.

برای تشویق تولید و پذیرش خودروهای دوگانه‌سوز، دولت باید یارانه‌ها و مشوق‌ها را در نظر بگیرد. این اقدامات می‌تواند شامل حمایت مالی از تولیدکنندگان خودرو، کاهش مالیات یا تعرفه‌ها و ارائه گزینه‌های تامین مالی مطلوب برای مصرف‌کنندگان باشد. چنین ابتکاراتی استفاده گسترده از وسایل نقلیه دوگانه‌سوز را ترویج می‌کند و انتقال از وابستگی به بنزین را تسریع می‌بخشد. با توجه به تقاضای بالای بنزین در مناطق شهری، به‌ویژه در کلانشهرهایی مانند تهران، اولویت‌بندی استفاده از خودروهای دوگانه‌سوز در حمل‌ونقل شهری می‌تواند تاثیر بسزایی داشته باشد. با جایگزینی تدریجی تاکسی‌های سنتی بنزینی، تاکسی‌های اینترنتی و ون‌ها با انواع دوگانه‌سوز، کشور می‌تواند به کاهش قابل‌توجهی در مصرف بنزین در مراکز شهری دست یابد.

لزوم اصلاح کیفیت خودروها

افشین غلامعلی‌پور، کارشناس انرژی درباره لزوم و فوریت اصلاح صنعت خودرو کشور به‌منظور مقابله با مشکل ناترازی بنزین به صمت اظهار کرد: شواهد به‌وضوح مشخص‌کننده این امر هستند که میزان مصرف بنزین در خودروهای داخلی ما نسبت به استانداردهای جهانی بالاتر است. گاها مصرف بنزین این خودروها به دو برابر استاندارد جهانی می‌رسد که آمار خوبی نیست. وی ادامه داد: ساماندهی صنعت خودرو می‌تواند حدود ۳۰ تا ۴۰ درصد مصرف بنزین را در کشور کاهش دهد؛ بنابراین اصلاح صنعت خودرو فوریت دارد و بهبود موتور خودروها و کاهش مصرف آنها باید در دستور کار جدی باشد. این کارشناس انرژی خاطرنشان کرد: یکی از دلایل اصلی بروز ناترازی بنزین در کشور خودروها و میزان مصرف بنزین آنهاست. اصلاح خودروهای سبک به‌شدت در کاهش مصرف بنزین موثر است و راهکاری برای حل مشکل ناترازی بنزین به‌شمار می‌رود.

غلامعلی‌پور گفت: واردات خودرو رویکرد مثبت دیگری است که می‌توانیم در راستای حل مشکل ناترازی بنزین مدنظر قرار دهیم. واردات خودروهای باکیفیت خارجی که میزان مصرف پایینی دارند، قطعا می‌تواند کمک‌کننده باشد و بخشی از مشکل ناترازی بنزین را در کشور حل کند. واردات خودرو احتمالا انگیزه‌ای در خودروسازان داخلی به وجود می‌آورد که به سمت تولید خودروهای با کیفیت حرکت کرده و صنعت خودرو را از شرایط فعلی دور کنند.

این کارشناس انرژی خاطرنشان کرد: دوگانه‌سوز کردن خودروها به‌شدت می‌تواند در حل مشکل ناترازی بنزین کمک‌کننده باشند. متاسفانه این موضوع با جدیت موردتوجه قرار نگرفته و نوعی غفلت نسبت به اثرگذاری این سیاست را شاهد هستیم. وی ادامه داد: طی سالیان گذشته به سمت استفاده از ظرفیت سی‌ان‌جی کشور رفتیم و زیرساخت‌هایی را در این زمینه با هزینه گزاف توسعه دادیم. متاسفانه در حال حاضر حدود ۷۰ درصد از این ظرفیت بلااستفاده باقی مانده است. دوگانه‌سوز کردن خودروها قطعا می‌تواند بخشی از راه‌حل مشکل ناترازی بنزین باشد که باید موردتوجه قرار بگیرد. وی در پایان اظهار کرد: حل و فصل مشکل ناترازی بنزین در کشور نیازمند سیاست‌گذاری‌های چندجانبه است. اصلاح کیفیت خودروهای ساخت داخل قطعا بخشی از راهکار است و تنوع‌بخشی به سبد سوختی کشور نیز به کاهش هزینه‌هایمان در بلندمدت کمک می‌کند. این اقدامات فرصت‌هایی را برای ما در زمینه صادرات سایر سوخت‌ها و از جمله بنزین فراهم می‌کند. بدون شک واردات خودروهای کم‌مصرف و باکیفیت خارجی نیز کمک‌کننده خواهند بود.

صنعت خودرو می‌تواند مصرف بنزین را حدود ۳۰ تا ۴۰ درصد کاهش دهد

ضرورت اصلاح موتور خودروهای داخلی

بهروز محبی‌نجم‌آبادی، عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس در گفت‌وگو با صمت با اشاره به راهکارهای جلوگیری از ناترازی بنزین و تاکید بر رفع مشکلات موتور خودروهای تولید داخل کشور، گفت: در این زمینه سوالی نیز از وزیر صمت مطرح و در این سوال عنوان کردم که در سه سال گذشته تولید خودروهای تک‌سوز در صنعت خودرو ما خیلی زیاد بوده، این مسئله بسیار مهم بود و جای سوال داشت و یک نقص بزرگ به‌شمار می‌رود.

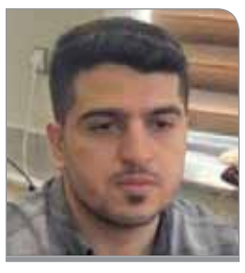
این نماینده مجلس شورای اسلامی در ادامه بیان کرد: در راستای رفع ناترازی بنزین باید یک سبد متنوع برای این بخش تعریف کنیم. در کشورهای همسایه ما در حمل‌و نقل بیشتر از ال‌پی‌جی و گاز مایع استفاده می‌شود، ما نیز باید از سی‌ان‌جی به صورت جدی استفاده کنیم و حتی پیشنهاد استفاده از سوخت سی‌ان‌جی را با رئیس‌جمهور مطرح کردم.

محبی‌نجم‌آبادی تصریح کرد: حتی برای مقابله با این بحران می‌توانیم در پیک مصرف، سوخت سی‌ان‌جی را در کشور رایگان کنیم. از سویی دیگر، در کشور شرکت‌های دانش‌بنیانی داریم که توانمندی بالایی برای کاهش مصرف بنزین در خودروهای داخلی دارند و می‌توانیم از این پتانسیل هم استفاده کنیم.

این نماینده مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه صنعت خودرو باید به اصلاح موتور خودروهای تولید داخل بپردازد، بیان کرد: به واقع بخش عمده‌ای از ناترازی بنزین در کشور ناشی از موتور خودروهای تولید داخل است، چراکه خودروهای داخلی بسیار پرمصرف بوده و متاسفانه تنوع سوختی هم رعایت نمی‌شود پس باید بخشی از ناترازی بنزین را با حل این مشکل برطرف کنیم.

در راستای رفع ناترازی بنزین باید یک سبد متنوع برای این بخش تعریف کنیم

سبد سوختی خودروهای سواری باید توسعه یابد

در ادامه این بحث فرشاد جامع، کارشناس انرژی نیز درباره ناترازی بنزین در کشور به صمت گفت: در سال‌های اخیر، ایران با بحران عمیق‌تر و تشدید ناترازی بنزین روبه‌رو بوده که منجر به چالش‌های اقتصادی قابل‌توجهی شده است. واردات بنزین در تخمین اولیه و حداقلی آن به‌تنهایی در سال ۱۴۰۳ بیش از ۲.۶ میلیارد دلار (معادل ۱۱۰ هزار میلیارد تومان) برآورد شد که نیاز فوری به اقداماتی را برای رفع افزایش مصرف انرژی و کاهش اتکا به بنزین نشان می‌دهد. یکی از دلایل ناترازی بنزین در ایران عدم‌توجه به توسعه خودروهای دوگانه‌سوز و سبد سوخت کشور است. دولت قبلی در ترویج خودروهای دوگانه‌سوز که می‌توانند با بنزین و گاز طبیعی فشرده (سی‌ان‌جی) کار کنند، اقدام قابل‌توجهی انجام نداد. دولت با غفلت از توسعه تولید و استفاده از خودروهای دوگانه‌سوز، یک فرصت حیاتی را برای کاهش مصرف بنزین و افزایش استفاده از سی‌ان‌جی از دست داد. علاوه بر این، بی‌توجهی به افزایش ظرفیت پالایشی کشور، این مشکل را تشدید کرد. رکود در توسعه پالایشگاه‌ها، با توقف صدور مجوزهای جدید برای ساخت پالایشگاه، توانایی ایران را برای تامین نیاز داخلی بنزین به‌طور مستقل محدود کرد. این اتکای بیش از حد به واردات بنزین، اقتصاد را بیشتر تحت‌فشار قرار داد و ناترازی بنزین را شدیدتر کرد.

جامع با اشاره به ظرفیت خودروهای دوگانه‌سوز در حل ناترازی بنزین گفت: خودروهای دوگانه‌سوز که می‌توانند با بنزین و سی‌ان‌جی کار کنند، راه‌حل امیدوارکننده‌ای برای بحران کمبود بنزین در ایران ارائه می‌دهند. با ترویج استفاده از سی‌ان‌جی به‌عنوان سوخت جایگزین، کشور می‌تواند وابستگی خود به بنزین برای سوخت خودروهای سواری را به میزان قابل‌توجهی کاهش دهد. فعال کردن ظرفیت فعلی گاز سی‌ان‌جی که حدود ۳۶ میلیون مترمکعب تخمین زده می‌شود، می‌تواند ظرفیت مصرف سی‌ان‌جی را به بیش از ۵۰ درصد ظرفیت موجود افزایش دهد. اگر از ظرفیت فعلی سی‌ان‌جی به‌طور کامل استفاده شود، مصرف بنزین روزانه ۲۲ میلیون لیتر کاهش می‌یابد که نه‌تنها مشکل کمبود بنزین را برطرف می‌کند، بلکه فرصت صادرات بنزین و درآمد حدود ۲ میلیارد دلاری را برای ایران فراهم می‌کند.

وی درباره دیگر مزایای خودروهای دوگانه‌سوز و توسعه سبد سوخت کشور اظهار کرد: خودروهای دوگانه‌سوز می‌توانند به میزان قابل‌توجهی مصرف بنزین و فشار واردات را کاهش دهند و وضعیت عرضه بنزین را بهبود بخشند. این کاهش تقاضای بنزین همچنین می‌تواند به ثبات قیمت‌ها و همچنین به ثبات کلی اقتصاد کمک کند. با کاهش واردات بنزین و افزایش مصرف سی‌ان‌جی، ایران می‌تواند علاوه بر حذف واردات بنزین، به سمت صادرات بنزین نیز حرکت کند. درآمد حاصل از صادرات بالقوه بنزین می‌تواند به اقتصاد کشور کمک کند و کسری تجاری را کاهش دهد. همچنین سی‌ان‌جی در مقایسه با بنزین سوخت پاک‌تری است که منجر به انتشار کمتر گازهای گلخانه‌ای و آلاینده‌ها می‌شود. ترویج استفاده از خودروهای دوگانه‌سوز و سی‌ان‌جی می‌تواند به بهبود کیفیت هوا و کاهش آلودگی محیط‌زیست کمک کند.

وی در پایان گفت: رسیدگی به موضوع ناترازی بنزین در ایران نیازمند رویکردی جامع است که هم بر توسعه خودروهای دوگانه‌سوز و هم بر تنوع‌بخشیدن به سبد سوخت کشور متمرکز باشد. با ترویج استفاده از سی‌ان‌جی به‌عنوان سوخت جایگزین و گسترش ظرفیت پالایش، ایران می‌تواند وابستگی خود به واردات بنزین را کاهش دهد، قیمت‌ها را تثبیت و ذخایر ارزی را ذخیره کند و اثرات زیست‌محیطی را کاهش دهد. برای تحقق بخشیدن به مزایای بالقوه خودروهای دوگانه‌سوز و توسعه سبد سوخت، برای دولت بسیار مهم است که با اجرای سیاست‌های حمایتی و سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها اقدام قاطعانه‌ای انجام دهد. این اقدامات نه‌تنها کمبود بنزین را کاهش می‌دهد، بلکه به پایداری و تاب‌آوری بلندمدت اقتصاد و بخش انرژی ایران نیز کمک می‌کند.

رسیدگی به موضوع ناترازی بنزین در ایران نیازمند رویکردی جامع است

سخن پایانی

بنا بر این گزارش مسئله ناترازی بنزین در کشور نسبت به دیگر مسائل ناترازی انرژی پیچیده‌تر است و با توجه به اینکه کل سال درگیر این موضوع هستیم، بحران بزرگ‌تر و عمیق‌تری به‌شمار می‌رود؛ بنابراین مسئله مربوط به ناترازی بنزین و حل این معضل بسیار مهم‌تر است. حل مشکل ناترازی بنزین در ایران نیازمند اقدامات همه‌جانبه است و راهکارهای گوناگونی هم دارد. یکی از این راهکارهای حیاتی تولید خودروهای دوگانه‌سوز است. با تشویق به خودروسازان برای تولید بیشتر خودروهای دوگانه‌سوز و تشویق به پذیرش گسترده آنها، ایران می‌تواند وابستگی خود به واردات بنزین را به میزان قابل‌توجهی کاهش دهد. این انتقال نه‌تنها باعث افزایش بهره‌وری سوخت و کاهش هزینه‌ها می‌شود، بلکه به بخش انرژی پایدارتر و ایمن‌تر برای کشور کمک می‌کند.

مدیر کل بهره‌برداری از معادن وزارت صمت عنوان کرد

پایش و ساماندهی معادن در دولت سیزدهم

معدن و صنایع معدنی ازجمله حوزه‌های مزیت دار در اقتصاد به شمار می‌رود که نقش مهمی در اشتغالزایی و درآمدزایی برای کشـور دارد و به همین دلیل، یکی از بخش‌های پیشـران در سـند تحول دولت سـیزدهم برای آبادانی و پیشرفت کشور در نظر گرفته‌شـده اسـت. ایران با دارا بودن حدود ۷۰ نوع ماده معدنی، یکی از غنی‌ترین کشـورهای جهان در حوزه مواد معدنی است. ذخایر کشف‌شده مواد معدنی در کشور به حدود ۳۷ میلیارد تن می‌رسد و برآوردها نیز نشان می‌دهد ذخایر بالقوه معدنی حدود ۶۰ میلیارد تن بوده و ارزش این ذخایر نیز معادل ۱۴۰۰ میلیارد دلار برآورد می‌شـود. البته این ذخایر در حالی محاسبه‌شـده که میانگین عمق اکتشافات در ایران، برخلاف میانگین عمق اکتشافات در جهان که ۱۰۰ متر است، از ۱۰ متر کمتر است و در صورت انجام اکتشافات عمقی، ذخایر معدنی کشور بسیار بیش از این برآورد می‌شود.

عکس: آیدا فریدی

مدیـرکل بهره‌برداری معـادن وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: در کشـور بیش از ۱۲ هزار معدن داریم کـه معادن کوچک و بزرگ‌مقیاس هسـتند؛ میزان ذخیره‌ای که تاکنون کشف‌شـده ۶۰ میلیارد تن ذخیره انواع معادن در ۶ گروه از شن و ماسه تا فلزات است.

به گزارش ایرنا، مهدی حمیدی اظهار کرد: بحث معدن در سـه مقوله پروانه اکتشاف و گواهی کشف و پروانه بهره‌برداری است. در کشور بیش از ۱۲ هزار معدن داریم که معادن کوچک و بزرگ‌مقیاس هستند میزان ذخیـره‌ای که تاکنون کشف‌شـده اسـت ۶۰ میلیارد تن شـامل انواع معادن در ۶ گروه از شـن و ماسـه تا فلزات است.

وی افـزود: همـه مواد معدنـی ارزشـمند و تأثیرگذار هسـتند، در بعضی از مناطق کشور شن و ماسه ارزشمند هستند و در مسکن استفاده می‌شود ولی نمی‌توان کتمان کرد که فلزات نیز ارزشمند هستند.

مدیـرکل بهره‌بـرداری معـادن وزارت صنعت، معدن و تجارت با اشـاره به عمق معادن و استخراج گفت: اعدادی که اعلام می‌شـود حدودی اسـت، مواد معدنی که دارای عیار و کیفیت اسـت در سـه دسته تقسـیم می‌شود که هرقدر به سـمت معادن پرعیار برویم اکتشافات عمیق‌تر است.

اکنـون زیرسـاخت‌ها در این حـوزه انجام می‌شـود و عمق‌های بیشـتر تا ۵۰۰ متر انجام می‌شود و برنامه‌ریزی برای ۲ هزار متر نیز انجام می‌گیرد.

خام‌فروشی کاهش یافت

حمیدی با بیان اینکه در دولت سیزدهم خام فروشی به حداقل رسیده است، گفت: هرقدر در این زمینه هزینه شود، سرمایه‌گذاری است. حوزه معدن سـرمایه‌گذاری پر ریسک و ماندگار اسـت که شرایط خاص خود را دارد و دولت به‌عنوان شـریک سـرمایه‌گذار حقوقی را دریافت می‌کند که در موارد قانونی گنجانده می‌شـود قانون‌گذار بازسازی از محل حقوق دولتی انجام می‌گیرد.

> حوزه معدن سرمایه‌گذاری پر ریسک و ماندگار است که شرایط خاص خود را دارد و دولت به‌عنوان شریک سرمایه‌گذار حقوقی را دریافت می‌کند که در موارد قانونی گنجانده می‌شود

وی عنوان کرد: در ۲۲ اسـتان ۴۶ بسـته سرمایه‌گذاری تعریف‌شـده اسـت که چندین محدوده معدنی که در یک منطقه متمرکزشـده است به سرمایه‌گذار می‌دهند و ملزم به استخراج و فناوری می‌شـود و درنهایت موظف است تا مردم بومی را در حوزه معدن سهامدار کند.

به گفته حمیدی، ۱۱ بسته سرمایه‌گذاری در حوزه معادن واگذارشـده که یکی از آنها در استان سیستان‌وبلوچستان است و سرمایه‌گذاران وارد عمل شده‌اند.

واگذاری معادن به بخش خصوصی

مدیـرکل بهره‌بـرداری معـادن وزارت صنعـت، معدن و تجـارت با اشـاره به پایـش و سـاماندهی محدوده‌های معدنی گفت: یکی از سیاسـت‌های دولت و وزارت صمت، برنامه‌ریـزی در حـوزه اکتشـاف و بهره‌بـرداری اسـت و سیاسـت‌گذاری شـده تا کلیه محدوده‌ها در اختیار بخش خصوصی قرار گیرد.

وی افزود: واگذاری معادن از طریق مزایده و بسـته‌های سـرمایه‌گذاری واگذار می‌شود یکسـری از معادن در اختیار دولت است کـه در قالب واگذاری برای اسـتخراج و فروش از طریق سـامانه سـتاد الکترونیک دولت به‌صورت شفاف و در فضای شیشه‌ای انجام می‌گیرد.

حمیـدی ادامه داد: همچنین در برخی معادن، دولت خود را مکلف به اکتشاف دانسته است و از طریق سازمان زمین‌شناسی کارهای اکتشافی و میزان مواد معدنی اندازه‌گیری و بررسـی می‌شـود و سپس در اختیار بخـش خصوصی قرار می‌گیـرد ضمن اینکه دولت علاقـه‌ای به فعالیت معدنی ندارد.

الزامات احیای معادن

مدیرکل بهره‌بـرداری معادن وزارت صنعت، معدن و تجارت با اشـاره بـه اینکه یکـی از اقدامات دولت سـیزدهم در حوزه معادن، احیاسـت، گفت: مشـکلات معادن ازلحاظ ماشـین‌آلات، نیروکارآمـد، تکنولوژی، سـرمایه‌گذاری در گردش و سـایر موارد در هشـت دسـته عارضه‌یابی می‌شود و بعد در جهت احیای معادن اقدام می‌شود.

وی عنوان کرد: در یک سـال اخیر ۴۰۰ معدن احیاشـده اسـت که با نهضت ملی سـاختمان تعداد معادن در گروه مصالح سـاختمانی رشـد چشم‌گیری خواهد داشت.

حمیدی با بیان اینکه در حوزه معادن فراسـرزمینی در دولت سیزدهم برنامه‌ریـزی انجام‌شـده اسـت، گفـت: در امریـکای جنوبـی، افریقا و خلیج‌فارس اقداماتی صورت گرفته است.

وی بیـان کرد: در مرحله اول نگاه ما به ذخیره‌های معدنی برای تأمین صنایع پایین‌دست است.

مدیرکل بهره‌برداری معادن وزارت صنعت، معدن و تجارت با اشـاره به اینکه ضوابط محیط زیستی در حوزه معادن رعایت می‌شود گفت: مناطق چهارگانه محیط‌زیست در سـامانه معادن وزارت صمت به گونه‌ای است که هیچ‌کسی حق ثبت معدن در این مناطق را ندارد.

وی افزود: در ۱۲ درصد مساحت کشور بحث محیط‌زیست است که در آن مناطق ثبت انجام نمی‌گیرد و در ۱۷ درصد برای اکتشاف معادن نیز پاسـخ منفی اعلام‌شده که رعایت ضوابط محیط زیستی جز ضرورت‌های بحث معادن است.

سخن پایانی

قرار گرفتن ایران روی کمربند مس، طلا، سنگ‌آهن، سرب و روی باعث شـده تا ایـران یکی از جذابیت‌های سـرمایه‌گذاری معدنی در جهان به‌شـمار رود؛ اما به دلیل بالا بودن هزینه اکتشاف و استخراج و نوسـانات شدید قیمتی در اقتصاد کشـور، سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی تمایل چندانی به سرمایه‌گذاری در این بخش نداشته‌اند.

این مشـکل در کنار مشکلات دیگری از قبیل، مشکلات قانونی در واگذاری معادن از طریق مزایده، انحصار معادن توسـط شرکت‌های دولتی و اسـتفاده نکردن از ظرفیت بخش خصوصی در حوزه معادن، محدودیت در واردات ماشـین‌آلات معدنی و ظرفیت تولید اندک آن در داخـل، افزایش هزینه مـواد ناریه (مواد انفجـاری غیرنظامی) و افزایش تصاعدی حقوق دولتی معادن باعث شـده تا سـرمایه‌گذاری در حوزه معادن و صنایع معدنی پرریسـک باشد و فرصت استفاده از ظرفیت‌های معدنی کشور را محدود کند.

آگهی مزایده عمومی

نوبت دوم

شرکت آهن و فولاد ارفع در نظر دارد مقدار تقریبی ۱۳۰۰۰ تن نرمه گندله و ۱۱۰۰۰ تن لجن اکسیدی و ۱۵۰۰ تن پوسته اکسیدی خود را با زمان تحویل تا تیر۱۴۰۳، از طریق مزایده و به بالاترین قیمت پیشنهادی به فروش برساند.

متقاضیان شـرکت در مزایده می‌توانند از تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۲۴ لغایت ۱۴۰۲/۱۲/۰۲ با واریز مبلغ ۵۰۰،۰۰۰ ریال به شـماره حساب ۱۸۵۴۳۰۱۸۴۲۷۰۳ بانک سپه، شعبه بلوار اسفندیار (کد ۱۸۵۴) ، به نام شرکت آهن و فولاد ارفع، در ساعات اداری، به دفتر مرکزی شـرکت به نشـانی: تهران، خیابان نلسـون ماندلا (آفریقا)،کوچه سلطانی(سایه)، پلاک۶۹، طبقه۳، واحد ۱۰، جهت خرید اسناد مزایده مراجعه نمایند.

آخرین مهلت ارائه پاکت‌های مزایده، تا ساعت ۱۶:۰۰ مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۰۲ می‌باشد.

متقاضیان برای آگاهی بیشتر، می‌توانند در ساعات ۸:۳۰ الی ۱۵:۳۰ با شماره تلفن ۷۲۰۶۳۰۰۰-۰۲۱ داخلی (۳۴۱۳) و یا با شماره همراه ۰۹۱۹۹۸۹۹۶۲۶ آقای ابراری، تماس حاصل نمایند.

بدیهی اسـت شـرکت در مزایده و ارائه پیشنهاد به منزله قبول شروط و تکالیف مقرر در مزایده بوده و این شرکت در رد یا قبول یک یا کلیه پیشنهادات مختار است همچنین واگذاری موضوع مزایده به دو یا تعداد بیشتر پیشنهاددهندگان در حوزه اختیارات این شرکت می‌باشد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۱۱/۲۴ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۱۱/۲۵

شرکت آهن و فولاد ارفع

«آگهی مناقصه عمومی انتخاب پیمانکار ذیصلاح»

شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین

به‌منظور احداث ساختمان‌های اداری، مهمانسرا، انبار مغزه، محوطه و دیوار حصار شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین واقع در شهرک صنعتی شماره ۲ جیرفت

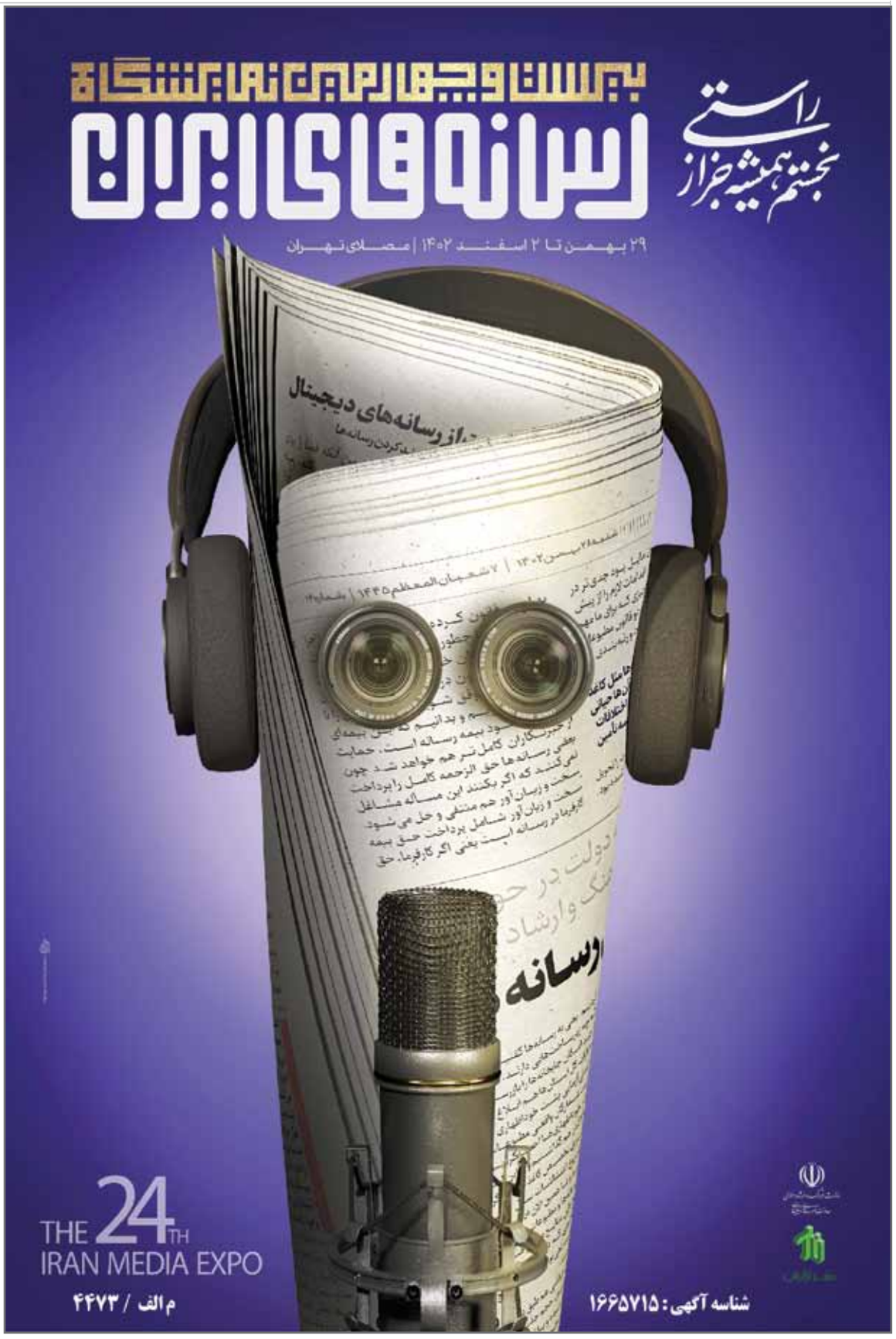
(مناقصه شماره ۰۶-TC-۴۰۲)

شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین (سهامی عام) در نظر دارد پیمانکار واجد صلاحیت به منظور «احداث ساختمان‌های اداری، مهمانسرا، انبار مغزه، محوطه و دیوار حصار شرکت» واقع در شهرک صنعتی شماره ۲ جیرفت را از طریق مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای به‌همراه انجام فرآیند ارزیابی کیفی، شناسایی و انتخاب نماید. لذا پیمانکاران واجد صلاحیت می‌توانند با مراجعه به کمیسیون معاملات شرکت نسبت به تکمیل فرم‌های ارزیابی کیفی همراه با مستندات خواسته شده، اقدام نموده و پاکت‌های خود را تا قبل از مهلت مقرر به کمیسیون معاملات کارفرما به آدرس تهران، بلوار آفریقا، بلوار آرش غربی، شماره ۱۲، طبقه ۵، تلفن (۵۷۶۲۳-۰۲۱) یا (۴۱۵۲۷۱۱۲-۰۳۴) تحویل دهند.

شرایط لازم مناقصه‌گران برای شرکت در مناقصه:

- پیمانکار باید بومی استان کرمان باشد.
- دارای گواهینامه صلاحیت پیمانکاری در رشته ساختمان و ابنیه با حداقل رتبه ٤ باشد.
- دارای گواهینامه صلاحیت ایمنی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
- ارائـه معرفی‌نامه و تسلیم فیش واریزی به مبلغ ۵،۰۰۰،۰۰۰ ریال به حساب شماره ۱۱۳۷۸۰۰۲۰۰۰۰۷۵ نزد بانک سپه و یا حساب شماره ۵۰۷۷۹۵۵۷۲۱ نـزد بانک ملت به نـام شرکت سنگ‌آهن گهرزمین – جهت شرکت در فراخوان مناقصـه عمومی احداث ساختمان‌های اداری، مهمانسرا، انبار مغزه، محوطه و دیوار حصار شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین واقع در شهرک صنعتی شماره ۲
- مهلت تهیه اسناد: از شنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۲۸ ساعت ۱۳:۰۰ تا چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۰۹
- محل اجرای پروژه: واقع در استان کرمان، شهرستان جیرفت، شهرک صنعتی شماره ۲
- زمان بازدید از محل پروژه: دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۳ ساعت ۱۰ صبح به آدرس جیرفت، شهرک صنعتی شماره ۲ بوده که نماینده‌ی مناقصه‌گر به همراه نامه‌ی تأیید نمایندگی، بایستی حضور یابد.
- متقاضیان باید پاکت در بسته و مهر و امضا شده، حاوی مدارک کاغذی و CD که نام و نشـانی درخواست کننده و موضوع پروژه به وضوح روی آن درج شده را حداکثر تا ساعت ۱۳:۰۰ روز شنبه ۱۴۰۲/۱۲/۲۶ به دبیرخانه کمیسیون معاملات کارفرما تحویل داده و رسید دریافت کنند.
- کارفرما در انتخاب شرکت‌ها جهت دعوت به مناقصه و همچنین در رد یا قبول پیشنهاد پیمانکاران بر اساس صلاحدید خود کاملاً مختار بوده و لذا شرکت در مناقصه، حقی برای ایشان در خصوص تصمیمات کارفرما دربر نخواهد داشت.
- جهت اطلاعات بیشتر متقاضیان می‌توانند با آدرس‌های الکترونیکی (TC@goharzamin.com و goharzamin.TC@gmail.com) تماس حاصل نمایند.

دبیرخانه کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین

یادداشت

سود صادرات فولاد کم می‌شود

مجید سعیدیان
فعال صنعت فولاد

تـا چند هفته گذشـته، صادرکنندگان می‌توانسـتند به‌جـای رفع تعهد ارزی، طلا وارد کشـور کنند و آن را بـا نـرخ دلار در بازار آزاد به‌فروش برسـانند، اما پس از رشـد غیرمنطقی واردات طلا با هدف رفع تعهد ارزی و ایجاد شبهاتی درباره قاچاق معکوس طلا از کشور، بانک مرکـزی اصلاحاتی در زمینه ورود طلا به کشـور لحاظ کرده است. از جمله آنکه واردات طلا از محل ارز حاصل از صادرات به‌صورت شـمش منـوط به تحویل، عرضه و فروش آن در بستر مرکز مبادله ارز و طلای ایران ممکن باشـد. همین موضوع نیز به نارضایتی فعالان صنعتی از جمله در صنعت فولاد، منتهی شده است. فعالان صنعت فولاد کشـور معتقد هسـتند که این سیاست جدید به افت سودآوری صادرات و کاهش آن منتهی خواهد شد.

واردات طلا یا هر محصول دیگری به‌جای ارز توسـط صادرکننـدگان، به‌منزلـه ورود این فعـالان صنعتی به حیطـه تخصصی دیگری اسـت. فعـالان صنعت فولاد سـال‌ها درباره تولید و تجارت فـولاد، فعالیت کرده‌اند، بنابراین ورود هر محصولی به کشـور توسط این صنایع به‌منزله آغاز کسب‌وکاری تازه با چالش‌های جدید برای این تولیدکنندگان خواهد بود.

بااین‌وجـود صادرکنندگان و فعـالان صنعتی در این سال‌ها پذیرفته‌اند که کشور با چالش‌های اساسی ناشی از تحریـم و محدودیت تعاملات سـازنده با دنیا، روبه‌رو شـده است. در چنین شرایطی، فعالان صنعت فولاد نیز در تلاش هسـتند تا با صـادرات و ارزآوری یا ورود طلا یا ماشین‌آلات، بخشی از نیازهای کشور را مرتفع کنند، هرچند باتوجه به کمبودهای اساسـی کشـور در تامین محصولات مختلـف، اولویت واردات می‌تواند به سـایر نیازهای اساسی کشور نیز تخصیص یابد.

اگر صادرکننده‌ای دلار حاصل از صادرات را به کشـور بازگرداند، موظف اسـت این ارز را با نرخ دلار مبادله‌ای (حـدود ۱۰هزار تومان پایین‌تر از نرخ دلار در بازار آزاد) به دولت بفروشـد. تا هفته‌های گذشته، صادرکنندگان ایـن امکان را داشـتند که به‌جـای ورود ارز ارزان، طلا به کشـور بازگردانند. اختلاف ۱۰هزارتومانی میان نرخ ارز مبادلـه‌ای و بهای دلار در بـازار آزاد، همان فرصت سـود صادرکننده است. چنانچه این امکان از میان رود، صادرات فولاد از صرفه خواهد افتاد؛ تا جایی که بسیاری از فولادسازان ترجیح می‌دهند دست از صادرات بکشند، بنابراین سیاسـت‌های اتخاذشده از سوی دولت در عمل ضربـه غیرقابل‌جبرانـی را بـه تولید و صـادرات فولاد تحمیل می‌کند.

فعالان صنایع پایین‌دسـتی فولاد، مواد اولیه تولید را با احتساب نرخ دلار آزاد خریداری می‌کنند. کافی است نرخ نهایی معاملات فولاد در بورس کالا را بررسی کنید، شـاید در فرمول کشف نرخ پایه، نرخ دلار نیمایی لحاظ شود، اما باتوجه به نرخ نهایی فروش، ما مواد اولیه تولید خود را با احتسـاب نرخ شـمش فولاد در بـازار جهانی و همچنیـن نرخ دلار در بـازار آزاد، خریداری می‌کنیم. در چنین شـرایطی، چرا دولت تولیدکننده را موظف به پیمان‌سپاری ارزان می‌کند؟

البته شـبهاتی درباره تامین نیروی انسـانی ارزان در صنایع کشـور مطرح می‌شـود، اما هزینه نیروی انسانی یا انرژی در نرخ تمام‌شـده تولیـد ما به‌مراتب محدودتر از اثرگذاری ارزان‌فروشـی ارز اسـت. در واقع این دست امتیازات، عموما در اختیار واحدهای میانی زنجیره فولاد قرار می‌گیرد که به‌نوعی وابسـته به دولت هم هسـتند. بیشـترین سـهم مصرف انرژی به واحدهای میانی این زنجیره تعلق دارد و در نتیجـه این تولیدکنندگان باید موظف به بازگشـت ارز صادراتی با نرخ تعیین‌شـده از سوی دولت باشند، در حالی که تولیدکنندگان یادشده، محصول خود را با نرخ دلار در بازار آزاد و نرخ فروش این محصولات در بازار جهانی، به ما می‌فروشند.

علاوه‌براین، باید تاکید کرد که ایران در رده کشورهایی بـا ذخایر عظیـم انـرژی قـرار دارد، بنابرایـن به‌طبع انتظـار می‌رود نرخ انرژی در ایران کمتر از کشـورهای صادرکننده این منبع انرژی باشـد. در همین حال باید کاری کرد که سوبسـید انرژی در اختیار همه گروه‌های مـردم قرار می‌گیرد. علاوه بر تمام موارد یادشـده، باید تاکید کرد که سیاسـت دولت و ترغیب تولیدکنندگان بـه واردات محصولات مختلـف، در عمل همین معدود فعالان بازار تولید را به تاجر بدل می‌کند. در کشـور ما در اغلب موارد، سـود تجارت به‌مراتب بیشـتر از تولید اسـت. در چنین شرایطی، همین تولیدکنندگان کنونی نیز سرمایه خود را به مسیر تجارت می‌برند. در واقع این سیاست از اساس اشتباه است.

از هفته ابتدایی دی، مقرر شـده است که واردات طلا از محـل ارز حاصل از صادرات به‌صورت شـمش منوط بـه تحویل، عرضـه و فروش آن در بسـتر مرکز مبادله ارز و طـلای ایران باشـد. ایـن اقدام به فـروش ارزان طـلای وارداتـی منتهی می‌شـود. در چنین شـرایطی در عمـل صادرات فولاد و محصـولات فولادی از صرفه اقتصـادی خواهد افتاد؛ کمااینکه ما و بسـیار دیگری از تولیدکنندگان، فرآیند صادرات خود را متوقف کرده‌ایم. به‌اعتقـاد مـن، عملکرد دولت در نهایت بـه ضرر تولید اسـت و حضور صادرکنندگان ایرانـی را در بازار جهانی دشـوار می‌کند، در نتیجه این دسـت سیاست‌گذاری‌ها به‌نفع رقبای ایران در بازار جهانی تمام می‌شود و حاصل دیگری ندارد.

در تحلیل بازار فلزات صنعتی و نوسانات قیمتی مطرح شد

نزول ادامه‌دار نرخ یا نقطه عطف بازگشت به صعود؟

عکس: مهدی کاوه‌ای

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

بررسـی عملکرد فلـزات در بازارهای کالایی دنیا حکایت از آن دارد کـه فلـزات صنعتـی در کف قیمتی سـالانه خود قرار دارند. انتشار داده‌های ناامیدکننده از اقتصاد چین یکی از سـیگنال‌های اصلی حاکم بر بازار فلزات اسـت. داده‌های تورمـی چیـن و همچنین شـاخص‌های مدیران خرید بخش تولیـد این کشـور از کاهش تمایل بـه خرید در بزرگ‌ترین اقتصاد کالامحور جهانی حکایت دارد. در همین حال، انتشار اخبار ناامیدکننده از شرایط شرکت اورگرند به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین مجموعه‌های فعال در حوزه ساخت‌وسـاز چین، تاثیر منفی بسـزایی بر بازار فلزات داشـته اسـت. در ادامه، ناامیدی اغلب تحلیلگران و فعالان بازار به کاهش نرخ بهره در ماه مارس، زمینه تضعیف بهای فلزات را در بازار جهانی فراهم کرده اسـت. البته برخی تحلیلگران بر این باورند که وضعیـت تولیـد جهانـی در نقطه عطف قـرار دارد و در این شرایط می‌توان به رشد تقاضا و بهبود قیمت‌ها امیدوار بود.

چیـن دومین اقتصاد بزرگ دنیا و همچنین نخسـتین اقتصاد بزرگ کالا محور دنیا اسـت. عملکرد اقتصادی این کشـور تاثیر بسـزایی بر بازارهای کالایی دنیـا و همچنین روند خریدوفروش فلزات در دنیا خواهد داشـت. بااین‌وجود، اقتصاد چین در یکی، دو سـال اخیـر روزهای خوبی را پشت‌سـر نمی‌گذراند و همین موضوع نیز از رونق بازار فلزات در سطح بین‌المللی کاسته است. بـروز بحـران در صنعت ساخت‌وسـاز چین، یکـی از مهم‌ترین شـاخص‌های منفی موثر بر اقتصاد این کشـور است. در همین حال، باتوجه به سـهم بالای میـزان تولید و مصرف فولاد چین، شـرایط اقتصادی این کشور، از اثرگذاری ویژه و قابل‌توجهی در سطح دنیا برخوردار است.

انحلال اورگرند؛ سیگنال منفی به بازار فلزات

به‌گـزارش صمت، بروز بحران در صنعت ساخت‌وسـاز چین از سـال گذشـته، اقتصاد این کشـور را تحت‌تاثیر منفی قرار داده اسـت. صنعت ساخت‌وساز به‌سـبب مصرف قابل‌توجه فلزات از اثرگذاری بالایی بر اقتصاد این کشور برخوردار است، بنابراین بروز بحران در این بخش به‌منزلـه از رونق افتادن بازار خریدوفروش فلزات خواهد بود. از سـال گذشـته، شـاهد بـروز بحران جدی در شـرکت اورگرند به‌عنـوان یکی از مهم‌تریـن فعالان صنعت ساخت‌وسـاز چین بودیم. در این میان، دولت چین کوشید تا با ارائه راهکارهای مختلف، از تشدید این بحران جلوگیری کند، اما در حال حاضر این‌طور به‌نظرمی‌رسد که پکن در تعدیل شرایط، آن‌قدرها هم موفق نبوده است.

دادگاه هنگ‌کنـگ هفتـه منتهـی به روز جمعـه دوم فوریه، دسـتور انحلال شـرکت اورگراند را که زمانی یکی از بزرگ‌ترین شـرکت‌های توسـعه‌دهنده املاک در چین بود، صادر کرد. این حکـم زمینه عقبگرد بهای فلزات در بازارهـای جهانی را فراهم کرد.

گفتنی اسـت، بخش بزرگی از طلبـکاران اورگرند، غیرچینی هسـتند؛ اما باید دید که دولـت پکن حکم دادگاه هنگ‌کنگ را به‌رسمیت می‌شناسد یا خیر؟

بدهی شـرکت اورگرند ۳۰۰ میلیارد دلار برآورد می‌شـود، در حالـی که دارایی‌های این شـرکت از ۲۴۰ میلیارد دلار بیشـتر اسـت. البته عمده دارایی‌های اورگراند در سـرزمین اصلی چین واقع شـده و بنابراین لازم اسـت که چینی‌ها نیز حکم دادگاه را بپذیرند، در غیر این صورت وضعیت برای طلبکاران این شـرکت به‌مراتب دشوارتر می‌شود.

> دادگاه هنگ‌کنگ دستور انحلال شرکت اورگرند را که زمانی یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های توسعه‌دهنده املاک در چین بود، صادر کرد. این حکم زمینه عقبگرد بهای فلزات در بازارهای جهانی را فراهم کرد

سیاست‌های تشویقی چین، موثر نبود

باتوجه به بروز بحران‌های اقتصادی مختلف در چین، دولت این کشـور اقدام به تعریف سیاست‌های مختلفی برای بهبود شرایط کرد. سیاسـت‌گذاران چینی برای بازگرداندن اقتصاد به مسـیر رشد، ظرف ماه‌های اخیر به‌سـراغ تسهیل شرایط مالی رفته‌اند. کاهش نرخ سـپرده الزامی بانک‌ها برای اعطای تسـهیلات یکی از راهکارهایی اسـت که برای بهبود شرایط اقتصادی این کشور اجرایی شده، اما نتیجه‌بخش نبوده است. انتشار داده‌های رسمی از شـاخص مدیران خرید بخش تولید چین یکی از فاکتورهایی است که زمینه عدم‌بازگشت مناسب اقتصاد چین به مسیر رشد را فراهم می‌کند.

شـاخص مدیران خرید بخش تولید چیـن در ماه ژانویه برای چهارمین ماه متوالی در فاز انقباضی قرار داشت و سیگنال منفی روانه بازارهای فلزات کرد. تورم چین برای ماه ژانویه برابر منفی ۰.۸ درصد اعلام شد که این رقم کمترین میزان تورم این کشور ظرف ۱۴ سال گذشته بود. بسیاری از تحلیلگران معتقد هستند وضعیـت بازارهای چین بدتر از حد انتظار اسـت. این چهارمین مـاه متوالی بود که تـورم چین در بازه منفی اعلام شـد. منفی شـدن شاخص نرخ مصرف‌کننده در چین، نشان از بروز رکود در اقتصاد این کشـور دارد، بنابراین این داده سیگنال منفی موثری برای بازارهای کالایی به‌همراه داشته است.

البته باید خاطرنشان کرد که برخی تحلیلگران، کاهش شاخص مدیـران خرید بخـش تولید چین را در ماه ژانویه، نشـانه ورود اقتصاد این کشـور به فاز رکود، نمی‌دانند. این تحلیلگران معتقد هسـتند ارزش یوآن در حال تثبیت شـدن است و این موضوع می‌تواند به رشـد تقاضا برای کامودیتی‌ها از سوی چین به‌عنوان بزرگ‌تریـن بـازار مصرف منجر شـود و در نهایت از رشـد نرخ حمایت کند.

در این میان، پیش‌بینی می‌شـود آغاز تعطیلات سال نو چین کـه از ۵ تـا ۱۸ فوریه اسـت، عملکرد بازارهـای کالایی دنیا را تحت‌تاثیر منفی قرار دهد. تعطیلات سـال نو چین به‌منزله چند هفته تعطیلی در اقتصاد این کشـور اسـت و در نتیجه عملکرد بـازار خریدوفروش فلزات را در این کشـور تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد. در این شـرایط، تعطیلات سـال نو چینـی می‌تواند به تقاضای کوتاه‌مدت برای خرید فلزات آسـیب بزند و زمینه افت قیمتی آنها را فراهم کند.

در ادامه باید خاطرنشان کرد که داده‌های منفی از اقتصاد چین باوجود محرک‌های پی‌درپی اعلامی از سـوی سیاسـت‌گذاران چینی حاصل شـده اسـت. در چنین اوضاعی، برخی پیش‌بینی می‌کنند که باید منتظر فرار سـرمایه از این کشور باشیم. همین موضـوع نیـز از فرآیند جذب سـرمایه به بخـش املاک چین می‌کاهد. نرخ مسـکن نوسـاز در چین برای ماه دسـامبر نیز با شدیدترین سرعت از سال ۲۰۱۵ کاهش یافت و حرکت کاهشی در این بازار به ششمین ماه متوالی رسید؛ بنابراین باید اقرار کرد که بازار املاک چین در شرایط رکود به‌سر می‌برد.

نگاهی به بازار فلزات

فلزات صنعتی سـال ۲۰۲۴ را در سراشـیبی سقوط نرخ آغاز کرده‌انـد. بااین‌وجـود، همچنان برخـی تحلیلگران نسـبت به بازگشت دوباره قیمت‌ها به مسیر رشد امیدوار هستند. مارکوس گاروی، رئیس بخش استراتژی کالایی در Macquarie مستقر در سـنگاپور و تیمی از تحلیلگران این تیم در یادداشتی عنوان کردند نخسـتین شاخه‌های سـبز برای رشد قیمتی در بازار این محصولات را شناسـایی کرده‌اند. این موسسه مجموعه کاملی از شاخص مدیران خرید بخش تولید جهانی را ظرف ماه‌های مختلف موردبررسـی قرار داده و با استناد به داده‌های جمع‌آوری‌شده به این نتیجه رسـیده است که شاخص سـفارش‌های خرید بخش تولیـد دنیا در نقطـه عطف قرار دارد و بنابرایـن احتمال صعود تقاضا برای کالاهای صنعتی محتمل است.

امیـد فعالان بازار به کاهش نرخ بهـره در ایالات‌متحده امریکا کاهش یافته اسـت و این موضوع به تقویت شاخص دلار امریکا می‌انجامد و این موضوع سیگنالی منفی برای نرخ فلزات صنعتی به‌همراه دارد؛ بااین‌وجود مارکـوس گاروی می‌گوید: نرخ کالاها در بازار جهانی با رشد اقتصاد جهانی نسبتی سازگارتر نسبت به نوسان شاخص دلار دارد.

تحلیلگـران ایـن بانک سـرمایه‌گذاری در بخشـی دیگری از گزارش خود به رشـد تقاضا برای انواع کالا در بازار ایالات‌متحده اشـاره می‌کننـد و معتقدنـد: تقاضـا بـرای بازارهـای کالایی به‌طورفزاینده‌ای در حال افزایش اسـت، همچنین ظرفیت بهبود تولید و ذخیره‌سـازی در بازارهای اروپایی نیز به‌چشم می‌خورد، این موارد نیز ظرفیت حمایت قیمتی از بازارهای کالایی را دارند.

در ایـن شـرایط باید اذعـان کرد که اگرچـه چین ظرف یک سـال اخیر، محرک‌هایـی برای حمایت از رشـد اقتصادی خود اعمـال کرد؛ اما این محرک‌ها دامنه گسـترده‌ای نداشـتند؛ در واقع چین ظرفیت به‌مراتب بیشـتری برای بهبود تقاضا دارد. در چنین اوضاعی، تحلیلگـران Macquarie به افزایش تقاضا در بازار جهانی و رشـد نرخ در میان‌مدت امیدوار هستند. البته این رشـد قیمتی می‌تواند به افزایش تورم جهانی منجر شود که این موضـوع خلاف هدف کنترل تورم فدرال‌رزرو و سـایر بانک‌های مرکزی بزرگ دنیا است.

تعویق زمان آغاز کاهش نرخ بهره، مانع صعود قیمت‌ها

شاخص دلار امریکا در پی انتشار داده‌های قوی از بازار کار در ایالات‌متحده‌امریکا و اظهارات تندروانه رئیس فدرال‌رزرو تقویت شد و این موضوع سـیگنال منفی موثری برای بازارهای کالایی به‌همراه داشت.

تقویـت دلار امریـکا در گام ابتدایـی از تمایل بـه خرید در بازارهای کالایی از سوی متقاضیان سرمایه‌ای می‌کاهد؛ در عین حال رشـد شـاخص دلار امریکا باعث گرانی کامودیتی‌ها برای متقاضیان دارنده سـایر ارزها شـده اسـت و همین موضوع نیز، با اثرگذاری منفی بر تقاضا، سـیگنالی منفی برای بازار به‌همراه دارد.

انتشـار داده‌هـای مثبت از وضعیـت بازار کار امریکا، دسـت فدرال‌رزرو را برای تعویق زمان آغاز کاهش نرخ بهره بازمی‌گذارد و از این منظر، در شـرایطی که به رشد شاخص دلار می‌انجامد، سیگنالی منفی برای بازارهای مالی و کالایی دنیا به‌همراه دارد.

گفتنی اسـت، رئیس فـدرال‌رزرو، در مصاحبه خود با شـبکه CBS در چهـارم فوریـه اعلام کرد کـه امریکا در یک مسـیر مالـی ناپایدار قرار دارد؛ چراکه بدهی آن از رشـد اقتصادی این کشور پیشی گرفته است. پاول در این مصاحبه تاکید کرد زمان آن رسـیده که مقامات امریکایی دربـاره کاهش بدهی‌های این کشـور به‌طورجدی صحبت کنند. امریـکا در بلندمدت در یک مسـیر مالی ناپایدار قـرار دارد. دولت فدرال هم در یک مسـیر مالی ناپایدار قرار دارد؛ این یعنی بدهی امریکا سـریع‌تر از رشد اقتصادی آن رشد می‌کند.

پاول تاکید کرد که به‌نظر وی، تورم امریکا در نیمه اول سـال ۲۰۲۴ کاهش می‌یابد و فدرال‌رزرو اسـتراتژی خود را در نشست بعـدی FOMC در ماه مارس (اسـفند) بازبینـی می‌کند. وی افزود: فاکتورهایی همچون ضعف بازار کار یا کاهش واقعی تورم موجب می‌شود که زودتر کاهش نرخ بهره را شروع کنیم.

به‌طورکلی، ضعف بازار کار باعث می‌شـود تقاضای یک کشور کاهش یابد و بانک‌های مرکـزی برای حل این چالش نرخ بهره را افزایـش می‌دهند. پاول به‌طورکلی باور دارد که اقتصاد امریکا به پیشـرفت خوبی رسـیده و بازار کار این کشور شرایط خوبی دارد، امـا کار آن هنوز تمام نشـده اسـت. علاوه بـر این، طبق گفته‌هـای وی، خطـرات ژئوپلتیک؛ بزرگ‌تریـن تهدید اقتصاد جهان محسوب می‌شوند.

پاول افزود: ما متعهد هسـتیم که تورم را به‌مرور زمان به نرخ ۲ درصـد برگردانیم، اما برای کاهش نرخ بهره، منتظر نمی‌مانیم که تورم به ۲ درصد برسـد. در واقع به‌طورمداوم در حال بررسی کاهش نرخ بهره هستیم.

سخن پایانی

تحلیلگران شـرکت‌کننده در نظرسـنجی رویترز، شـاخص نرخ مصرف‌کننـده در چین برای مـاه ژانویـه ۲۰۲۴ را با کاهش ۰.۵ درصدی پیش‌بینی می‌کردند، اما این شاخص افت ۰.۸ درصدی را از آن خود کرد و به کمترین میزان پس از سـپتامبر سـال ۲۰۰۹ رسـید. در چنین شـرایطی، از میزان رونـق خریدوفروش در بازار فلزات کاسته شد. بسـیاری از تحلیلگران، افت مداوم شاخص نرخ مصرف‌کننده در چین را نشـانه‌ای از کاهش تقاضا در این کشـور می‌دانند و نسـبت به بروز رکود سـنگین در دومین اقتصاد بزرگ دنیا هشدار می‌دهند. بااین‌وجود همزمان برخی دیگر از تحلیلگران معتقد هسـتند کـه این شـاخص‌ها در نقطه عطف قـرار دارند و می‌توان به بهبود تقاضا در میان‌مدت و رشد قیمتی امیدوار بود. در ادامه، از جدی‌تر شـدن بحران املاک و صنعت ساخت‌وسـاز چین می‌توان به‌عنـوان چالش اقتصادی دیگر چین نـام برد. در چنین فضایی عملا تلاش دولت پکن برای جذب اعتماد سـرمایه‌گذاران بدون نتیجه می‌ماند.

در پایان باید تاکید کرد؛ بسـیاری از تحلیلگران نسبت به کنترل نـرخ تورم در اقتصاد امریکا و تاثیر مثبـت آن بر بازارهای کالایی، خوش‌بین هسـتند. جروم پـاول، رئیس فـدرال‌رزرو درباره میزان بدهی‌های این کشـور هشـدار داده اسـت. پاول تاکید کرده زمان آن رسیده است که مقامات امریکایی درباره کاهش بدهی‌های این کشور به‌طورجدی صحبت کنند.

پیام‌های ترکیه در رقابت با خودروهای چینی

مدل خودرو	قیمت (لیر ترکیه)	قیمت به پول ایران (تومان)
استون مارتین DB12	۱۵۴۴۸۱۸۸	۲۸ میلیارد
هیوندای I20	۳۳۷۲۶۰	۶۱۰ میلیون
آئودی Q5	۲۳۴۵۵۸۸	۴ میلیارد
هیوندای الانترا	۹۵۲۴۲۰	۱.۷ میلیارد
ب ام و سری ۲ گرن کوپه	۱۵۴۹۱۰۰	۲.۸ میلیارد
مرسدس SL63 AMG	۵۶۰۰۰۰۰	۱۰ میلیارد
هوندا سیویک	۷۹۸۰۰۰	۱.۴ میلیارد

اینفوگرافی: شروین اشیدری

حضور تیم والیبال آمیکو جلفا در مسابقات انتخابی کارگران آذربایجان‌شرقی

تیم والیبال آمیکو جلفا در سری مسابقات انتخابی کارگران آذربایجان‌شرقی به دیدار رقبای خود رفت.

به گزارش روابط‌عمومی ارس خودرو دیزل (آمیکو)، مسابقات کارگران آذربایجان‌شرقی در دو گروه و با حضور ۱۰ تیم در حال برگزاری است که گروه صنعتی آمیکو با تیم والیبال آمیکو جلفا در این رقابت‌ها حضور یافت و به مصاف رقبای خود رفت.

بنابراعلام مهدی قنبرزاده سرمربی تیم والیبال آمیکو، نفرات این تیم تشکیل شده است از حسام تقیان، صابرنوری، مالک شاخصی، جعفرصفری، علی‌اکبر اصغری و علیرضا جباری که با سرپرستی فیض‌الله فتحی‌پور به دیدار رقبای خود می‌روند. تیم والیبال آمیکو جلفا در سه دیدار پیشین خود، یک شکست و دو پیروزی کسب کرده است. گفتنی است، تیم‌های منتخب به مسابقات کشوری راه خواهند یافت.

شرکت خدماتی شهرک صنعتی اشتهارد

آگهی مزایده واگذاری حق بهره‌برداری از سایت پسماند خشک عادی قابل بازیافت شهرک صنعتی اشتهارد شماره الف – ۱۴۰۲

شرکت خدماتی شهرک صنعتی اشتهارد بر اساس مصوبه هیات‌مدیره شرکت در نظر دارد نسبت به واگذاری حق بهره‌برداری از سایت پسماند خشک عادی قابل بازیافت شهرک صنعتی اشتهارد در قالب نگهداری از سایت و تفکیک، بارگیری، حمل و انتقال پسماند به سایت مجاز پذیرش در استان را به مدت یکسال شمسی به شرح ذیل را از طریق برگزاری مزایده عمومی به اشخاص حقوقی دارای صلاحیت پیمانکاری و ایمنی واجدالشرایط اقدام نماید.

لذا از کلیه اشخاص حقوقی واجدالشرایط دعوت می گردد از تاریخ نشر این آگهی لغایت ساعت ۱۲:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۰۵ جهت دریافت اسناد و مدارک مزایده فوق با در دست داشتن فیش واریزی به مبلغ ۵۰۰۰،۰۰۰ ریال نزد بانک ملت شعبه اشتهارد به شماره حساب ۴۹۴۴۴۴۹۱۹۶ و شناسه واریز ۵۲۰۰۰۲۰۳۰ بنام شرکت خدماتی شهرک صنعتی اشتهارد، به دفتر معاونت اجرائی شرکت خدماتی واقع در شهرستان اشتهارد، شهرک صنعتی اشتهارد، بلوار ابوریحان، جنب مسجد امام سجاد(ع) مراجعه و یا با شماره تلفن‌های ۳۷۷۷۳۶۳۵-۸ تماس حاصل نمایند. آخرین مهلت ارسال پاکات الف (اسناد و مدارک) و ب (پیشنهاد قیمت) به دفتر شرکت خدماتی پایان وقت اداری روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۳ می‌باشد. پیشنهادات روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۴ در محل سالن جلسات دفتر شرکت خدماتی باز گشایی خواهد شد.

شرایط مزایده:

۱- ارائه سپرده شرکت در مزایده به‌صورت ضمانتنامه معتبربانکی (با حداقل اعتبار ۳ماهه).
۲- ضمانتنامه بایستی ضمانت شرکت در مزایده باشد.
۳- در صورتی که برندگان اول و دوم شرکت کننده در مزایده از انجام معامله خودداری نمایند سپرده شرکت در مزایده آنان به ترتیب به نفع شرکت خدماتی شهرک صنعتی اشتهارد ضبط خواهد شد.
۴- شرکت خدماتی در رد یا قبول هر یک از پیشنهادها مختار است.
۵- بهای پیشنهادی باید از جهت مبلغ مشخص، بدون ابهام بوده و در پاکت لاک و مهر شده تسلیم شود.
۶- شرکت در مزایده و ارائه پیشنهاد به منزله قبول شروط و تکالیف اعلامی از سوی شرکت خدماتی می‌باشد که در پیش‌نویس قرارداد و پیوست‌های آن درج شده است.
۷- پیشنهادات واصله بعد از آخرین مهلت تعیین شده در حضور هیات‌مدیره شرکت خدماتی مفتوح و برابر مقررات و مقتضیات شرکت تصمیم‌گیری و ظرف مدت هفت روز نتیجه آن بصورت کتبی به برنده مزایده اعلام خواهد شد.
۸- بدیهی است کلیه عملیات بارگیری، حمل و انتقال پسماند (پسماند خشک) به سایت مجاز در استان از سایت پسماند به عهده برنده مزایده خواهد بود.
۹- با توجه به اینکه اطلاع از شرایط سایت پسماند و اعلام پیشنهاد قیمت در این مزایده مستلزم بازدید از سایت می‌باشد. لذا مراجعه حضوری و تکمیل فرم بازدید از الزامات شرکت در مزایده می‌باشد.
۱۰- هزینه چاپ آگهی برعهده برنده مزایده است.

شرکت خدماتی شهرک صنعتی اشتهارد

شرکت خدماتی شهرک صنعتی اشتهارد

نوبت دوم

«آگهی دعوت مجمع عمومی عادی»

شرکت خدماتی شهرک صنعتی اشتهارد (سهامی خاص)

بدینوسیله به اطلاع کلیه اعضا و صاحبان سهام **شرکت خدماتی شهرک صنعتی اشتهارد (سهامی خاص)** به شماره ثبت ۵۹۶ وشناسه ملی ۱۴۰۰۳۹۳۱۸۹۰ می‌رساند، **جلسه مجمع عمومی عادی نوبت دوم** (به علت به حد نصاب نرسیدن تعداد شرکت کنندگان در مجمع عمومی نوبت اول) در روز **سه‌شنبه** مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۰۸ راس ساعت ۱۰ لغایت ۱۱ در محل سالن آمفی‌تئاتر ساختمان فناوری واقع در شهرک صنعتی اشتهارد - نبش بلوار حافظ شرقی-ساختمان فن‌آوری و کار-طبقه همکف- کدپستی ۳۷۸۸۱۱۳۳۶۶ تشکیل می گردد. صاحبان سهام باید شخصا به همراه کارت شناسایی معتبر و مدارک مالکیت و درخصوص شخصیت‌های حقوقی حضور مدیرعامل به همراه کارت شناسایی معتبر و آخرین روزنامه رسمی شرکت یا موسسه و یا درصورت عدم حضور، یک نفر نماینده به همراه برگ نمایندگی کتبی یا حضور قائم‌مقام قانونی به همراه کارت شناسایی به مجمع معرفی نمایند.
مصوبات مجمع عمومی درصورت رسمیت یافتن و عدم مغایرت با ضوابط قانونی برای کلیه سهامداران اعم از حاضر و غایب نافذ و معتبر خواهد بود.

دستور جلسه:

۱. انتخاب بازرس (حسابرس) اصلی و علی‌البدل برای سال مالی ۱۴۰۳ (منتهی به ۳۰ اسفند ۱۴۰۳) وفق اساسنامه

هیات‌مدیره شرکت خدماتی شهرک صنعتی اشتهارد

شرکت خدماتی شهرک صنعتی اشتهارد

نوبت دوم

«آگهی دعوت مجمع عمومی عادی»

شرکت خدماتی شهرک صنعتی اشتهارد (سهامی خاص)

بدینوسیله به اطلاع کلیه اعضا و صاحبان سهام **شرکت خدماتی شهرک صنعتی اشتهارد (سهامی خاص)** به شماره ثبت ۵۹۶ وشناسه ملی ۱۴۰۰۳۹۳۱۸۹۰ می‌رساند، **جلسه مجمع عمومی عادی نوبت دوم** (به علت به حد نصاب نرسیدن تعداد شرکت کنندگان در مجمع عمومی نوبت اول) در روز **سه‌شنبه** مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۰۸ راس ساعت ۱۲ لغایت ۱۴ درمحل سالن آمفی‌تئاتر ساختمان فناوری واقع در شهرک صنعتی اشتهارد- نبش بلوار حافظ شرقی-ساختمان فن‌آوری و کسب‌وکار-طبقه همکف- کدپستی ۳۷۸۸۱۱۳۳۶۶ تشکیل می گردد. صاحبان سهام باید شخصا به همراه کارت شناسایی معتبر و مدارک مالکیت و درخصوص شخصیت‌های حقوقی حضور مدیرعامل به همراه کارت شناسایی معتبر و آخرین روزنامه رسمی شرکت یا موسسه و یا درصورت عدم حضور، یک نفر نماینده به همراه برگ نمایندگی کتبی یا حضور قائم‌مقام قانونی به همراه کارت شناسایی به مجمع معرفی نمایند.
مصوبات مجمع عمومی درصورت رسمیت یافتن و عدم مغایرت با ضوابط قانونی برای کلیه سهامداران اعم از حاضر و غایب نافذ و معتبر خواهد بود.

دستور جلسه:

۱. گزارش هیات‌مدیره به سهامداران در مورد عملکرد سال ۱۴۰۲
۲. بررسی و رای‌گیری در مورد بودجه سال ۱۴۰۳ شامل هزینه‌های شارژ ماهانه، آب‌بها، فاضلاب بها و جرائم در سال ۱۴۰۳ وفق بند ۱۲ از ماده ۱۶ اساسنامه
۳. بررسی و رای‌گیری در مورد هزینه‌های شارژ و آب بهای سال ۱۴۰۲
۴. تعیین تکلیف مطالبات مشکوک‌الوصول شرکت و معوقات سال‌های گذشته

هیات‌مدیره شرکت خدماتی شهرک صنعتی اشتهارد

شرکت صنایع و معادن گل گهر (سهامی عام)

آگهی مزایده عمومی تجدیدشده (نوبت دوم) شماره ۱۴۰۲/۱۷/ز

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد به‌منظور **"قطعات خام و عمومی راکد موجود در انبارهای مجتمع"** خود را به شرح ذکر شده در اسناد و از طریق مزایده عمومی واگذار نماید. لذا کلیه متقاضیان می توانند جهت اخذ اسناد مزایده به وبسایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسناد مذکور را دریافت نمایند. آخرین مهلت تحویل پاکات ساعت ۱۴ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۳ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از اقلام مربوطه روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۰۱ مقرر شده است و شرکت در آن الزامی می‌باشد. شایان ذکر است فرمت ضمانتنامه‌های شرکت در مزایده بایستی عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مزایده تهیه گردد. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

شرکت صنایع و معادن گل گهر (سهامی عام)

آگهی مزایده عمومی تجدیدشده (نوبت دوم) شماره ۱۴۰۲/۱۸/ز

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد به‌منظور **"قطعات ماشین آلات راکد موجود در انبارهای مجتمع"** خود را به شرح ذکر شده در اسناد و از طریق مزایده عمومی واگذار نماید. لذا کلیه متقاضیان می توانند جهت اخذ اسناد مزایده به وبسایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسناد مذکور را دریافت نمایند. آخرین مهلت تحویل پاکات ساعت ۱۴ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۳ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از اقلام مربوطه روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۰۱ مقرر شده است و شرکت در آن الزامی می‌باشد. شایان ذکر است فرمت ضمانتنامه‌های شرکت در مزایده بایستی عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مزایده تهیه گردد. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

روی خط خبر

رونمایی از بازیکده خلاق در پارک‌های اصفهان

بهروز راعی: معاون فنی اجرایی سازمان زیباسازی شهرداری اصفهان از رونمایی از بازیکده خلاق در پارک‌های مناطق پانزده‌گانه شهر اصفهان در امسال خبر داد. به گزارش خبرنگار صمت از استان اصفهان علیرضا سهرابی با اعلام این خبر گفت: سازمان زیباسازی شهرداری اصفهان رونمایی از بازیکده خلاق در پارک‌های مناطق پانزده‌گانه در امسال را در دستور کار دارد. او با بیان اینکه این بازی‌ها شامل تیک بال، فانی‌بال، مبلمان فوتبال، هدف‌گیری بزرگ و کوچک و گل کوچک است، افزود: این بازی‌ها بر اساس بازی‌های قدیمی در اصفهان و به‌صورت خلاقانه با محوریت تامین نیاز تمامی اقشار جامعه طراحی شده‌اند.

معاون فنی اجرایی سازمان زیباسازی شهرداری اصفهان ایجاد فضایی برای تعامل و ارتباط میان شهروندان را از دیگر رویکردهای طراحی و اجرای این بازی‌ها دانست و خاطرنشان کرد: این فضا بستر مناسبی برای نوجوانان و جوانانی است که به دنبال مکان‌های مناسبی برای ورزش، فعالیت و ارتباط با یکدیگر هستند.

آغاز به‌کار هجدهمین نمایشگاه کتاب هرمزگان

اسمعیل جهانگیری مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی هرمزگان در آیین گشایش رسمی هجدهمین نمایشگاه کتاب هرمزگان گفت: ۳۰هزار ساعت و ۱۵۰ نفر شبانه‌روزی تلاش کردند که نمایشگاه کتاب هرمزگان برگزار شود. به گزارش خبرنگار صمت از استان هرمزگان، وی افزود: ۳۷۰ ناشر، ۳۳۰هزار جلد کتاب و ۲۶ هزار عنوان کتاب در این دوره از نمایشگاه کتاب ارائه می‌شود.جهانگیری اضافه کرد: نمایشگاه امسال موضوع محور است و هر هرمزگانی خارج از بندرعباس نیز می‌تواند با ورود به سایت « کتاب دات‌ای آر» کتب مورد نیاز خود را تهیه کند.

مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی هرمزگان با بیان اینکه یکی از مطالبات فرهنگیان استان برگزاری نمایشگاه کتاب در امسال بود، گفت: هرمزگان دومین استانی است که با شیوه جدید و برپایه موضوع محوری، پس از آذربایجان‌شرقی در آن نمایشگاه کتاب برگزار می‌شود. وی، افزود: پس از نمایشگاه کتاب هرمزگان در بندرعباس، نمایشگاه کتاب در جزیره کیش برگزار خواهد شد. نمایشگاه کتاب هرمزگان بخش‌های مختلف جنبی ویژه مانند؛ برگزاری چهلم شهدای حادثه تروریستی کرمان در دل خود برگزار خواهد کرد. جهانگیری با بیان اینکه یکی دیگر از بخش جنبی نمایشگاه کتاب هرمزگان، اسناد انقلاب اسلامی در قالب تابلوهای عکس و استنادی است، گفت: بخش‌های دیگری جنبی نمایشگاه مانند شعرخوانی، کودک و... نیز برگزار خواهد شد. محمد میردادی معاون فرهنگی، امور رسانه و تبلیغات اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی هرمزگان نیزگفت: کتاب‌های این نمایشگاه در چهار بخش عمومی، کودک و نوجوان، دانشگاهی و کمک آموزشی عرضه می‌شود و علاوه بر آن ناشران استان هم به شکل مستقیم محصولات فرهنگی خود را عرضه می‌کنند. وی افزود: ۲۵ هزار عنوان کتاب، درقالب ۳۳۰ هزار جلد کتاب با ۳۰ درصد تخفیف تا سقف یک‌میلیون تومان عرضه خواهد شد. هجدهمین نمایشگاه بزرگ کتاب هرمزگان تا ۲۷ بهمن ماه در محل دائمی نمایشگاه‌های واقع در سه راه جهانبار بندرعباس در حال برپاست.

بهره‌برداری از «خط سبز آبرسان صنایع استان یزد»

«خط سبز آبرسان صنایع استان یزد» به عنوان یکی از مهم‌ترین طرح‌های انتقال پساب کشور و البته یکی از طرح‌های سند تحولی «یزد نوین» که امکان انتقال ۱۵۰ لیتر بر ثانیه پساب را صنایع این استان دارد، بهره‌برداری شد. جواد محجوبی مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای یزد در گفت‌وگو با ایسنا، در مورد این طرح که همزمان با ایام الله دهه فجر با حضور معاون هماهنگی امور اقتصادی و گردشگری استانداری یزد مورد بهره‌برداری قرار گرفت، تصریح کرد: هدف از اجرای این طرح که یکی از طرح‌های سند تحولی «یزد نوین» محسوب می‌شود، بازتخصیص آب صنعت از طریق جایگزینی پساب با آب کیفی در راستای اجرای بند «ع» تبصره ۸ قانون بودجه سال ۱۴۰۲ که بر طبق آن وزارت نیرو مکلف شده آب کیفی در اختیار صنایع را با آب غیرمتعارف مانند پساب و آب دریا جایگزین کند، بوده است. وی طول این خط انتقال پساب را ۲۲ کیلومتر با قطر ۵۰۰ میلیمتر از جنس لوله GPR خواند و افزود: هزینه اجرای این طرح که همچنین شامل یک باب مخزن بتنی به حجم دو هزار مترمکعب است، بالغ بر ۸۵ میلیارد تومان شده است. محجوبی با بیان اینکه با بهره‌برداری از این طرح در مجموع امکان انتقال ۱۵۰ لیتر بر ثانیه پساب وجود دارد، این طرح را یکی از مهم‌ترین طرح‌های پساب کشور خواند که نیروگاه سیکل ترکیبی، شهرک صنعتی فولاد، شهرک صنعتی یزد و شهرک‌های صنعتی جهان آباد و حاجی آباد میبد را در آینده تحت پوشش قرار می‌دهد. مدیرعامل آب منطقه‌ای استان گفت: خط سبز آبرسان صنایع از جمله طرح‌های مصوب سند سازگاری با کم آبی و تعدیل مشکلات کم آبی استان یزد است که در راستای مدیریت مصرف آب شرب و صنعت به تصویب رسیده است. این مسئول در مورد سایت مخازن ذخیره آب استان نیز گفت: خوشبختانه عملیات اجرای ساخت مخزن ۵۰ هزار متر مکعبی ذخیره آب استان با مبلغ به‌روز شده ۲۵۰ میلیارد تومان به پایان رسیده و به زودی به بهره‌برداری می‌رسد. محجوبی در پایان خاطرنشان کرد: با ساخت این مخزن تاب‌آوری آبی استان در فصل‌های تابستان و زمستان افزایش می‌یابد.

چابک‌سازی دولت اجتناب‌ناپذیر است

«مردمی‌سازی اقتصاد ملی» پیشنهاد سمنانی‌ها

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

اتاق بازرگانی سمنان در سفر وزیر اقتصاد به استان پیشنهاد مردمی‌سازی اقتصاد ملی را ارائه کرد پیشنهادی که وزیر با استقبال از آن، دستور رسیدگی و تشکیل کارگروهی برای آن را صادر کرد. از جمله مواردی که در این نشست بسیار مورد بررسی قرار گرفت، ضرورت توجه به تعاونی‌ها، سهم مردم و همچنین کوچک کردن دولت بود؛ دولتی که با کوچک‌تر شدن و برون‌سپاری بسیاری کارها می‌تواند به سمت چابک‌سازی فرآیندهای اقتصادی کشورمان حرکت کند.

یکی از مهم‌ترین موضوعاتی که در این نشست مطرح شد، پیشنهاد اتاق بازرگانی استان سمنان مبنی بر واگذاری امور اقتصاد ملی به مردم و بخش خصوصی بود. رئیس اتاق سمنان همچنین اعلام کرد که این اتاق آمادگی دارد تا پیش‌نویس قانونی در این ارتباط را تنظیم کند.

غفلت از اصل ۴۴

رئیس اتاق بازرگانی سمنان در گفت‌وگو با خبرنگار بازار، ضمن بیان اینکه سهم بخش خصوصی از اقتصاد کشورمان علیرغم اصل ۴۴ قانون اساسی، اندک است، گفت: همانطور که در جلسه با وزیر اقتصاد نیز بیان شد، اصل ۴۴ بر این امر استوار بود که دست کم یک چهارم اقتصاد به بخش تعاونی و مردمی سپرده شود که این کار مغفول ماند و ما انتظار داریم که سهم بخش خصوصی حتی از ۵۰ درصد هم افزون شود.

فرج‌الله معماری با بیان اینکه سهم مردم و بخش خصوصی در اقتصاد ملی باید افزایش یابد، ابراز کرد: اتاق بازرگانی روز گذشته پیشنهاد مردمی‌سازی اقتصاد ملی را در دیدار با وزیر اقتصاد بیان و حتی آمادگی خود را هم برای نوشتن پیش نویس لایحه قانون مردمی‌سازی اقتصاد ملی با هماهنگی اتاق بازرگانی ایران اعلام کرد که امیدواریم این امر مورد توجه قرار گیرد.

وی با بیان اینکه قانون مردمی‌سازی اقتصاد ملی می‌تواند به ما کمک کند تا بسیاری از خلأها را پوشش دهیم، ابراز کرد: واگذاری اقتصاد به بخش خصوصی در کنار تکمیل قوانین، می‌تواند بهره‌وری را هم افزایش دهد از سوی دیگر ما نباید فراموش کنیم که کوچک‌تر شدن دولت به چابک‌سازی فرآیندهای اقتصادی کمک خواهد کرد.

ارتقای بهره‌وری

رئیس اتاق سمنان با بیان اینکه تصویب قانون مردمی‌سازی اقتصاد ملی تکمیل‌کننده قوانین و همچنین بسیار کمک‌کننده خواهد بود، گفت: ما باید بپذیریم که رشد اقتصادی بدون بخش خصوصی امکان‌پذیر نیست از سوی دیگر توان مدیریتی و کارشناسی بخش خصوصی نیز در اقتصاد کشورمان بسیار بالا است.

معماری با بیان اینکه دولت باید تسهیل‌گر باشد نه تصدی‌گر، بیان کرد: دولت باید بر نظارت و امور حاکمیتی متمرکز باشد و نقش تسهیل گری خود را ایفا کند و لذا مابقی مسائل را به مردم و بخش خصوصی بسپارد تا بتوانیم شاهد شتاب‌گیری فرآیندهای اقتصادی و ارتقای بهره‌وری باشیم.

وی با بیان اینکه امیدواریم پیشنهاد تصویب قانون مردمی‌سازی اقتصاد ملی مورد تصویب قرار گیرد، گفت: کاهش نقش دولت و افزایش سهم بخش خصوصی در اقتصاد ملی ماهیت و استخوان بندی اصلی این طرح محسوب می‌شود.

پیشنهاد را بررسی می‌کنیم

سید احسان خاندوزی وزیر اقتصاد و دارایی دیروز در گفت‌وگو با خبرنگاران ضمن بیان اینکه اتاق بازرگانی سمنان طرحی را پیشنهاد کرد که در آن مردمی‌سازی اقتصاد ملی صورت خواهد گرفت، تاکید کرد: در این خصوص مقرر شد کارگروهی مشترک بین وزارت اقتصاد و اتاق بازرگانی استان سمنان و سایر استان‌های کشور، تا پایان اردیبهشت ماه ۱۴۰۳ تشکیل و متن پیشنهادات مهیا شود.

خاندوزی با بیان اینکه این پیشنهادات سپس مورد بررسی قرار می‌گیرد و امیدواریم بتوانیم مصوبه لازم برای اجرایی شدن آن را اخذ کنیم، تاکید کرد: پیگیری‌های لازم در خصوص این پیشنهاد اتاق بازرگانی سمنان، از سوی وزارت اقتصاد صورت خواهد گرفت.

وی با بیان اینکه یکی از موارد مهمی که تولیدکنندگان استان سمنان مانند دیگر نقاط کشور با ان مواجه هستند، مسئله تامین مالی شرکت‌های تولیدی است، تاکید کرد: مقرر شد یک خط تامین مالی ویژه برای استان سمنان در وزارت اقتصاد با مشارکت سازمان بورس و اوراق بهادار ایجاد شود تا تولیدگرانی که می‌توانند از ظرفیت‌های بازار سرمایه بهره‌گیری کنند، با سرعت در کوتاه‌ترین زمان تامین مالی شوند.

ایرادات دولت بزرگ

یک کارشناس اقتصادی در گفت‌وگو با خبرنگار بازار، ضمن بیان اینکه اقتصاد دولتی بزرگ و متورم، ایرادات بسیاری دارد که در این ۴۵ سال از انقلاب اسلامی می‌گذرد، ایرادات آن را به چشم دیده ایم، گفت: یکی از مهم‌ترین ایرادات عدم واگذاری امور به مردم و بخش خصوصی این است که دولت بسیار بزرگ شده و در تمام شئون از صدور کوچکترین مجوزها تا حتی دخالت در کاشی و سرامیک کف یک کارخانه دخیل است و این وقت و انرژی بسیاری را از سیستم بروکراسی کشور می‌گیرد.

محسن موسوی نیا با بیان اینکه دولت بزرگ عمدتاً کم بازده است زیرا چابکی ندارد، تاکید کرد: دولت بزرگ توان حرکت سریع را از دست می‌دهد در نتیجه به مرور دچار رخوت می‌شود و رکود گریبان آن را می‌گیرد در صورتی که واگذاری امور می‌تواند دولت را سبک تر کند.

وی با بیان اینکه دیگر ایراد دولت بزرگ و اقتصاد دولتی این است که دولت به جای تسهیل‌گری، تصدی‌گری می‌کند، ابراز کرد: امروز برای مثال در زمینه خودرو شاهد هستیم که یک کارخانه خودروسازی خصوصی نمی‌تواند در کشور رقابت کند چرا که دولت به جای تسهیل‌گر، بزرگترین رقیب او خواهد بود و تلاش می‌کند که او را از صحنه بیرون کند زیرا می‌داند که بخش خصوصی تمرکز بر کیفیت دارد و اگر کارخانه کاملاً خصوصی در کشور ایجاد شود که طراحی و ایمنی خود راها را بالا ببرد دیگر کسی خودروی دولتی نمی‌خرد.

اقتصاد دولتی ریشه دوانده است

این کارشناس ادامه داد: اقتصاد سالم زمانی است که دولت به جای اینکه خودرو تولید کند از بخش خصوصی حمایت کند تا آنها خودرو تولید کند و بازار رقابت قیمت‌ها را هم تعیین کند در این بین تولیدگر مجبور است خودروی با کیفیت ارائه کند آن هم با کمترین نرخ ممکن و در نتیجه دولت از مالیاتی که می‌گیرد همان میزان درآمد دارد که از ایران خودرو و سایپا؛ اما متاسفانه تفکر اقتصاد دولتی در ایران ریشه دوانده و به این راحتی نیز ریشه کن نمی‌شود.

موسوی با بیان اینکه مجتوای پیشنهاد اتاق بازرگانی سمنان هنوز مشخص نیست و تنها جسته و گریخته مشخص شده که قرار است بخشی از اقدامات به بخش خصوصی سپرده شده و دولت تصدی‌گری کند، ابراز کرد: مهم این است که ما بتوانیم چطور آن را اجرایی کنیم زیرا ما به لحاظ قوانین یکی از مترقی‌ترین قوانین دنیا را داریم اما وقتی همین قانون قرار است اجرا شود یکباره همه چیز به هم می‌ریزد. کافی است به نمونه‌های واگذاری کارخانه‌ها به بخش خصوصی و اصل ۴۴ دقت کنیم که نزدیک بود تمام آنها را نابود کند.

> اقتصاد سالم زمانی است که دولت به‌جای اینکه خودرو تولید کند از بخش خصوصی حمایت کند

سخن پایانی

در نهایت باید گفت اقتصاد دانان عقیده دارند که کوچک تر کردن دولت بسیار خوب است و می‌تواند مزیت‌های بسیاری را هم برای کشورمان به ارمغان بیاورد اما نباید فراموش کرد که عادت کردن به اقتصاد دولتی بعد از دهه ها، کار را قدری برای تغییر شرایط دشوار کرده است. از سوی دیگر باید در نظر داشت که اگر قرار است این قوانین هم به بدترین شکل اجرا شوند همان بهتر است که اصلاً طرح نشوند. موضوع دیگری که کارشناسان ابراز نگرانی می‌کنند این است که ما به نام واگذاری به بخش خصوصی، کارها را به‌دست خصولتی‌ها و از دولت منفک شده‌ها و نهادهای دیگر کشور قرار دهیم که خود باز داستانی مجزا است و در نهایت اقتصاد کشور از آن نفعی نمی‌برد.

زمینه صادرات مرغ و تخم‌مرغ از خراسان جنوبی فراهم شد

رئیس سازمان جهاد کشاورزی خراسان جنوبی گفت: با توجه به افزایش ۲ برابری تولید مرغ و تخم‌مرغ در استان زمینه صادرات این محصولات به کشور افغانستان فراهم شده است.

به گزارش ایرنا، مهدی جعفری روز دوشنبه در نشست کارگروه توسعه صادرات و شورای ساماندهی مبادلات مرزی استان که به ریاست معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار خراسان جنوبی برگزار شد، افزود: نیاز داخل استان و کشور به مرغ و تخم‌مرغ تامین شده و هیچ گونه کمبودی اعلام نشده است.

وی با بیان اینکه اولویت توزیع مرغ و تخم‌مرغ تامین نیاز داخلی است اظهار کرد: میزان تولید مرغ گرم امسال افزایش یافته لذا اجازه صادرات این کالاها داده شده است.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی خراسان جنوبی از اخذ مجوز واردات شتر به استان نیز خبر داد و گفت: در قالب این مجوز ۱۰ هزار نفر شتر زنده وارد خواهد شد تا برای تامین گوشت قرمز در اختیار دامداران استان قرار گیرد.

همچنین مدیرکل گمرکات خراسان جنوبی در این نشست گفت: مجموع صادرات از طریق گمرکات خروجی در ۱۰ ماه امسال ۵۳۷ میلیون دلار به وزن حدود یک میلیون و ۹۰۰ هزار تن بوده که از لحاظ وزنی ۵۰ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل افزایش داشته است.

محمد کوه‌گرد افزود: میزان صادرات مربوط به محصولات تولیدی استان نیز در این مدت ۱۵۱ میلیون دلار بوده که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۸۲ درصد رشد داشته است.

وی عمده کالاهای صادراتی استان را شامل سیمان، صیفی‌جات، هیدروکربن، سوخت تقطیری، کاشی و سرامیک اعلام کرد و گفت: این کالاها به کشورهای پاکستان، افغانستان، ترکمنستان، عراق و قزاقستان صادر شده است. مدیرکل گمرکات خراسان جنوبی یادآور شد: پیش‌بینی صادرات استان در ۱۰ ماه امسال ۱۲۰ میلیون دلار بوده در حالی که ۱۵۱ میلیون دلار محقق شده است.

وی گفت: از مجموع صادرات استان میزان صادرات ماده ۱۱۶ به ارزش ۳۸۶ میلیون دلار نسبت به مدت مشابه سال قبل ۵۰ درصد افزایش یافت.

کوه‌گرد با اشاره به واردات هفت میلیون دلاری کالا به استان خراسان‌جنوبی بیان کرد: کالاهایی از جمله مواد معدنی و برنج از کشورهای آلمان، ترکیه، افغانستان و ترکمنستان وارد استان شده است.

وی تاکید کرد: در بازه زمانی مذکور ۴۱۹ هزار تن کالای ترانزیتی از جمله فوفل و لوازم یدکی از کشورهای ترکیه، امارات، روسیه، اندونزی و ویتنام از طریق گمرک به استان ترانزیت شده که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۲۹۰ درصد افزایش داشته است.

مدیرکل گمرکات خراسان جنوبی افزود: امسال با توجه به اتفاقاتی که در کشور افغانستان رخ داد، عمده ترانزیت به سمت مرزهای شرقی سوق داده شد.

وی اظهار کرد: عمده صادرات به میزان ۱۲۹ میلیون دلار به کشور افغانستان صورت گرفته از طرفی بازار کشور پاکستان نیز نسبت به قبل خیلی در حال رشد است و باید برنامه‌ریزی منجسم‌تری داشته باشیم.

کوه‌گرد گفت: در ۱۰ ماه امسال ۱۵ میلیون دلار کالا به این کشور صادر شد که از لحاظ ارزش نسبت به سال قبل ۳۶۰ درصد رشد را نشان می‌دهد.

وی اضافه کرد: یکی از مسائل مهم و درخواست‌های تاجران افغانستانی ایجاد توازن و تراز بین صادرات و واردات بین ایران و افغانستان است در حالی که به دلایل متعدد از جمله بهداشت، قرنطینه و سایر مجوزهای مورد نیاز، زمینه واردات بیشتر فراهم نشده است.

مدیرکل گمرکات خراسان‌جنوبی با اشاره به اجرای کیف پول الکترونیک در مرز ماهیرود سربیشه افزود: استان خراسان جنوبی بیشتر گمرک صادراتی است و واردات در حد محدود انجام می‌شود.

وی گفت: عوارض، مالیات و همه هزینه‌ها از طریق کیف پول الکترونیک انجام می‌شود، بیشتر مراجعه‌کنندگان و خدمت‌گیرنده‌های استان از افغانستان هستند لذا استفاده از کیف پول مقداری ما را دچار مشکل خواهد کرد.

کوه‌گرد ادامه داد: تمامی فرآیندها الکترونیکی شده و باید با ورود به سامانه از کیف پول استفاده شود البته روش‌های پرداخت مختلف است و نباید فقط بر این بخش متمرکز شویم.

ایران جزو ۱۰ کشور ژ مصرف‌کننده نخست انرژی است

پیشتازی در مصرف انرژی

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

به‌عقیده برخی کارشناسان، سالانه معادل ۵۰۰ میلیون بشکه نفت خام با ارزش ۲۵ میلیارد دلار در کشور اتلاف انرژی وجود دارد که بهینه‌سازی ۵۰ درصد از این ظرفیت در کشور امکان‌پذیر است. یکی از مشکلات جدی در حوزه انرژی در سال‌های اخیر، تمرکز بیشتر روی عرضه به‌جای تقاضا بوده، در ۲۰ سال اخیر که برنامه‌های توسعه‌ای بیشتر در کشور اجرا شده، تمام برنامه‌های توسعه‌ای به‌جای مدیریت تقاضا بر تولید و عرضه انرژی تمرکز داشته است.

این باعث شده است تا شدت مصرف انرژی بالایی در مقایسه با میانگین جهانی داشته باشیم، در حالی که ایران اقلیم معتدلی دارد، اما ایران جزو ۱۰ کشور با مصرف انرژی بالا است؛ در حد کشورهای کانادا و روسیه که اقلیم سرد دارند. علاوه بر شدت بالای مصرف انرژی در ایران، عمده انرژی در بخش غیرمولد استفاده می‌شود، این باعث شده است تا شکاف عرضه و تقاضا سال‌به‌سال بیشتر به بحرانی برای تامین انرژی تبدیل شود. در ۲۰ سال گذشته برای تامین روزافزون انرژی کشور به میدان گازی پارس‌جنوبی به‌عنوان یک منبع قابل‌توجه وصل بودیم؛ اما این میدان تا ۳ سال آینده با کاهش افت فشار روبه‌رو خواهد شد.

عکس: صمت

ضرورت بهینه‌سازی مصرف انرژی

نقش‌آفرینی نفت به‌عنوان منبع درآمد برای کشورهای صادرکننده از اهمیت بسزایی برخوردار است و بررسی میزان وابستگی بودجه کشورها به درآمدهای نفتی می‌تواند دولت‌ها را در سیاست‌گذاری‌های پولی و مالی و برنامه‌های زیربنایی و توسعه‌ای کمک کند. تحقق افزایش تولید گاز طی یک دوره هشت‌ساله به روزانه ۱.۵ میلیون مترمکعب و رسیدن تولید نفت به رقم ۵.۷ میلیون بشکه از برنامه‌های وزارت نفت بوده که از ابتدای دولت سیزدهم برای اجرای آن اقدام‌های شاخصی انجام شد.

اما در کنار موضوعات یادشده، بهینه‌سازی مصرف انرژی به‌اندازه تولید آن از اهمیت زیادی برخوردار است و باید هرطور که شده جلوی اتلاف انرژی را گرفت، چراکه هزینه‌های زیادی را به کشور تحمیل می‌کند. اگر در درازمدت صرفه‌جویی انجام بگیرد و توسعه مخازن انجام شود، ایران می‌تواند از فرصت‌ها استفاده کند و این مسئله تنها منوط به شرایط کنونی نمی‌شود و در صورت فراهم شدن شرایط، می‌تواند از مزایای توسعه صادرات بهره ببرد.

مصرف بهینه باید اتفاق بیفتد و در کنار آن نیز، توسعه مخازن انجام شود؛ علاوه بر این، حفظ و پایداری شرایط موجود و توسعه سرمایه‌گذاری نیز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است که اگر محقق شود، می‌توانیم آینده خوبی را برای صنعت نفت و گاز ترسیم کنیم. هر زمانی که ایران انرژی مازاد داشته باشد، این فرصت برایش وجود دارد که به بازارهای اروپایی راه پیدا کند، همچنین امکان صادرات گاز ایران به اروپا وجود دارد، اما باید به بحث مدیریت مصرف، توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر، توسعه و پایداری تولید گاز و سرمایه‌گذاری در مخازن جدید توجه شود.

از طرفی باید روی این مسئله فکر شود و اگر با روش فعلی پیش برویم، امکان صادرات گاز به اروپا وجود نخواهد داشت، در شرایط کنونی، طبق اعلام مسئولان صنعت گاز به ۱۵۰ میلیارد دلار سرمایه نیاز داریم. اگر سیاست‌گذاری‌ها به‌درستی انجام شود، می‌توانیم تا ۲۰۰ میلیارد مترمکعب در سال صادرات گاز به اروپا داشته باشیم.

در حال حاضر باتوجه به تحولات سیاسی در دنیا، بازار انرژی تحت‌تاثیر نوسان عرضه قرار گرفته ، در نتیجه یک بی‌نظمی در عرضه و توزیع انرژی اتفاق می افتد و به‌طورکلی، نیاز صنایع، مصارف خانگی و کارخانه‌ها به انرژی بیشتر می‌شود.

زیرساخت‌های بهینه‌سازی مصرف وجود ندارد

مرتضی بهروزی‌فر، نایب‌رئیس انجمن اقتصاد انرژی ایران و عضو هیات‌علمی موسسه مطالعات بین‌المللی انرژی در رابطه با ضرورت توجه به بهینه‌سازی مصرف انرژی و جلوگیری از اتلاف آن به صمت توضیح داد: مصرف انرژی در کشور باتوجه به حجم اقتصادی موجود بسیار بالا است،اما به این معنی نیست که مصرف‌کنندگان عامدانه انرژی را هدر می‌دهند، چراکه برای مثال شهروندان در ایران از خودرو استاندارد و سیستم حمل و نقل مناسب و کم‌مصرف برخوردار نیستند، همچنین عایق‌بندی و بهینه‌سازی در ساخت‌وساز رعایت نمی‌شود.

از سوی دیگر، تجهیزات تجاری و خانگی که با قیمت بسیار بالاتر از سایر کشورهای دنیا به‌فروش می‌رسند، بسیار پرمصرف هستند و باعث اتلاف شدید انرژی می‌شوند. با این جریانات، چه انتظاری می‌توان داشت که انرژی در کشور ما بهینه مصرف شود؟

وی در ادامه افزود: رتبه‌های دوم و سوم ذخایر گاز و نفت جهان در اختیار ایران است و باید جایگاه بسیار بالاتری در بازارهای انرژی دنیا داشته باشیم، اما متاسفانه این جایگاه را نداریم. این موضوع به این دلیل است که به‌خاطر مشکلات موجود نتوانستیم در بالادست هزینه کنیم و به فناوری و دانش فنی روز دسترسی داشته باشیم. مورد بعدی که اهمیت دارد، این است که نتوانستیم مبنای اقتصاد کشور را برپایه بهینه‌سازی مصرف انرژی قرار دهیم، در نتیجه این موضوعات باعث شد تا متناسب با ذخایر خودمان، تولید انرژی در کشور ما انجام نگیرد. اگر برای چنین چالش‌هایی در کشور، چاره‌جویی و برنامه‌ریزی نشود، در نهایت کشور باوجود منابع عظیم نفتی و گازی به یک واردکننده انرژی در سال‌های آینده تبدیل خواهد شد.

مشکلات بزرگ سد راه تولید انرژی

بهروزی گفت: اکنون پارس‌جنوبی در جایگاه بزرگ‌ترین پالایشگاه گازی دنیا، با کشور قطر مشترک است که این کشور با تلاش‌های بی‌وقفه، کسب دانش فنی به‌روز و فرصت‌طلبی، از این میدان گازی نهایت استفاده را می‌برد و در مدت کوتاهی تبدیل به قدرت اقتصادی بزرگ در دنیا شده است؛ اما کشور ما قدر این فرصت را نمی‌داند و در حد نیاز، از این میدان گازی برداشت می‌کند. اگر کشور ما در استفاده از ذخایر گازی خود تعلل کند و حداکثر استفاده را نبرد، در نهایت هر سال شاهد کاهش تولید و ناترازی در بحث انرژی خواهیم بود.

از طرفی، هرچند ذخایر نفتی و گازی زیادی در کشور ما وجود دارد، اما به‌دلیل تحریم‌های مختلف،به‌ویژه تحریم‌های غرب، چالش‌های بزرگی برای ورود تکنولوژی و سرمایه‌گذاری خارجی به این بخش به‌وجود آمده است.

نایب‌رئیس انجمن اقتصاد انرژی ایران در پایان به صمت گفت: وزارت نفت باوجود در اختیار داشتن شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت، نهاد اصلی اصلاح مصرف نیست و حتی قرار گرفتن این شرکت در زیرمجموعه‌های وزارت نفت اشتباه است.

در کاهش هدررفت انرژی، نهادهای متعددی از جمله وزارتخانه‌های صمت، راه و شهرسازی، نیرو و سازمان ملی استاندارد نقش دارند. برای مثال، وزارت صمت درباره افزایش بهره‌وری در صنعت و نوسازی تجهیزات و دستگاه‌ها، تولید و واردات وسایل برقی و گازی کم‌مصرف، تولید خودروهای استاندارد و مواردی ازاین‌دست مسئول است.

وزارت راه و شهرسازی وظیفه نظارت بر اجرای مبحث ۱۹ مقررات ملی ساختمان و توسعه حمل‌ونقل عمومی را دارد. وزارت نیرو مسئول افزایش راندمان نیروگاه‌ها و فرهنگ‌سازی در این زمینه است. نهادهای دیگری نیز در این امر دخیل هستند که باید به بهینه‌سازی مصرف انرژی و کاهش هدررفت آن بپردازند.

> مصرف انرژی در کشور باتوجه به حجم اقتصادی موجود، بسیار بالا است،اما به این معنی نیست که مصرف‌کنندگان عامدانه انرژی را هدر می‌دهند

اتلاف انرژی، یک چالش بزرگ!

حسن مرادی، کارشناس انرژی و نماینده پیشین مجلس شورای اسلامی در رابطه با عملکرد دولت در راستای جلوگیری از اتلاف انرژی در کشور به صمت گفت: اتلاف انرژی در کشور ما تبدیل به یک چالش بزرگ شده است، چراکه جدا از مصرف زیاد شهروندان، در بسیاری از ادارات و نهادهای دولتی اتلاف انرژی به‌وضوح دیده می‌شود و هیچ نهادی آن‌طور که باید به این موضوع ورود نمی‌کند. هدررفت نفت و گاز در بخش کلان وجود دارد و غیرقابل‌چشم‌پوشی است و سرمایه‌های زیادی را به باد می‌دهد؛ اما جدا از این مسئله، زمانی که دولت تلاش می‌کند تا شهروندان اصول صرفه‌جویی در مصرف انرژی را رعایت کنند، ضرورت دارد که نهادهای دولتی نیز در این اقدام پیشقدم شوند و جلوی هدررفت انرژی را بگیرند.

وی در ادامه توضیح داد: اتلاف انرژی در کشور شامل هدررفت گاز فلر در پالایشگاه‌ها، وجود وسایل گرمایشی و سرمایشی غیراستاندارد، نشتی دستگاه‌ها، هدررفت انرژی در ساختمان‌ها و... می‌شود. اگر اسراف انرژی کنترل شود، مسلما رقم بسیار زیادی صرفه‌جویی انجام می‌گیرد و کسری بودجه احتمالی رخ نمی‌دهد؛ همچنین جلوگیری از اتلاف انرژی در کشور باعث خواهد شد تا طرح‌های عمرانی و توسعه‌ای، سرعت بیشتری به خود گرفته و به رشد اقتصادی کمک زیادی شود؛ چراکه منبع اصلی درآمد کشور از تولید و فروش نفت و گاز و فرآورده‌های نفتی به‌دست می‌آید.

سیاست‌های غلط، سد راه صرفه‌جویی انرژی

این کارشناس به صمت توضیح داد: در حال حاضر جدا از موضوعات ذکرشده، نه‌تنها دولت و مجلس اقدام موثری برای جلوگیری از اتلاف انرژی در کشور انجام دادند، بلکه با سیاست‌گذاری‌های غلط در مسیر این اقدام مهم و سودمند، سنگ‌اندازی می‌کنند. نمونه یکی از این سیاست‌گذاری‌های غلط، تصویب قانون تغییر ندادن ساعت کشور بود که می‌توان از آن به‌عنوان یکی از عقب‌مانده‌ترین مصوبات مجلس یادکرد، چراکه با جلوگیری از این اقدام، حداقل به‌اندازه نیروگاه بوشهر از هدررفت انرژی جلوگیری می‌شد.

کشور ما به‌دلیل جایگاه جهادی خود، باید در برابر برخی موضوعات ایستادگی و ساعت کاری ادارات به ۶ صبح تغییر کند، با این اقدام نه‌تنها بازده کارمندان بالاتر می‌رود، بلکه با کاهش مصرف انرژی در ساعات پایانی شب، صرفه‌جویی قابل‌توجهی انجام می‌گیرد. در تصویب تغییر ساعت کاری ادارات، مجلس کوتاهی کرد و با دادن اختیارات غلط به دولت، باعث شد تا همان ساعت قبلی شروع فعالیت کاری ادارات باقی بماند و از ساعت ۸ صبح تغییر نکند.

تعرفه‌ها اصلاح شود

این کارشناس در ادامه اظهار کرد: متاسفانه مصرف گاز خانگی گاهی به‌علت عادت‌های غلط و گاهی در اقشار مرفه به‌دلیل مالکیت خانه‌های ویلایی و استخردار به‌صورت‌غیرمتعارف است، باید افراد مرفه با دقت بسیار شناسایی شوند و تعرفه‌های پرداختی آنها با سایر افراد کم‌مصرف، تفاوت قابل‌توجهی داشته باشد. از سوی دیگر، طی سال‌های گذشته قرار بر عایق‌بندی موتورخانه‌ها بود، شاید ۳۰ الی ۴۰ درصد موتورخانه‌ها از عایق‌بندی برخوردار نیستند و این یک فاجعه محسوب می‌شود، با اعزام افراد متخصص به منازل و بررسی موتورخانه‌ها باید میزان مصرف و استاندارد بودن آن مشخص شود.

مرادی در پایان گفت: در کل باید تاکید کرد که ضرورت دارد تا یک اصلاح ساختاری در بحث صرفه‌جویی و جلوگیری از اتلاف انرژی شکل بگیرد و بهینه‌سازی از یک ساختار دست‌چندم فاصله بگیرد، زیرا شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت، ذیل شرکت ملی نفت است و شرکت ملی نفت، مسئله اصلی خود را افزایش تولید تعریف کرده است، بنابراین بهینه‌سازی در شرکت ملی نفت موردتوجه قرار نمی‌گیرد و باید به یک نهاد سازمان مستقل تفکیک شود.

> ضرورت دارد یک اصلاح ساختاری در بحث مصرف شکل و بهینه‌سازی از یک ساختار دست‌چندم فاصله بگیرد

سخن پایانی

میزان هدررفت انرژی در کشور با ارقام متفاوتی اعلام می‌شود که بسیار تاسف‌برانگیز است. این در حالی است که بررسی ترازنامه انرژی سال ۱۳۹۸ به‌عنوان آخرین ترازنامه منتشرشده، نشان می‌دهد که ایران سالانه معادل ۵۰۰ میلیون بشکه معادل نفت خام، هدررفت انرژی دارد. با احتساب قیمت‌های فعلی و در نظر گرفتن ۹۰ دلار برای هر بشکه نفت خام، میزان هدررفت انرژی کشور، رقمی در حدود ۴۵ میلیارد دلار خواهد شد. البته این رقم برای سال ۱۳۹۸ است و در ۲ سال گذشته افزایش داشته؛ اما باوجود این، بعید است که میزان هدررفت انرژی کشور به ۶۰ میلیارد دلار نیز برسد؛ اما گذشته از اینکه میزان هدررفت انرژی در کشور چقدر است، باید به این سوال پاسخ داد که چرا این میزان اتلاف انرژی در کشور رخ می‌دهد و چه نهادی مسئول اصلاح این شرایط است؟

کارشناسان معتقدند که تلاش‌ها برای جلوگیری از هدررفت انرژی و سرمایه‌گذاری برای توسعه صنعت نفت و گاز کافی نیستند و نمی‌توان ناترازی‌های موجود در زمینه انرژی را تنها به یک سمت ربط داد و باید تمامی نهادها برای حل این چالش پیشقدم شوند.

یادداشت

ضعف سرمایه‌گذاری در بخش انرژی

محمدعلی خطیبی
کارشناس انرژی

در سال‌های اخیر الگوی مصرف انرژی به‌گونه‌ای بوده که بخش تولید از میزان بالای تقاضا فاصله گرفته است، در نتیجه حجم بالای مصرف، کمبود گاز را فصل‌های سرد سال به یک امر عادی تبدیل کرده، همان‌گونه که کمبود برق در فصل تابستان طبیعی است. این اتفاقات از گذشته قابل پیش‌بینی بوده و هشدارهایی برای افزایش تولید داده شده بود.

اما به‌دلیل مشکلات مختلف، سرمایه‌گذاری‌های لازم در بخش زیرساختی انرژی، آن‌طور که باید انجام نگرفت و این موضوع کمبودهایی را به‌وجود آورد.

در سال‌های اخیر، میزان مصرف گاز در بخش خانگی و در بخش صنعت گسترش زیادی یافته است، بنابراین این موضوع ضرورت دارد تا با تقویت زیرساخت‌ها، توان تولیدی هرچه سریع‌تر افزایش پیدا کند.

باتوجه به وابستگی بالای بخش خانگی به گاز، باید تحولات اساسی در سیاست‌گذاری‌های انرژی اعمال شود، چراکه در حال حاضر این حجم از انرژی خانگی به یک سوخت وابسته است.

از سوی دیگر، باید در فصل سرد سال از ظرفیت‌های ذخیره‌سازی به‌نحواحسن استفاده شود و در فصل‌های دیگر تولید معطل نماند، به‌طبع در چنین شرایطی نیازمند مدیریت هوشمندی هستیم که ذخیره‌سازی‌ها در شرایط پرمصرف به کمک بیایند و همانند سوخت‌های مایع که درباره بنزین در فصل تابستان مطرح می‌شود و ذخیره‌سازی بنزین کمبودها را پوشش می‌دهد، باید در زمینه کمبود گاز هم، وضعیت به همین شکل باشد.

در گذشته شرکتی با نام شرکت ذخیره‌سازی گاز در کشور فعالیت داشت که کار این شرکت، ذخیره‌سازی گاز در نقاط مختلف کشور بود، متاسفانه این شرکت به دلایل مختلفی که در آن زمان مطرح شد، منحل شد و حالا نتیجه آن را می‌بینیم.

باید به این موضوع توجه داشت که بخش خانگی می‌تواند برای مصرف از ۲ یا چند سوخت استفاده کند، اما به‌دلیل عدم‌سرمایه‌گذاری‌های مناسب و به‌ویژه ادامه‌دار شدن تحریم‌ها و انحلال شرکت ذخیره‌سازی در دولت قبل و عدم‌تمهیدات لازم برای ذخیره‌سازی‌ها باعث این کمبودها شده است، همچنین سیستم‌های مصرف در کشور بهینه‌سازی نشده‌اند و با هدررفت انرژی مواجهیم و باید با سرمایه‌گذاری‌ها، کیفیت این سیستم‌ها را ارتقا داد و بهره‌وری را هم بالا برد تا با کمترین مصرف، میزان رفاه برای مردم ایجاد شود.

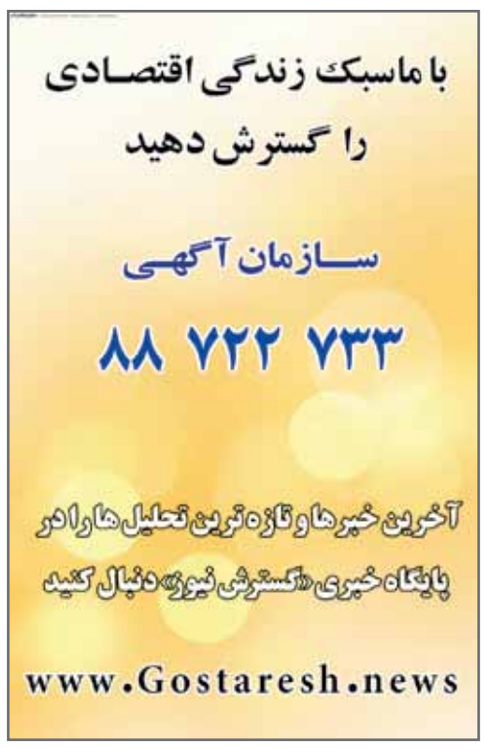
اگر بخواهیم مقایسه‌ای داشته باشیم؛ با یک بررسی ساده نسبت به سایر کشورها به‌لحاظ میزان جمعیت و اندازه مصرف انرژی درمی‌یابیم که میزان مصرف ما نسبت به جمعیتی که داریم، بالا است.

البته بخشی از این قضیه به‌دلیل فرهنگ مصرفی در کشور است که بهینه نیست و بیش از اندازه مصرف می‌شود که این موضوع را می‌توان درباره میزان مصرف بنزین در کشور هم مشاهده کرد.

در حالی که در دنیا متوسط مصرف بنزین ۴ لیتر در هر ۱۰۰ کیلومتر است، خودروهای ما متوسط بیش از ۱۰ لیتر در ۱۰۰ کیلومتر مصرف دارند که باید این عوامل در بخش صنعت موردبررسی قرار گیرد.

البته لازم است بررسی‌هایی نیز به‌منظور جلوگیری از اتلاف انرژی در بخش خانگی و در بخش صنایع و نیروگاه‌ها انجام گیرد تا اسراف انرژی کمتر شود و راندمان انرژی افزایش یابد و میزان بهره‌وری هم رشد کند.

دولت باید صنایع را موظف کند تا بهره‌وری وسایل گازسوز تولیدی را افزایش دهند و همه دارای گرید A شوند.

مرکز آمار ایران گزارش تحولات بازار مسکن تهران در دی ۱۴۰۲ را منتشر کرد

مسکن سوار بر موج گرانی

محمد انوشــه‌ئی: مرکز آمار گزارش شــاخص و متوسط نرخ آپارتمان‌های مسکونی شــهر تهران در دی امسال را منتشر کرد که نشان می‌دهد تورم نقطه به نقطه مسکن در این ماه به ۴۶.۵ درصد رسیده است که نسبت به مقدار ۵۷.۵ درصد در پایان آذر، کاهش ۱۱واحد درصدی را نشان می‌دهد.

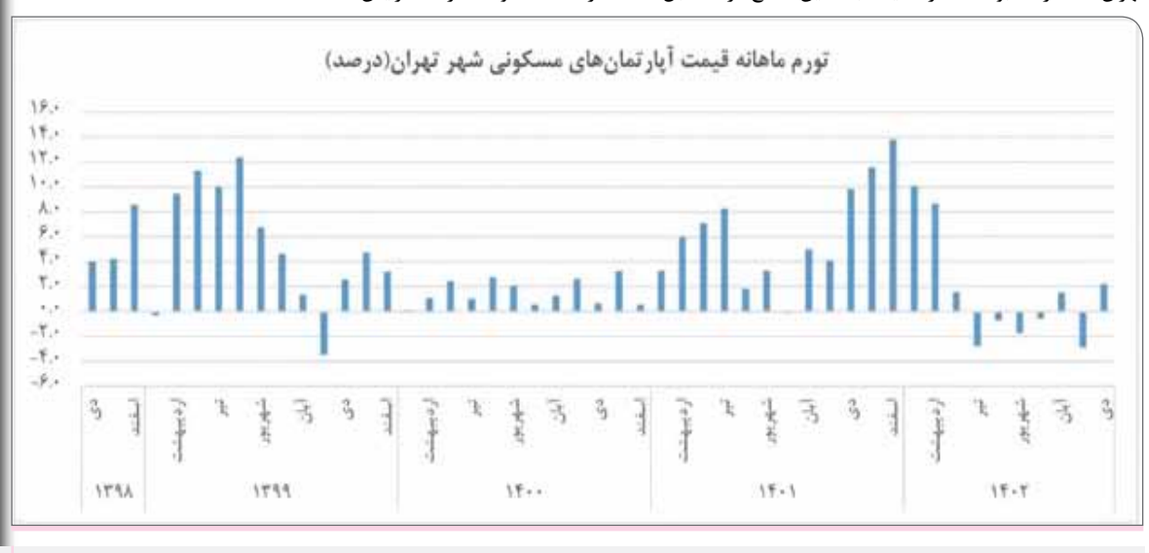
همچنین مرکز آمار ایران گزارش شــاخص و متوســط نرخ آپارتمان‌های مســکونی شــهر تهران در دی امسال را منتشر کرد. طبق این گزارش، شاخص نرخ آپارتمان‌های مسکونی شهر تهران در دی ۱۴۰۲ به عدد ۲۸۰.۴ رسیده که نسبت به ماه قبل (۲۷۴.۴)، ۲.۲ درصد افزایش داشته است.

عکس: آیدا فریدی

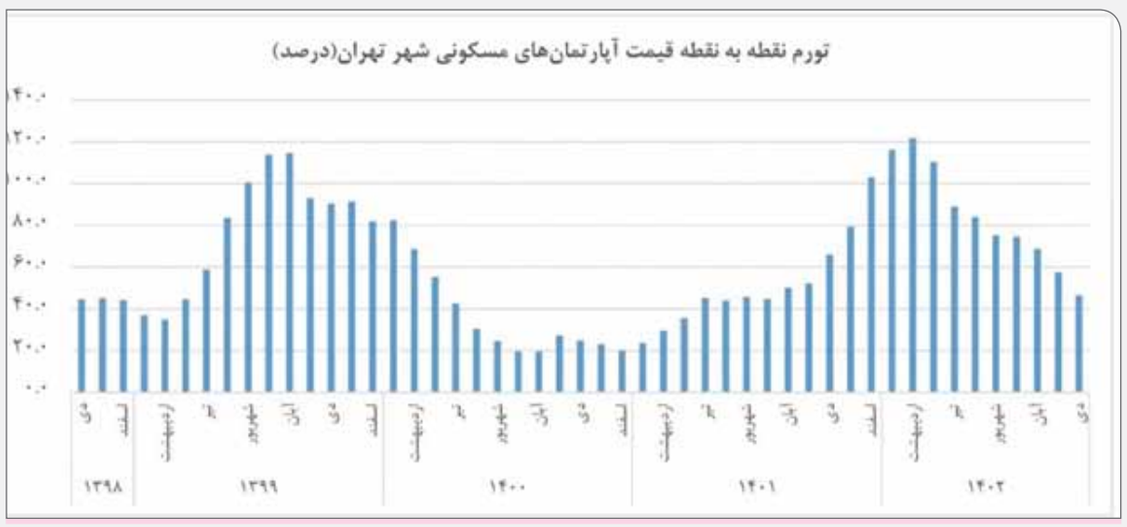
افزایش تورم ماهانه

منظور از تورم ماهانه، درصد تغییر عدد شــاخص نرخ ماه جاری، نســبت به ماه قبل اســت. در دی ۱۴۰۲ تورم ماهانه نرخ آپارتمان‌های مسکونی شهر تهران ۲.۲ درصد بوده که در مقایسه با همین اطلاع در ماه قبل (۲.۹- درصد)، ۵.۱ واحد درصد افزایش داشته است.

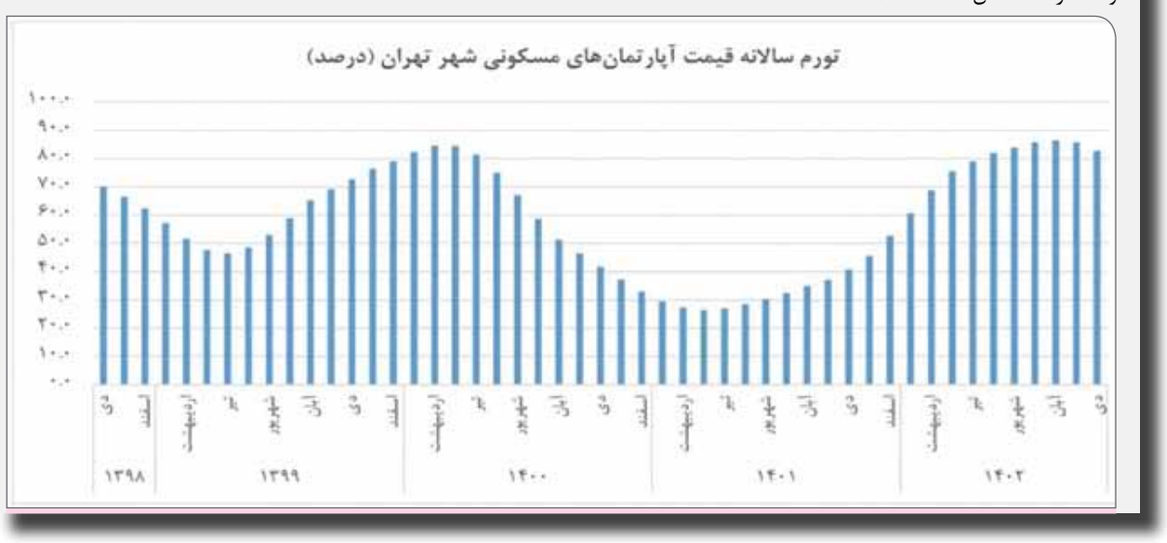
کاهش تورم نقطه به نقطه

منظور از تورم نقطه به نقطه، درصد تغییر عدد شاخص نرخ نسبت به ماه مشابه سال قبل است. در دی ۱۴۰۲ تورم نقطه‌به‌نقطه نرخ آپارتمان‌های مسکونی شهر تهران به عدد ۴۶٫۵درصد رسیده است. تورم نقطه به نقطه این ماه در مقایسه با ماه قبل (۵۷.۵ درصد) ۱۱ واحد درصد کاهش داشته است.

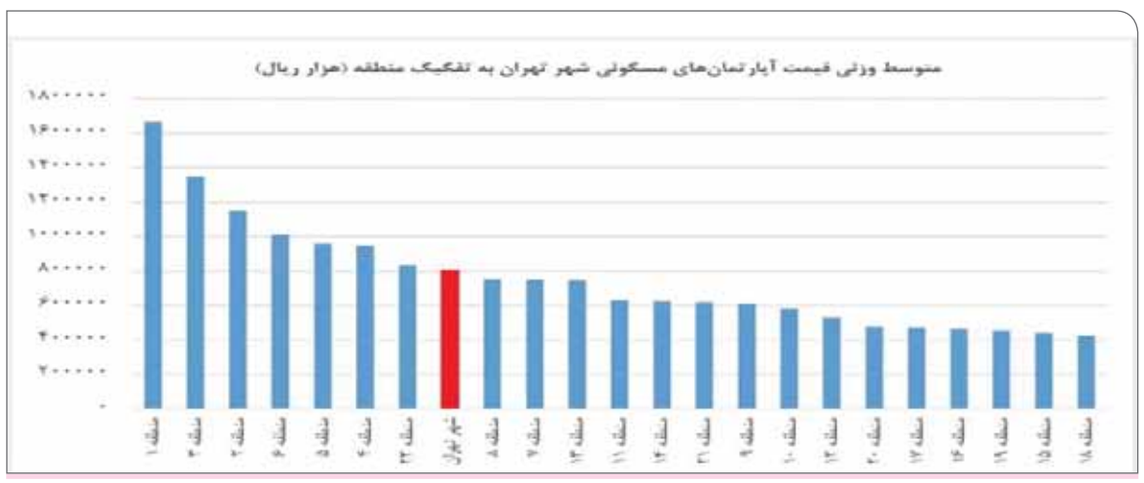
کاهش تورم سالانه

منظور از نرخ تورم سالانه، درصد تغییر میانگین اعداد شاخص نرخ در یک سال منتهی به ماه جاری، نسبت به شاخص دوره مشابه سال قبل است. نرخ تورم سالانه دی ۱۴۰۲ آپارتمان‌های مسکونی شهر تهران به عدد ۸۲٫۸درصد رسیده که نسبت به همین اطلاع در ماه قبل (۸۵.۷ درصد)، ۲.۹ واحد درصد کاهش داشته است.

منطقه یک و ۱۸ رکورددار بیشترین و کمترین قیمت

در دی ۱۴۰۲ متوسط وزنی و حسابی نرخ آپارتمان‌های مسکونی فروش‌رفته در شهر تهران به‌ترتیب به ۸۰ و ۷۷ میلیون تومان رسیده است. در این ماه منطقه یک با متوســط وزنی نرخ ۱۶۶ میلیون تومان، بیشــترین و منطقه ۱۸ با متوسط وزنی نرخ ۴۲ میلیون تومان، کمترین نرخ را در بین مناطق ۲۲گانه شهر تهران به خود اختصاص داده‌اند.

افزایش تعداد معاملات مسکن در دی

گزارش مرکز آمار ایران از تحولات بازار مســکن طی دی ۱۴۰۲ نشــان می‌دهد که معاملات مسکن در این مقطع یک‌ماهه از ۴هزار و ۷۲ فقره به ۴ هزار و ۴۶۵ فقره رسیده و حدود ۹.۶ درصد افزایش داشته اســت. بیشترین معامله آپارتمان متعلق به منطقه ۵ با ۷۰۸ فقره خرید و فروش بوده و منطقه ۱۰ نیز با ۴۵۰ عدد معامله در رتبه بعدی قرار دارد. ســومین جایگاه پرمعامله‌ترین منطقه نیز به منطقه ۲ با ۳۷۰ مورد معامله اختصاص دارد. همان‌گونه که کارشناسان نیز درباره آن هشدار داده بودند، گزارش مرکز آمار از دی ۱۴۰۲ حاکی از آن است که روند کاهش نرخ ملک و آپارتمان در ماه‌های اخیر تنها ناشی از رکود معاملات بوده و حالا با شروع دوباره معاملات و جنب‌وجوش ناشی از ماه‌های انتهایی سال، بار دیگر نرخ نیز در شیب افزایشی قرار گرفته است.

کاهش تورم نقطه به نقطه نهاده‌های ساختمانی در پاییز ۱۴۰۲

مرکز آمار گزارش تورم نهاده‌های ســاختمانی شــهر تهران را نیز منتشر کرد که براساس آن، تورم نقطه به نقطه از ۴۷.۳ در پایان تابستان به ۴۱.۲ درصد در پایان پاییز ۱۴۰۲ کاهش یافته است.

مرکز آمار گزارش شــاخص و متوســط نرخ نهاده‌های ساختمانی شــهر تهران فصل پاییز ۱۴۰۲ (برمبنای ســال پایه ۱۳۹۰) را منتشــر کرد. طبق این گزارش، در فصل پاییز ۱۴۰۲ شــاخص نرخ نهاده‌های ســاختمان‌های مسکونی شهر تهران ۲۲۰۳.۹ اســت که نسبت به فصل قبل ۰.۳ درصد، نســبت به فصل مشــابه ســال قبل ۴۱.۲ درصد و در ۴ فصل منتهی به فصل جاری نسبت به دوره مشــابه سال قبل، ۴۵.۳ درصد افزایش داشته اســت. در فصل پاییز ۱۴۰۲ درصد تغییرات شاخص نرخ نهاده‌های ســاختمان‌های مسکونی شهر تهران نســبت به فصل قبل (تورم فصلی) ۰، ۳ درصد است که در مقایسه با همین اطلاع در فصل قبل (۱.۹ درصد) ۱.۶ واحد درصد کاهش داشته است.

در این فصل، در بین گروه‌های اجرایی، بیشترین تورم فصلی با ۳،۹ درصد مربوط به گروه اجرایی «موزاییک، کاشــی و سرامیک» است، در حالی که گروه اجرایی «آهن‌آلات، میلگرد، پروفیل درب و پنجره و نرده» با ۴.۸ درصد کاهش نسبت به دوره قبل مواجه شده است.

در فصل پاییز ۱۴۰۲ درصد تغییرات شــاخص نرخ نهاده‌های ساختمان‌های مسکونی شهر تهران نســبت به فصل مشــابه ســال قبل (تورم نقطه به نقطه) ۴۱، ۲ درصد است که در مقایسه با همین اطلاع در فصل قبل (۴۷.۳ درصد) ۶.۱ واحد درصد کاهش داشته است.

در این فصل در بین گروه‌های اجرایی، بیشترین تورم نقطه به نقطه با ۷۲.۶ درصد مربوط به گروه اجرایــی «یــراق‌آلات درب و پنجره» و کمترین تورم نقطه به نقطه بــا ۲۹.۶ درصد مربوط به گروه اجرایی «آهن‌آلات، میلگرد، پروفیل درب و پنجره و نرده» است.

افزایش تورم سالانه

در فصل پاییز ۱۴۰۲ درصد تغییرات شــاخص نرخ نهاده‌های ساختمان‌های مسکونی شهر تهران در ۴ فصل منتهی به فصل جاری نســبت به دوره مشابه ســال قبل (تورم سالانه) ۴۵،۳درصد بوده که در مقایســه با همین اطلاع در فصل قبل (۴۳.۵ درصد) ۱.۸ واحد درصد افزایش داشــته اســت. در این فصل در بین گروه‌های اجرایی بیشــترین تورم سالانه با ۷۰.۷ درصد مربوط به گروه اجرایی «یراق‌آلات درب و پنجره» و کمترین تورم با ۳۴.۸ درصد مربوط به گروه «سنگ» بوده است.

مشکل مسکن به شرایط اقتصادی گره خورده است

علی فرامرزی، کارشــناس بازار مســکن بــه صمت گفت: باید به موضوع اصلــی که حل موانع اقتصادی اســت توجه کنیم. اگر این مســئله حل شود، بازار مسکن نیز بهبود خواهد یافت. بدون اتخاذ سیاســت‌های مناســب برای نجات بازار مســکن و تمرکز مداوم بر کاهش تورم، مشکلات تشــدید می‌شــود و وضعیت بازار مسکن به‌ســمت افول پیش می‌رود. این باعث می‌شود خرید و فروش ملک و رهن و اجاره برای شهروندان دشوارتر شود. وی در ادامه افزود: به‌نظر می‌رسد که بیشــترین تاثیر بر نرخ آپارتمان از رشد نرخ ارز بهره گرفته است، همچنین نهاده‌های ساختمانی در ماه‌های گذشــته با نوسانات نسبی مواجه شــده‌اند. همچنین، با مشکل رکود ساخت‌وساز نیز روبه‌رو هستیم که عامل اصلی افزایش قیمت‌ها است. هرگاه کالایی کمیاب شود، نرخ آن افزایش می‌یابد. این موضوع در بازار مسکن که علاوه بر مصرفی بودن، به‌عنوان یک سرمایه‌گذاری هم در نظر گرفته می‌شود، بیشــتر دیده می‌شود. به‌اعتقاد این کارشناس، شرایط ساخت‌وساز در کشور مناسب نیست،بنابراین تعداد کارگاه‌های ساختمانی که در این مدت فعال بودند، با نوسانات اخیر نرخ مواد ساختمانی و خدمات مرتبط با بخش ساخت‌وساز مشکل داشته‌اند. به‌نظر می‌رسد وزارت راه و شهرسازی این موضوع را به‌طورجدی موردتوجه قرار نداده است.

حل مشکل مسکن زمانبر است

فرامرزی به صمت گفت: دولت باید با برنامه‌ریزی بیشتری در سال آینده عمل کند و در بخش مســکن فعالیت بیشــتری انجام دهد تا بازار مسکن بهبود یابد. مسئله مسکن یک مشکل زمانبر است و نمی‌توان آن را در کوتاه‌مدت حل کرد؛ حل مشکل مسکن، نیاز به یک دوره چندساله دارد که در آن به طراحی ابزارهای مالی و پولی مناســب برای ســاخت و تولید مسکن توجه شود. در این صورت اســت که بازار مسکن در مسیر توسعه قرار می‌گیرد و شرایط بهبود می‌یابد.

این کارشناس تصریح کرد: در حال‌حاضر، میانگین نرخ مسکن در تهــران برای هر مترمربع در حال عبور از ۸۰ میلیون تومان اســت. یک نکته عجیب در این شــرایط این اســت که حتی با افزایش قیمت‌ها، فروشندگان هنوز حاضر به شرکت در معامله نیستند و مطمئن هستند که نرخ ملک‌شان هر ساعت افزایش می‌یابد. در این شرایط، خریداران با مشــکلاتی روبه‌رو می‌شــوند و بازار مسکن وارد یک رکود بی‌سابقه می‌شود. دولت باید با ایجاد ثبات اقتصادی و با کمک به بازارهای مهم مانند بازار مسکن، جلوی تشدید این شرایط را بگیرد. متاســفانه، در ســال‌های اخیر، مردم حتی با پولی که در اختیار دارند، دیگر نمی‌توانند یک خانه اجاره کنند و فقط گزینه‌های شهرک‌نشینی و حاشیه‌نشینی را روبه‌روی خود می‌بینند.

وی در پایان گفت: رشــد نرخ مســکن مدام رخ می‌دهد و وقتی نرخ مواد ساختمانی چند برابر می‌شــود، بدون شــک تاثیر مستقیمی بر نرخ نهایی مســکن و بهای تمام‌شده آن خواهد داشت. دولــت چندیــن بار وعده داده که نرخ مســکن را کنترل کند، اما هر بار بــه دلایلی این وعده به فراموشی سپرده شده است. ما می‌دانیم که مسکن یکی از نخستین نیازهای خانوارها برای زندگی اســت و اگر این مسئله حل نشــود، می‌تواند تبعات جبران‌ناپذیری برای شهروندان داشته باشد؛ بنابراین، مســئولان باید علاوه بر سیاست‌گذاری‌های تکراری، به شرایط بازار مسکن فکر کنند و اقدامات لازم را انجام دهند.

سایه تورمی برسر بازار مسکن

مســعود علی‌نیا، کارشــناس مسکن به صمت گفت: مسکن در ســال‌های اخیر، با شرایط تورمی در بخش مســکن مواجه بوده اســت. این شــرایط تورمی به‌علت عوامل متعددی از جمله عرضه محدود مســکن، افزایش هزینه‌های ســاخت، نوسانات در بازار ساخت‌وســاز، تورم عمومی و همچنین تقاضا بالای بازار مســکن ایجاد شــده است. عواملی مانند افزایش نرخ مواد اولیه ساختمانی و ارز، هزینه‌های نیروی کار و مشکلات مالی در بخش ساخت‌وساز موجب افزایش قیمت‌ها در بازار مسکن شده است.

وی افزود: در برخی مناطق ایران، افزایش سریع نرخ مسکن و کاهش قدرت خرید جامعه باعث شده است تا برخی افراد و خانوارها به‌سختی بتوانند اقدام به خرید یا اجاره مسکن کنند. مسلما این شرایط باعث ایجاد مشــکلات اجتماعی، اقتصادی و مســکنی در کشور شده اســت. دولت به‌منظور مقابله با شــرایط تورمی در بخش مســکن، اقدامات متعددی را انجام داده، اما متاســفانه تاثیر کمی بر شرایط فعلی بازار ملک داشته است. مهم است که شرایط تورمی در بازار مسکن، قابلیت تغییر و نوسان مثبت داشته باشد و این موضوع به وارد شدن عوامل جدید و تغییر در سیاست‌ها و قوانین بستگی دارد. این کارشناس بیان کرد: زمانی که تورم اقتصادی بر تمامی موضوعات تاثیر می‌گذارد، انتظار نمی‌رود که بازار مسکن از این موضوع مصون بماند، چراکه بازار ملک به‌عنوان یک بازار اساســی و مهم، طبیعی اســت که از تورم اقتصادی، فرکانس‌های منفی دریافت کند. اینکه بگوییم تولید مســکن می‌تواند باعث کاهش قیمت‌ها شود، نیاز به برنامه‌ریزی بلندمدت دارد، زیرا سیاســت‌هایی که در گذشته برای تولید و کاهش نرخ مســکن مطرح شــد، جوابگو نبود و اوضاع را تغییری نداد. وی در پایان اذعان کرد: برای بهبود قدرت خرید مردم برای خریداری مسکن، باید به رشد اقتصادی کشور توجه شود. با رشد اقتصــادی، درآمد خانوارها نیز افزایــش می‌یابد. باتوجه به عوامل مختلفی که در کاهش قدرت خرید مردم برای خریداری مســکن در ایران تاثیرگذار بوده‌اند، دولت‌ها باید با اجرای سیاســت‌های مناسب، برای بهبود قدرت خرید مردم برای خریداری یا اجاره مسکن، تدابیر متفاوت‌تری را بیندیشند.

سخن پایانی

تهدید افزایش نرخ مســکن برای امســال دســت‌کم به‌میزان تورم عمومــی، جدی اســت و در صورت اقــدام نکردن فوری بــرای بهبود شرایط، سرمایه‌گذاری در بخش‌های مولد بازار مسکن و ساخت‌وساز نیز با توجیه کمتری نسبت به همیشه برخوردار خواهد شد و در عمل توجیه‌پذیر نیســت. این شرایط بازار مسکن ۱۴۰۲ را به‌سمت شرایط رکود تورمی عمیق‌تر از سال‌های اخیر سوق خواهد داد.

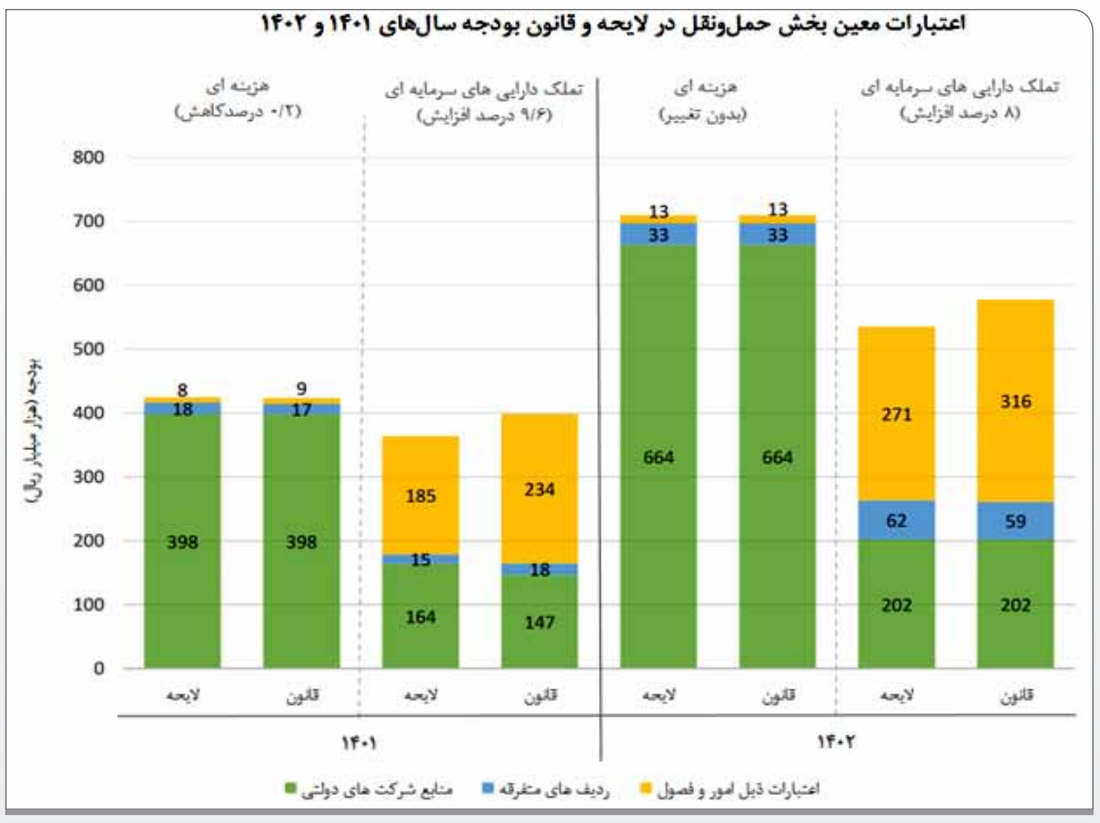

تحلیل صمت از روند بودجه‌ریزی ۲ سال اخیر نشان می‌دهد

افزایش ۱۷درصدی بودجه حمل‌ونقل در بهارستان

امیرعباس آذرموند: در مسیر بررسی لایحه، توسط مجلس شورای اسلامی و تبدیل آن به قانون کشور، هر ساله تغییراتی در متن اولیه اتفاق می‌افتد که بررسی آنها از حیث موضوع و اندازه تغییرات حائزاهمیت است. در این گزارش، تغییرات قانون بودجه بخش حمل‌ونقل نسبت به لایحه دولت در سال‌های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲، شناسایی و بررسی شده است. عمده تغییرات در ارقام قانون بودجه، در اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از محل منابع عمومی (طرح‌های پیوست یک قانون بودجه) رخ داده، به‌گونه‌ای‌که در فرآیند تصویب لایحه، مجموع اعتبارات طرح‌های حمل‌ونقلی به‌طورمتوسط ۱۷ درصد افزایش یافته است. ۳۰ الی ۴۰ درصد از طرح‌های حمل‌ونقلی مشمول این افزایش اعتبار شدند که بخش عمده آن (۸۰ درصد) به طرح‌های حمل‌ونقل جاده‌ای اختصاص یافته است.

در لایحه بودجه سال‌های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲، حدود ۵۵ درصد از بودجه معین بخش حمل‌ونقل، برای اعتبارات هزینه‌ای و حدود ۴۵ درصد برای اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پیش‌بینی شد.

به‌گزارش صمت، خلاف اعتبارات بخش هزینه‌ای بخش حمل‌ونقل که در فرآیند تصویب قانون بودجه تغییر قابل‌توجهی نداشت، در اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بودجه معین بخش حمل‌و نقل تغییرات قابل‌توجهی انجام شده است، به‌طوری که در جریان تصویب لوایح بودجه سال‌های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲، این اعتبارات به‌ترتیب ۹.۶ و ۸ درصد افزایش یافت.

سهم چشمگیر حمل‌ونقل جاده‌ای

همچنین اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بخش حمل‌ونقل از منابع عمومی بیش از سایر بخش‌ها دستخوش تغییر قرار می‌گیرد، به‌طوری که در سال‌های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ این اعتبارات به‌طورمتوسط حدود ۱۷ درصد افزایش داده شد. در سال ۱۴۰۱، نزدیک به ۳۵ هزار میلیارد ریال و در سال ۱۴۰۲ نزدیک به ۴۴ هزار میلیارد ریال، اعتبار این بخش در فرآیند بررسی لایحه بودجه افزایش یافته است.

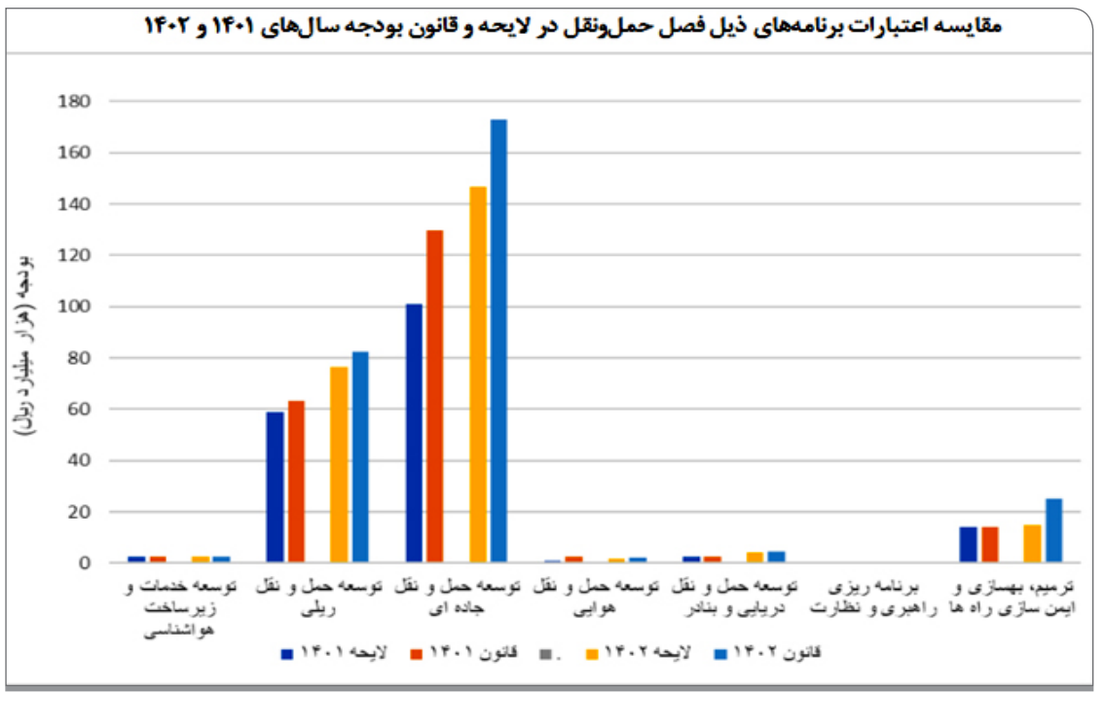
در فرآیند بررسی لایحه در مجلس، طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بیش از سایر اجزای بودجه سنواتی مرتبط به بخش حمل‌ونقل، دستخوش تغییر می‌شوند، به‌طوری‌که در سال ۱۴۰۱ اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بودجه عمومی کشور در جریان تصویب ۸ هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان افزایش یافت که ۴۲ درصد از آن، مربوط به افزایش اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای طرح‌های حمل‌ونقلی است.

در قانون بودجه ۲ سال گذشته، به‌طورمتوسط اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در پیوست یکم سند، بیش از ۱۷ درصد نسبت به لایحه پیشنهادی دولت افزایش یافته است، همچنین سهم اعتبارات حمل‌ونقل درون‌شهری و برون‌شهری از اعتبارات طرح‌های حمل‌ونقلی پیوست یک در لوایح بودجه سال‌های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ به‌ترتیب ۷.۲ و ۹۲.۸ درصد است. بیشتر اعتبارات حمل‌ونقل شهری از درآمد شهرداری‌ها و سایر اعتبارات نامعین طبق احکام قانون بودجه تامین می‌شود، بنابراین بیشتر تغییرات در تصویب اعتبارات طرح‌های حمل‌ونقلی پیوست یک، متوجه طرح‌های حمل‌ونقل برون‌شهری است.

ضمن اینکه، اعتبارات برنامه توسعه حمل‌ونقل جاده‌ای در قانون بودجه ۲ سال گذشته به‌ترتیب حدود ۲.۹ هزار میلیارد تومان و ۲هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان نسبت به لایحه پیشنهادی دولت اضافه شده است که در نتیجه آن، در سال گذشته با ۴ درصد افزایش، سهم حمل‌ونقل جاده از بودجه فصل حمل‌ونقل به ۶۰ درصد افزایش یافت، در حالی که امسال تغییر قابل‌توجهی پیدا نکرد و در حد ۵۹ درصد باقی ماند.

همچنین در قوانین بودجه امسال و پارسال، باوجود افزایش متوسط ۵۰۰ میلیارد تومانی اعتبارات برنامه توسعه حمل‌ونقل ریلی نسبت به لایحه، سهم حمل‌ونقل ریلی از بودجه فصل حمل‌ونقل در قانون بودجه کاهش یافت، به‌طوری‌که در سال گذشته با ۳.۲ درصد کاهش به ۲۹.۵ درصد و امسال ۲.۷ درصد کاهش به ۲۸.۳ درصد رسید.

برنامه توسعه حمل‌ونقل هوایی در سال گذشته بیش از ۱۵۰ میلیارد تومان افزایش اعتبار داشت. این افزایش قابل‌توجه، سهم حمل‌ونقل هوایی را از کمتر از ۰.۵ درصد به ۱.۱ درصد از اعتبارات فصل حمل‌ونقل افزایش داد. در لایحه پیشنهادی برای امسال، تلاش شد این افزایش تعدیل شود، به‌طوری‌که برنامه توسعه حمل‌ونقل هوایی، تنها برنامه‌ای است که اعتبار پیشنهادشده برای آن در لایحه امسال از اعتبار مصوب آن در سال گذشته کمتر بود.

تکرار ۱۴۰۱ در بودجه امسال

بررسی طرح‌های الحاق‌شده به مجموعه طرح‌های پیوست یک نشان می‌دهد برخی طرح‌های الحاقی برای نخستین‌بار تعریف شده و در ردیف اعتباری جدیدی در بودجه قرار می‌گیرند و برخی طرح‌های الحاقی از گذشته تعریف شده و دارای ردیف بودجه هستند؛ به همین دلیل هم در لایحه آورده نشده‌اند و دوباره برای دریافت اعتبار به پیوست یک قانون بودجه اضافه می‌شوند.

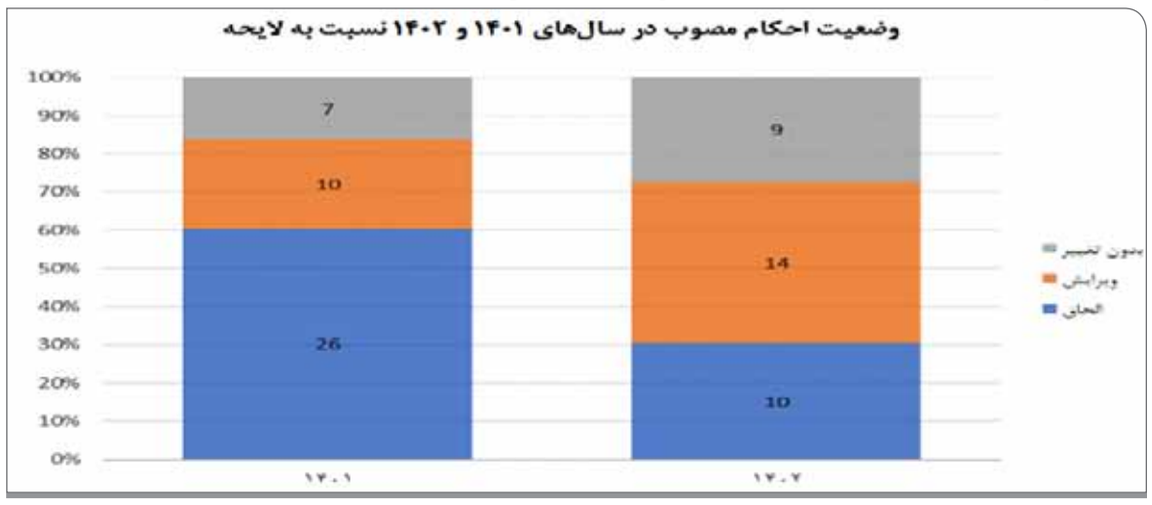
در لایحه سال گذشته، ۳۵۰ طرح تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در ۲ بخش حمل‌ونقل شهری و برون‌شهری پیشنهاد شد که در فرآیند بررسی لایحه در مجلس یک مورد آن حذف و ۲۸ مورد به آن الحاق شد که معادل افزایش ۷.۷ درصدی تعداد طرح‌های حمل‌ونقلی پیشنهادی دولت در سال گذشته می‌شود.

از ۲۸ طرح الحاقی به قانون ۱۴۰۱، ۱۲ طرح جدید تعریف شده که در قوانین بودجه پیشین و در لایحه دولت، ردیف نداشته‌اند. در واقع بدون انجام مطالعه کافی برای امکان‌سنجی و توجیه‌پذیری، این طرح‌ها از سال ۱۴۰۱ مشمول دریافت اعتبارات از منابع عمومی دولت می‌شوند. از میان این طرح‌ها، ۱۷طرح به برنامه توسعه حمل‌ونقل جاده‌ای، ۴ طرح به برنامه توسعه حمل‌ونقل هوایی، ۲ طرح به برنامه توسعه حمل‌ونقل ریلی و ۲ طرح هم به برنامه توسعه خدمات و زیرساخت‌های هواشناسی مربوط است. در قانون بودجه امسال، جز یک طرح که در سال گذشته احتمالا به‌پایان رسیده، همه طرح‌های مصوب پارسال تکرار شده است. همچنین ۱۲ طرح نسبت به قانون سال ۱۴۰۱ توسط دولت افزوده شده است که شامل ۱۰ طرح جدید و ۲ طرح دارای ردیف بودجه می‌شوند. به این ترتیب، لایحه بودجه ۱۴۰۲ شامل ۳۸۸ طرح عمرانی است که در فرآیند تصویب در مجلس طرحی حذف یا الحاق نشد.

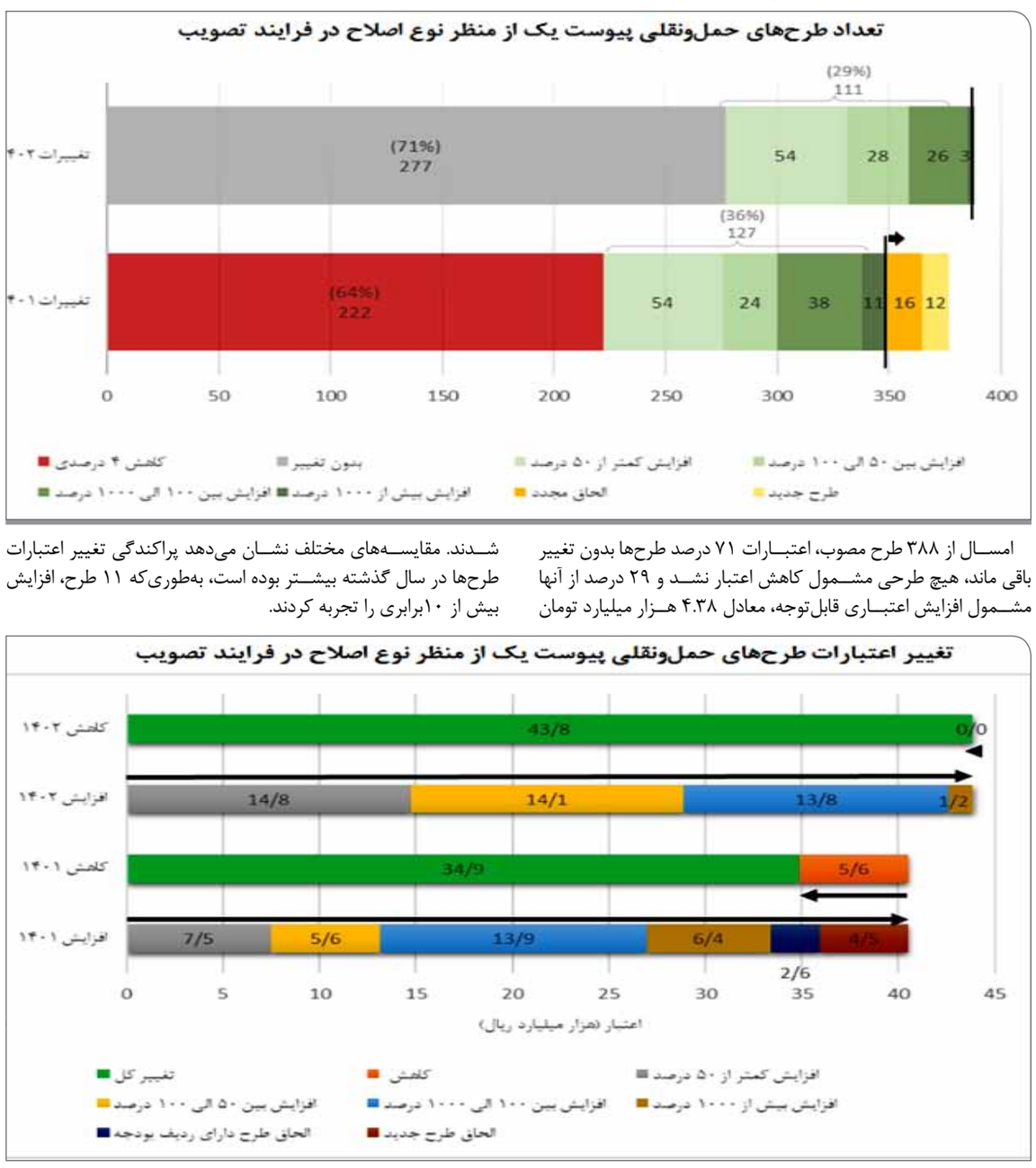
کاهش عمق تغییرات در بررسی لایحه ۱۴۰۲

اعتبارات پیش‌بینی‌شده طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در لایحه بودجه، در فرآیند تصویب لایحه در مجلس می‌تواند مشمول کاهش یا افزایش شود.

از ۳۵۰ طرح پیشنهادی در لایحه بودجه سال ۱۴۰۱، ۳۴۹ طرح مصوب شد. در فرآیند تصویب توسط مجلس، اعتبار هیچ طرحی بدون تغییر باقی نماند، به‌طوری‌که ۳۶ درصد از طرح‌های پیشنهادی مشمول افزایش اعتبار و ۶۴ درصد طرح‌های پیشنهادی برای جبران افزایش داده شده، همگی مشمول کاهش ۴ درصدی شدند.

طرح‌های الحاقی در مجلس نیز در سال گذشته با ۷۱۰ میلیارد تومان اعتبار تصویب شدند، در نتیجه طرح‌های مصوب بخش حمل‌ونقل در پیوست یک در سال گذشته در مجموع ۳.۴۹ هزار میلیارد تومان افزایش اعتبار نسبت به لایحه داشتند.

امسال از ۳۸۸ طرح مصوب، اعتبارات ۷۱ درصد طرح‌ها بدون تغییر باقی ماند، هیچ طرحی مشمول کاهش اعتبار نشد و ۲۹ درصد از آنها مشمول افزایش اعتباری قابل‌توجه، معادل ۴.۳۸ هزار میلیارد تومان شدند. مقایسه‌های مختلف نشان می‌دهد پراکندگی تغییر اعتبارات طرح‌ها در سال گذشته بیشتر بوده است، به‌طوری‌که ۱۱ طرح، افزایش بیش از ۱۰برابری را تجربه کردند.

عضو پیشین کمیته دستمزد شورای‌عالی کار در گفت‌وگو با صمت:

تداوم سرکوب مزدی عرضه نیروی کار را مختل کرده است

عضو پیشین کمیته دستمزد شورای‌عالی کار می‌گوید: «اهمیت مسئله در محاسباتی چون تعیین نرخ سبد معیشتی، بیان یک رقم نیست. اهمیت ارقام زمانی است که مبنای عمل قرار بگیرند و کسانی که آن را به‌دست گرفته‌اند، با تمام وجود بر یافته‌های محاسباتی خودشان بمانند. می‌توان با سند و مدرک ثابت کرد که حداقل هزینه‌های یک خانواده در شهری چون تهران بیش از ۲۷ میلیون تومان است، اما وقتی در جلسات تعیین حداقل دستمزد به آن وقعی گذاشته نمی‌شود، این محاسبه هم از اهمیت خالی می‌شود.»

فرامرز توفیقی، فعال کارگری تصریح می‌کند: «وضعیت فعلی موجب کاهش چشمگیر عرضه نیروی کار شده و با تداوم سرکوب مزدی، به‌زودی بنگاه‌های کشور باید در پی یافتن کسانی باشند که حاضر به کار شوند. آن زمان موج مهاجرت تمام کشور را در بر گرفته و بحرانی که از این محل ایجاد می‌شود، کم از ابربحران‌های موجود نخواهد داشت.»

آنچه در ادامه می‌خوانید مشروح گفت‌وگوی صمت با این فعال حوزه کارگری است.

عکس: آیدا فریدی

◉ اخیرا نایب رئیس کانون هماهنگی شورای اسلامی کار استان تهران اعلام کرد در محاسبات کمیته دستمزد این گروه، حداقل هزینه‌های معیشتی برای یک خانواده با ابعاد ۳.۳ نفره، تا پایان آذر به ۲۳ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان رسیده است. با توجه به اینکه تا سال گذشته در کمیته دستمزد شورای‌عالی کار فعال بودید، چقدر این برآورد را منطقی می‌دانید؟

من ترجیح می‌دهم دفاع از این محاسباتی که انجام شده را به محاسبه‌کنندگان آن واگذار کنم. باید استدلال و گزارش توضیحی این رقم را هم منتشر کنند تا بتوان درباره چند و چون آن بیشتر صحبت کرد.

◉ اینکه سال گذشته نرخ سبد معیشتی ۱۴ میلیون تومان بوده و امسال به ۲۳ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان رسیده، نشان‌دهنده هیچ چیز مهمی نیست؟

چرا؛ نشان‌دهنده این است که تورم چون موریانه به جان سفره طبقه کارگر و فرودستان ایران افتاده و روز به روز از قدرت خریدشان و از ابعاد سفره‌های‌شان می‌کاهد و بر درد و آلام آنها می‌افزاید. بحث درباره سبد معیشتی ۱۴ میلیون تومانی که شما گفتید فراوان شده و من از جمله معترضان جدی آن از ابتدا بوده‌ام، اما می‌توانیم به همین رقم دولت‌ساخته اتکا کنیم تا ببینیم رقم فعلی که ۲۳ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان محاسبه شده و البته هنوز هم به تصویب شورای‌عالی کار نرسیده چگونه حاصل شده است.

همان‌طور که گفتم مدافعان این رقم باید کسانی باشند که آن را محاسبه کرده‌اند. با این همه اگر همان سبد معیشتی نادرست ۱۴ میلیون تومانی سال گذشته را هم مبنا قرار دهیم و در رقم تورم فعلی که مرکز آمار آن را ۴۳.۷ درصد اعلام کرده ضرب کنیم، مشاهده خواهیم کرد که حداقل هزینه‌های زندگی خانوار به بیش از ۲۰ میلیون تومان رسیده است. پس من فکر نمی‌کنم دست‌کم در این زمینه بیش‌برآوردی صورت گرفته باشد. ضمن اینکه این نرخ میانگین حداقل هزینه‌های یک سبد معیشتی در سراسر کشور است و درباره کلانشهرها با استدلال و تفصیل می‌توان اثبات کرد حداقل هزینه‌های یک زندگی انسانی بیش از ۲۷ میلیون تومان در ماه خواهد بود. با این وجود این مسئله از اهمیت چندانی برخورد نیست.

◉ یعنی فکر می‌کنید در روند تعیین دستمزد اهمیتی ندارد که حداقل هزینه‌های زندگی چقدر است؟

اگر مبنا و استناد شما برای این حرف یک منطق انسانی یا قانون کار باشد که من هم مثل شما فکر می‌کنم باید میان مزد و هزینه‌های زندگی یک رابطه معقول وجود داشته باشد. منظور من بیشتر این است که فکر کنیم واقعا این محاسبه صورت‌گرفته کاملا درست است و دوستان هم که به نمایندگی از طبقه کارگر در شورای‌عالی کار حضور دارند، به صحت این گفته برسند؛ وقتی قابلیت دفاع و توان ایستادگی بر آن وجود ندارد، بی‌اهمیت می‌شود.

◉ انتظار شما چیست؟

من انتظار دارم در گام نخست همین کانون شوراهای اسلامی کار استان تهران که چنین نرخی را برای سبد معیشتی محاسبه کرده در تمام جلسات مرتبط با دستمزد ۱۴۰۳، مصرانه بر محاسبات‌شان بایستند و برخوردی قاطع داشته باشند. به‌طور خاص باید از تیم کارگری شورای‌عالی کار خواست که بر نص صریح قانون کار و به‌طور خاص ماده ۴۱ و بند ب این ماده پافشاری کنند و تسلیم فشارها نشوند.

اهمیت مسئله در محاسباتی از این دست، بیان یک رقم نیست. ارقام به‌وفور وجود دارند و هر کس برمبنای یک استانداردی می‌تواند رقمی را اعلام کند. اهمیت این ارقام زمانی است که مبنای عمل قرار بگیرند و کسانی که آن را به‌دست گرفته‌اند، با تمام وجود بر یافته‌های محاسباتی خودشان بمانند. همان‌طوری که گفتم می‌توان با سند و مدرک ثابت کرد که حداقل هزینه‌های یک خانواده در شهری چون تهران بیش از ۲۷ میلیون تومان است، اما وقتی در جلسات تعیین حداقل دستمزد به آن وقعی گذاشته نمی‌شود، این محاسبه هم خالی از اهمیت می‌شوند.

◉ مشکل از اشخاصی است که به‌عنوان نماینده در شورای‌عالی کار حضور می‌یابند یا ماجرا دامنه بیشتری دارد؟

به‌اعتقاد من مشکل از ساختار است که موجب شده نمایندگان کارگری به وضعیتی دچار شوند که گرچه نماینده اکثریت قاطع مردم ایران هستند اما حتی توان کارهای ساده مانند امضا نکردن مصوبه غیرقانونی را هم از دست داده‌اند. مشکل مربوط به افراد نیست، زیرا در میان آنها هم هستند تعدادی (ولو ناچیز و به اندازه انگشتان دست) که تعهد به رفاه طبقه کارگر دارند، اما به قدرت‌شان که همان قدرت طبقاتی نیروی کار و زحمت است، ایمان ندارند.

◉ نبود تشکل و اتحادیه‌ای قدرتمند (ولو مانند کشورهای غربی زرد و حداقلی) برای طبقه کارگر چه تاثیری در این روند داشته است؟

به‌نظر من تاثیر این عامل از هر عامل دیگری بیشتر بوده است. واقعیت این است که هرچند در قانون ما تحت عنوان شورای اسلامی و... تشکل‌هایی مربوط به کارگری پذیرفته شده، اما این تشکل‌ها هیچ نسبتی حتی با تشکل‌های زرد ندارند، زیرا در کلیت به‌شدت وابسته به دولت و کارفرما هستند. یعنی یک نفر برای اینکه بتواند نماینده کارگران واحد تولیدی که در آن کار می‌کند، شود باید در محل کارش کاندیدا شود، اما این کاندیداتوری زمانی می‌تواند ختم به نتیجه شود که کارفرمای همان فرد او را تایید کند و بپذیرد که وی گامی خلاف منافع او بر نخواهد داشت، وگرنه یا ردصلاحیتش می‌کند یا با یک تعدیل ساختاری کوچک، همین نماینده را هم از نان خوردن می‌اندازد.

در گام بعدی، کاندیداها باید از فیلتر دوم که توسط نهادهای نظارتی و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ترتیب داده شده، بگذرند و در این مرحله هم اگر نماینده وزارتخانه با یک نماینده دچار مشکل شود، به‌سرعت نماینده مزبور را ردصلاحیت می‌کند. بعید است این مورد درباره سندیکاها و اتحادیه‌های کشورهای دیگر صدق کند، زیرا به هر حال فعالیت در چارچوب قوانین موجود و از منظر تشکل‌های صنفی، امر عجیب یا امنیتی نیست. چنین چیزی در کشور ما وجود ندارد و به همین دلیل ما به‌معنای دقیق کلمه تشکل و اتحادیه‌ای واقعی در داخل ایران نداریم.

فرآیند موردبحث از یک طرف اجازه نمی‌دهد افرادی که «سر ناسازگار» دارند به نمایندگی برسند و از سوی دیگر هم با پذیرفتن کسانی که یا دولتی هستند یا در خدمت منافع کارفرما و سرمایه‌دار، ماجرا را به اینجا که هستیم، می‌رساند. یعنی تیم کارگری شورای‌عالی کار که با هزار بدبختی از این فیلترها گذشته، توان دفاع از کسانی که به نمایندگی آنها رسیده را ندارد. منظورم افراد معدودی چون خدایی و حبیبی که واقعا دغدغه کارگری دارند، نیست؛ منظورم عموم نمایندگانی هستند که در این فرآیند تعیین می‌شوند.

در این شرایط طبقه کارگر که همراه با خانواده‌اش بیش از نیمی از جمعیت ایران را تشکیل می‌دهد، نسبت به کسانی که به نمایندگی از او وارد جلسات مزدی می‌شوند، بی‌تفاوت است، زیرا آنها به‌معنای واقعی و دقیق کلمه نماینده طبقه کارگر نیستند؛ نماینده تشکلی هستند که اجازه فعالیت در کارخانه را دارد و بنا به تاکید اساسنامه باید منافع تولید، نه منافع طبقه کارگر را سرلوحه خویش قرار دهد.

وقتی نمایندگان توان بسیج جامعه هدف خود و توده‌هایی که به نمایندگی از آنها وارد کارزار تعیین حداقل دستمزد شده را ندارند، در میانه جدال‌ها همواره تنها می‌مانند. در مقابل دولتی‌هایی قرار دارند که حتی برای حفظ شکلی سه‌جانبه‌گرایی هم لباس کارفرمایی را از تن خود خارج نکرده‌اند و به‌جای آنکه در پی تسهیل‌گری در مذاکرات کارگران و کارفرمایان باشند، به مدافع کارفرما تبدیل می‌شوند.

◉ همه نمایندگان دولت چنین حمایت عیانی از سرمایه‌داران می‌کنند؟

تا جایی که من دیده‌ام دو نماینده دیگری که غیر از وزارت کار در جلسات مزدی شرکت می‌کنند؛ یعنی وزیر اقتصاد و وزیر صنعت، معدن و تجارت همیشه مسئله‌شان کارفرما بوده و سود آنها. در جلساتی که من در آن شرکت کرده‌ام این وزرا اصولا یک دفاع محکم از سرمایه‌داران کرده‌اند. متاسفانه پس از اینکه سازمان تامین اجتماعی در وزارت کار ادغام شد، رویکرد حاکم بر این وزارتخانه هم به سمت مقابل چرخید. در نتیجه در این جلسات یک طرف نماینده کارفرمای بزرگ یعنی دولت و نماینده کارفرمای بخش خصوصی حضور دارند تا در مقابل نمایندگان بی‌پشتوانه کارگران و مزدبگیران قرار بگیرند و عرصه برای فشارهای مختلف آنها به این نمایندگان فراهم شده است.

◉ انتظار شما از تیم کارگری شورای‌عالی کار چیست؟

به‌نظر من وقتی نمی‌توانیم به قانون و منطق استناد کنیم و سمبه طرف مقابل پرزورتر است، چه بهتر که پای مصوبه افزایش ۲۰، ۳۰ درصدی حداقل دستمزد را امضا نکنند.

این بحث با آنها طرح شده، اما می‌گویند برای حداقل دستمزد همین امسال هم اگر امضای نمایندگان کارگری نبود، حداقل دستمزد به‌جای ۲۷ درصد، تنها ۲۰ درصد افزایش پیدا می‌کرد. این منطق را رد می‌کنید؟

کاملا این منطق را رد می‌کنم. می‌گویند نرخ سبد معیشتی محاسبه شده در کمیته دستمزد ۱۷ میلیون تومان بود که وزیر کار حاضر به پذیرش آن نشد و چنان جدل کرد که در نهایت حرفش قبول شد و سبد معیشتی ۱۴ میلیون تومانی نادرست را قالب کردند.

با پذیرش اینکه وزیر کار بیش از ۳ میلیون تومان در محاسبات مزدی مداخله کرده، حداقل سبد معیشتی ۱۴ میلیون تومان بوده و مزد به تصویب رسیده معادل ۸ میلیون تومان. این فاصله ۶ میلیون تومانی را با ۷ درصدی که در نهایت ۱۵۰ هزار تومان شود نمی‌توان توجیه کرد. حرف من و امثال من این است که وقتی مجریان به قانون تمکین نمی‌کنند، دیگر نباید بابت ۱۰۰ هزار تومان پذیرفت که فشاری چنین ناعادلانه به مزدبگیران کشور وارد شود.

◉ اگر امضا نکنند، چه دستاوردی خواهد شد؟

مطمئن باشید اگر مصوبه مزدی غیرقانونی حداقل دستمزد امسال را امضا نمی‌کردند، امروز سرشان بالاتر بود و می‌توانستند با قاطعیت بیشتری در جلسات حداقل دستمزد امسال شرکت کنند. مطمئن هستم که یک سال امضا نکردن مصوبه مزدی ازسوی تیم کارگری، تحول مهمی را رقم نمی‌زند، اما شک هم ندارم که دوساله یا سه‌ساله شدن چنین راهکاری ازسوی وزارت کار هم پذیرفتنی نخواهد بود. من فکر می‌کنم اگر در سال گذشته این رویکرد در پیش گرفته می‌شد، امروز وزیر کار موضعی دیگر داشت و معاون روابط کار او هر روز با گفته‌های خود کارگران را دچار نگرانی نسبت به آینده نمی‌کرد.

اکنون هم امیدوارم نمایندگان کارگری در جلسات باقیمانده تعیین حداقل دستمزد ۱۴۰۳، از تجربه تلخ یک سال گذشته استفاده کنند و شجاعانه و جسورانه مطالبه‌گر حقوق قانونی طبقه چندده میلیونی کارگر ایران باشند. امیدوارم دولت و کارفرما هم رویکردشان را تغییر دهند. وضعیت فعلی موجب کاهش چشمگیر عرضه نیروی کار شده و با تداوم سرکوب مزدی، به‌زودی بنگاههای کشور باید در پی یافتن کسانی باشند که حاضر به کار شوند. آن زمان موج مهاجرتی تمام کشور را در بر گرفته و بحرانی که از این محل ایجاد می‌شود کم از ابربحران‌های موجود نخواهد داشت.

آگهی فقدان سند مالکیت

۴الف ۱۳۴

نظر به اینکه **نوید اسدالهی فرزند محمدهاشم** به انضمام دو برگ استشهادیه گواهی امضاءشده منظم به تقاضای کتبی جهت دریافت سند مالکیت المثنی نوبت اول به این اداره مراجعه و مدعی است که **سند سه‌دانگ مشاع از ششدانگ پلاک ۷۱۹ فرعی از ۱۸۷ اصلی بخش ۱۰ مشهد** به علت جابجایی (سهل‌انگاری) مفقود گردیده است. با بررسی سیستم جامع املاک معلوم گردید مالکیت **نوید اسدالهی فرزند محمدهاشم** شماره شناسنامه ۹۲۰۹۹۱۰۴۱ تاریخ تولد ۱۳۶۹/۰۶/۲۹ صادره از مشهد دارای شماره ملی ۰۹۲۰۹۹۱۰۴۱ جز سهم ۳ از کل سهم ۶ به‌عنوان مالک سه‌دانگ مشاع از ششدانگ عرصه و اعیان با شماره مستند مالکیت ۲۰۳۱۹ تاریخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۳ دفترخانه اسناد رسمی شماره ۳۱۰ شهر مشهد استان خراسان‌رضوی، موضوع سند مالکیت اصلی به شماره چاپی ۵۱۰۲۰۵ سری الف سال ۹۴ با شماره دفتر الکترونیکی ۱۳۹۷۲۰۳۰۶۰۰۴۰۱۱۵۸۷ ثبت گردیده است. لذا به استناد مفاد ماده ۱۲۰ آئین‌نامه قانون ثبت مراتب یک نوبت آگهی و متذکر می‌گردد هرکس نسبت به ملک مورد آگهی معامله انجام داده یا مدعی وجود سند مالکیت نزد خود باشد باید ظرف ده روز از تاریخ انتشار این آگهی اعتراض کتبی خود را به پیوست اصل سند مالکیت یا سند معامله به این اداره تسلیم نماید بدیهی است در صورت عدم اعتراض در مهلت مقرر و یا وصول اعتراض بدون ارائه سند مالکیت یا سند معامله رسمی نسبت به صدور سند مالکیت المثنی و تسلیم آن به متقاضی اقدام خواهد شد.

چاپ ۱۴۰۲/۱۱/۲۵

هادی ریحانی، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک منطقه ۶ مشهد

آگهی فقدان سند مالکیت

۴الف ۱۳۶

نظر به اینکه **صدیقه شهابی فرزند هادی** به انضمام دو برگ استشهادیه گواهی امضاءشده منظم به تقاضای کتبی جهت دریافت سند مالکیت المثنی نوبت اول به این اداره مراجعه و مدعی است که **سند ششدانگ پلاک ۱۵۵۶۹ فرعی از ۷۹۳ فرعی از ۱۹۱ اصلی بخش ۱۰ مشهد** به علت جابجایی (سهل‌انگاری) مفقود گردیده است. با بررسی سیستم جامع املاک معلوم گردید مالکیت **صدیقه شهابی فرزند هادی** شماره شناسنامه ۷۹۶ تاریخ تولد ۱۳۳۶/۰۷/۰۱ صادره از مشهد دارای شماره ملی ۰۹۴۰۴۵۶۹۹۰ با جز سهم ۶ از کل سهم ۶ به‌عنوان مالک ششدانگ عرصه و اعیان با شماره مستند مالکیت ۱۴۰۲۶۱۱۵۲۱۷۲۰۰۰۰۲ تاریخ ۱۴۰۲/۰۵/۰۸ دفترخانه اسناد رسمی شماره ۲۵۲ شهر مشهد استان خراسان‌رضوی، موضوع سند مالکیت اصلی به شماره چاپی ۹۸۲۳۹۵ سری ب سال ۰۱ با شماره دفتر الکترونیکی ۱۴۰۲۲۰۳۰۶۲۷۲۰۱۰۵۵۲ ثبت گردیده است.

لذا به استناد مفاد ماده ۱۲۰ آئین‌نامه قانون ثبت مراتب یک نوبت آگهی و متذکر می‌گردد هرکس نسبت به ملک مورد آگهی معامله انجام داده یا مدعی وجود سند مالکیت نزد خود باشد. بایستی ظرف ده روز از تاریخ انتشار این آگهی اعتراض کتبی خود را به پیوست اصل سند مالکیت یا سند معامله به این اداره تسلیم نماید بدیهی است در صورت عدم اعتراض در مهلت مقرر و یا وصول اعتراض بدون ارائه سند مالکیت یا سند معامله رسمی نسبت به صدور سند مالکیت المثنی و تسلیم آن به متقاضی اقدام خواهد شد.

چاپ ۱۴۰۲/۱۱/۲۵

هادی ریحانی، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک منطقه ۶ مشهد

«مفقودی»

برگ سبز وانت نیسان آبی رنگ به شماره پلاک ٤٤ ج ۷۹۱ ایران ۳۱ و به شماره موتور ۵۶۹۸۵۸ و به شماره شاسی NAZPL۱٤TBN۲۷۵۲۱۵ به نام مانیا کرمی چگنی مفقود گردیده و از اعتبار ساقط است.

خرم‌آباد

«مفقودی»

برگ سبز سواری پژو پارس مشکی به شماره پلاک ۷۷ ص ۹۵۱ ایران ۳۱ و به شماره موتور ۱۲۵k۰۰۶۱۰۰۹ و به شماره شاسی NAANA۱۵E۰NK۸۰۰٤۷۵ بنام فاطمه علی‌پورفرد مفقود گردیده و از اعتبار ساقط است.

خرم‌آباد

در بررسی اما و اگرهای فروش پساب مطرح شد

درآمدزایی یا حل بحران آب

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

بازچرخانی و استفاده مجدد از آب، تجربه موفق اغلب کشورهای توسعه‌یافته برای کاهش میزان مصرف آب و مقابله با تنش‌های آبی است. در کشورمان هم نسبت به استفاده از پساب‌های گوناگون تاکیداتی شده، اما مسئله هزینه و فروش آن یکی از موضوعات جدی است که در آینده وضعیت مبهمی را در کشور ایجاد می‌کند و بسیاری از کارشناسان محیط‌زیست نگران این هستند که فروش پساب چه پیامدهایی برای کلانشهرهای بزرگ نظیر تهران خواهد داشت؟ چندی پیش، معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی شرکت مهندسی آبفا کشور، فروش پساب را راهکار رفع چالش مالی صنعت آب و فاضلاب دانست و بااشاره به اینکه کارخانه‌های صنعتی نباید از آب متعارف استفاده کنند، گفت: از مدیران می‌خواهیم با شناسایی صنایع عمده و بازتخصیص پساب با آب شرب، زمینه فروش پساب به بخش تولید صنعتی را فراهم کنند. از سوی دیگر، رئیس کمیسیون محیط‌زیست شورای شهر تهران خاطرنشان کرد، اگر مباحث محیط‌زیستی در بحث فروش پساب دیده نشود، صرف فروش پساب یا بازاری که پساب را در آن عرضه کنند؛ یک خطای استراتژیک است. حال این پرسش مطرح می‌شود که آیا پساب‌ها به قصد رفع کمبود بودجه به‌فروش می‌رسند یا این کار تنها اقدامی برای حل بحران آب است؟ در گزارش امروز، محیط زیست با رویکرد زیست‌محیطی به سازکار استاندارد مدیریت پساب‌ها در کشور و اهمیت اقتصادی آن پرداخته است.

چگونه باید از پساب‌ها استفاده کنیم؟

عباسقلی جهانی، عضو سابق شورای جهانی حکام آب: بازچرخانی آب به‌منظور استفاده مجدد از آب‌های مصرف‌شده و غیرمتعارف یکی از مولفه‌های اصلی و مهم در پایداری عرضه و تقاضای آب در دنیا محسوب می‌شود و اغلب دولتمردان و کارشناسان در اجلاس‌های بین‌المللی به توسعه این فرآیند تاکید می‌کنند، همچنین در مکان‌هایی که با تنش آبی دست و پنجه نرم می‌کنند، این روش یکی از مهم‌ترین اقداماتی است که می‌توان برای مقابله با بحران آب، آن را به‌کار گرفت. بنابراین استفاده از پساب‌های تصفیه‌شده در ماهیت خود، امری درست است، اما مسئله مهم این است که چگونه باید از این پساب‌ها استفاده کنیم تا به‌طورواقعی به ناترازی عرضه و تقاضای آب کمک کند. پساب‌ها منشأهای گوناگونی دارند که این امر می‌تواند حاصل مصارف آب شهری، کارخانجات صنعتی و کشاورزی هم باشد. به‌عبارت‌روشن‌تر، هر آبی که بعد از مصرف؛ چه در بخش کشاورزی، چه در صنعت و چه در مصارف خانگی و شرب به‌دست بیاید، پساب است و استفاده مجدد آن، نیازمند سازکار مدیریتی است تا مصرف دوباره آن، فاقد هرگونه آسیب زیست‌محیطی باشد.

▣ مهم کیفیت آب است

در اینجا مولفه اصلی، کیفیت آب و هدف، یکسان کردن کفه عرضه و تقاضای آب است. بنابراین استفاده استاندارد از پساب‌ها نیازمند برنامه مشخص نظارتی است. حال اگر نتوانیم سازکار مدون و مشخصی را برای آن تعیین کنیم، این پدید و روند به ضد خود تبدیل می‌شود، به‌گونه‌ای‌که نه‌تنها معضل آب را حل نمی‌کند، بلکه موجب بروز آسیب‌های زیست‌محیطی به‌ویژه برای انسان نیز می‌شود.

▣ درآمدزایی ممنوع

فروش پساب به قصد درآمدزایی برای سازمان‌ها، نه‌تنها کمکی به بهبود وضعیت عرضه و تقاضای آب نمی‌کند، حتی ممکن است تبدیل به معضلی شود که به‌عنوان یک عامل تهدیدکننده برای سلامت جامعه شناخته شود؛ در نتیجه فروش پساب بدون نظارت، هیچ توجیه منطقی به‌منظور بهبود شرایط بحران آب ندارد. در بحث فروش پساب، باید این پرسش مطرح شود که آیا پساب‌های تصفیه‌شده، سلامت جانداران و انسان‌ها را به اشکال مختلف تهدید نمی‌کند؟ به‌اعتقاد من، نباید بازار غیررسمی ایجاد شود که در نهایت، منجر به مرگ خاموش جانداران و انسان‌ها شود. در گام نخست باید مشخص شود که پسابی که قرار است به چرخه مصرف بازگردد، در چه بخشی و کجا مورداستفاده قرار می‌گیرد؛ تا متناسب مصرف، پساب تصفیه شود. این امر کمک زیادی به صرفه‌جویی در هزینه‌ها می‌کند. گام دوم، مشخص کردن ضوابط، چارچوب‌ها و بعد ایجاد یک روند نظارتی دقیق است.

▣ چرخه را به‌پایان برسانیم

نباید به‌عنوان یک منبع درآمدی به فروش پساب نگاه کرد؛ همچنین باید به این نکته هم توجه کنیم که درآمد حاصل از فروش پساب در کجا مصرف می‌شود. متاسفانه، برخی شرکت‌های آب و فاضلاب در کشور که اغلب زیانده نیز هستند، در برخی موارد، می‌خواهند با فروش پساب به حل معضلات کمبود بودجه سازمانی بپردازد. درآمد حاصل از فروش پساب در کشورهایی که تجارب موفقی دارند، به این چرخه کمک می‌کند؛ نه اینکه منجر به رفع کمبود نقدینگی سازمان‌های مربوطه از جمله شرکت‌های آب و فاضلاب شود. به‌عبارت دیگر، باید درآمد حاصل از فروش پساب، صرف بهره‌برداری از پساب سالم شود، در غیر این صورت منجر به ناپایداری شرایط عرضه و تقاضا می‌شود.

به‌لحاظ فناوری، معضلی در فرآیند تصفیه احساس نمی‌شود، چراکه در سطح قابل‌قبولی در کشور وجود دارد. به‌اعتقاد من، در صورت عملیاتی کردن ۲ گام گفته‌شده، می‌توانیم فناوری‌های لازم را برای تصفیه بهتر به‌کار بگیریم. مهم این است چرخه پساب را با کیفیت بالا به انتها برسانیم نه آنکه بدون نظارت، زمینه بروز معضلات دیگری را فراهم کنیم. گفتنی است، می‌توان از فناوری‌های روز دنیا هم استفاده کرد. خوشبختانه فناوری‌های موردنیازاین بخش در لیست تحریم‌ها نیست و می‌توان از طریق نهادهای بین‌المللی برای واردات آن اقدام کرد.

▣ نظارت را نباید به بخش خصوصی واگذار کرد

بخش خصوصی می‌تواند نقش جدی داشته باشد، مشروط بر اینکه یک روابط و نظام مشخصی در این چرخه ایجاد کنیم، نه اینکه بخش خصوصی هم پساب را بخرد و هم نظارت کند و باید نظارت مستقل از این بخش وجود داشته باشد، بنابراین به‌شرط وجود یک نظام و شاخص می‌توان چارچوب‌ها را پایش کرد و متوجه انحرافات شد.

> استفاده استاندارد از پساب‌ها نیازمند برنامه مشخص و نظارتی است. در غیر این صورت این پدیده به فرآیندی ضد خود تبدیل می‌شود

لزوم بازچرخانی پساب‌های صنعتی

مجید عباسپور، عضو هیات‌امنای پژوهشکده فناوری‌های آب و محیط‌زیست دانشگاه شریف: بازچرخانی آب، جزو آن دسته از اقداماتی است که در اغلب کشورها به‌ویژه توسعه‌یافته‌ها، توجه زیادی به آن شده و جزو پروژه‌های موفق آنها بوده است. در بحث فروش پساب ابتدا باید به این موضوع پرداخت که فروش پساب با چه منشائی یا بازچرخانی کدام پساب می‌تواند منجر به بروز چالش‌های زیست‌محیطی شود یا معضلات مالی صنعت آب و فاضلاب را حل کند؟ گفتنی است، هرکدام از پساب‌های صنعتی، خانگی و کشاورزی برای فرآیند تصفیه، دارای سازکار مشخصی هستند. به‌طورکلی ۲ موضوع در بحث بازچرخانی پساب وجود دارد؛ یک مولفه مربوط به فناوری‌ها و ابزارهایی است که باید برای بازچرخانی پساب مورداستفاده قرار بگیرند؛ بحث دیگر مربوط به مدیریت و فرآیندهای مدیریتی است که هر پساب، سازکار متفاوتی دارد. برای مثال، اگر در صنعت کشاورزی از فناوری‌های نوین آبیاری استفاده می‌کنیم؛ نظیر آبیاری قطره‌ای، موضوع بازچرخانی در حوزه کشاورزی تقریبا منتفی می‌شود. به‌عبارت دیگر، اگر زمین‌های کشاورزی در کشور به‌صورت قطره‌ای و با فناوری‌های نوین آبیاری شوند، پساب بسیار کمتری باقی می‌ماند. در کشت‌های گلخانه‌ای هم می‌توان با فناوری‌های نوین و هوشمند از تولید پساب جلوگیری کرد. بنابراین نیاز آبی در حدی است که به مصرف گیاه و زمین می‌رسد و پسابی ایجاد نمی‌شود. اما در پساب‌های صنعتی و کارخانه‌ای، باید سیاست‌هایی به‌کار گرفته شود که آب استفاده‌شده در استانداردترین حالت ممکن، بازچرخانی شود. متاسفانه در کشورمان به‌ویژه در کارخانجات صنایع فولاد و آلومینیوم که جزو صنایع آب‌بر هم هستند، آبی که مصرف می‌شود، معمولا به مرحله بازچرخانی نمی‌رسد و بازگردانده هم نمی‌شود. بنابراین در چنین موردی اگر سیاست‌هایی به‌کار گرفته شود که در نهایت منجر به تدوین الزاماتی برای بازچرخانی آب شود، باتوجه به کمبود منابع آب در کشور تا حدی در مسیر حل چالش‌های مالی صنعت آب قرار گرفته‌ایم.

▣ فناوری، مهم در بازچرخانی آب

بخشی از موفقیت در بازچرخانی آب و استفاده از پساب هم به کاربرد ابزارهای فناورانه‌ای برمی‌گردد که باید در جریان بازچرخانی آب حتما به‌کار گرفته شود. برای اینکه این الزام ایجاد شود، نیازمند تدوین مقررات زیست‌محیطی هستیم، همچنین با سیاست‌هایی نظیر قیمت‌های پلکانی، می‌توان استفاده مجدد از آب مصرف‌شده را برای صنایع تبدیل به امری سودبخش کرد. حتی می‌تواند ارزش‌افزوده برای صاحبان صنایع به‌همراه و سود بیشتری برای آنها به‌دنبال داشته باشد.

در بسیاری از نقاط کشور، آب‌های زیرزمینی لب‌شور است که این آب‌ها را می‌توان برای مصرف صنعت و فرآیندهای صنعتی در نظر گرفت، در واقع می‌توان با فناوری‌های نوین، آب لب‌شور را برای صنعت به‌کار گرفت؛ بنابراین اینکه چه سیاستی در مدیریت آب به‌کار می‌گیریم، در بحث فروش پساب مهم است. در بحث پساب‌های خانگی، چاه‌های جذبی پساب‌ها را دریافت می‌کنند که منتهی به آب‌های زیرزمینی می‌شوند یا مورداستفاده مصارف شهرداری قرار می‌گیرند. متاسفانه این دست از پساب‌ها در چرخه استفاده مجدد قرار نمی‌گیرند و اصلا تصفیه نمی‌شوند. بخشی هم تنها بعد از انتقال به مراکز تصفیه با یک تصفیه حداقلی به چرخه مصرف بازمی‌گردد. بنابراین سیاستی که تاکنون در کلانشهر بزرگی نظیر تهران به‌کار گرفته شده، اشتباه بوده است. باید در برخی نقاط تهران، سیستم‌های جمع‌آوری پساب وجود داشته باشد که در همین نقاط فرآیند تصفیه، آن هم با استانداردهای روز و با تکنولوژی‌های پیشرفته انجام شود. گفتنی است، بعد از این مرحله برای نیاز موجود در بخش‌های مختلف، می‌توان پساب تصفیه‌شده را انتقال داد.

ناگفته نماند که تزریق آب به داخل زمین و چاه‌های جذبی، منجر به پیشگیری از وقوع پدیده فرونشست می‌شود. به‌عبارت‌روشن‌تر، می‌توانیم با آب تزریق‌شده، لایه‌های زمین را که خالی شده‌اند، پر کنیم. در بحث تصفیه پساب‌های صنعتی نظیر صنعت فولاد و آلومینیوم یا باید این پساب‌ها را در چاه‌هایی دفن کنند یا نباید اجازه دهند که این آب از فرآیند صنعتی خارج شود. در واقع باید سیستمی در همین نقاط نصب شود که آب را تصفیه کند و دوباره به چرخه مصرف همان کارخانه برساند، بنابراین با روش دوم مقدار زیادی از آب ذخیره و صرفه‌جویی می‌شود و روش آب مصرفی به‌میزان قابل‌توجهی کاهش پیدا می‌کند.

▣ هنوز فناوری‌ها در مرحله پایلوت هستند

باتوجه به سهم زیاد کشاورزی از مصرف آب در کشور که بیشتر از ۸۰ درصد است، باید این بحث مطرح شود که مدیریت آب در بحث کشاورزی می‌تواند به‌شدت سازنده و کارآمد باشد. در واقع با کاهش میزان مصرف آب در کشاورزی می‌توانیم تصمیمات دیگری را در بحث پساب و فروش یا بازچرخانی آن بگیریم. در بعضی روش‌ها باید گفت فناوری‌ها و روش‌های گوناگونی برای این امر وجود دارد، خوشبختانه به فناوری‌های نوین دسترسی پیدا کرده‌ایم، اما هنوز در مرحله پایلوت هستند و انبوه‌سازی نشده‌اند که باتوجه به شرایط موجود، پیش‌بینی می‌شود که انبوه‌سازی آن چندان طول نمی‌کشد، همچنین فناوری‌های پیشرفته‌تری هم، در دانشگاه‌ها تحت مطالعه و پژوهش هستند.

> با سیاست‌هایی نظیر قیمت‌های پلکانی، می‌توان استفاده مجدد از آب مصرف‌شده را برای صنایع، تبدیل به امری سودبخش کرد

سخن پایانی

یکی از روش‌های استفاده بهینه از آب، استفاده مجدد از پساب خانگی برای مصارف کشاورزی است. امروزه باتوجه به گسترش فعالیت‌های کشاورزی و وقوع خشکسالی‌های پیاپی، استفاده از پساب‌های شهری برای مصارف کشاورزی، راه‌حلی مناسب و اقتصادی است. کشور ایران با متوسط بارندگی سالانه حدود ۲۶۰ میلیمتر که یک‌سوم میزان جهانی است، در منطقه کم‌باران نیمکره شمالی قرار گرفته است. از مجموع بارندگی نیز، بخش اعظم آن تبخیر یا به دریاچه‌های آب شور و دریاها منتهی می‌شود و غیرقابل‌استفاده می‌شوند. افزایش جمعیت بسیار زیاد و توسعه صنعتی، طی سال‌های گذشته، علاوه بر اینکه مشکلات موجود در زمینه تامین آب را به مراحل بحرانی رسانده، باعث شده است که پساب‌های خانگی، صنعتی و کشاورزی، آب‌های سطحی موجود را نیز آلوده و علاوه بر خسارت‌های زیست‌محیطی، منابع آبی موجود را نیز غیرقابل‌استفاده کند.

یادداشت

وقتی همه‌چیز وابسته به پول باشد!

ابوعلی گلزاری
کارشناس محیط‌زیست

نخستین‌بار در دهه ۹۰ میلادی بود که اصطلاح و روند سبزشویی در یک هتل به‌کار برده شد و رئیس هتل به‌منظور صرفه‌جویی در سرمایه خود به‌طورمشخص کاهش هزینه خشکشویی و مصرف آب، مدعی شد که شست‌وشوی حوله‌ها به محیط‌زیست آسیب می‌رساند؛ بنابراین بهتر است مشتریان حوله‌های خود را چندبارمصرف کنند. از همان زمان، اصطلاح «گرینواشینگ» یا سبزشویی وارد ادبیات کسب‌وکار و شرکت‌های بزرگ تولیدی و صنعتی جهان شد.

از این به بعد، شمار زیادی از شرکت‌های فعال در عرصه مد و فشن و البته دیگر فعالان صنعتی تلاش کردند تا با استفاده از آن در فرآیند بازاریابی و تبلیغات، محصولات خود را در قالب کالاهایی معرفی کنند که در روند تولید به محیط‌زیست آسیب نزده‌اند. همچنین، شرکت‌های تولیدکننده محصولات آرایشی و بهداشتی هم چند سالی می‌شود که از این شیوه برای جذب مشتری استفاده می‌کنند. گفتنی است، شرکت‌های نفتی هم برای کاهش هجمه‌های رسانه در بحث محیط‌زیست تلاش می‌کنند تا با استفاده از سبزشویی از این هجمه‌ها بکاهند.

نمونه واضح این روند در کشورمان را می‌توانیم در نمایشگاه بین‌المللی محیط‌زیست ببینیم. اغلب صنایعی که سالانه آلاینده‌های زیادی را روانه جو و محیط‌زیست می‌کنند، با حضور در این نمایشگاه مدعی هستند که تولیدات‌شان آسیبی به محیط‌زیست نزده است و با سبزشویی ادعای حفاظت از محیط‌زیست را دارند. سازمان حفاظت از محیط‌زیست که متولی اصلی و قانونی محیط‌زیست در کشور است، توان فنی لازم را در بحث جلوگیری از سبزشویی ندارد.

به‌اعتقادمن، ۵ راهکار اصلی برای مقابله با سبزشویی وجود دارد؛ نخستین راهکار، نحوه درست اطلاع‌رسانی از طریق رسانه‌ها و مجامع دانشگاهی است که زمینه‌ساز مهم و مطمئنی برای تکمیل اطلاعات مشتریان در بحث خرید کالاها و خدماتی به‌حساب می‌آید. دومین راهکار، به برچسب‌ها و گواهینامه‌های معتبر شرکت‌ها برمی‌گردد که باید با درج برچسب‌هایی روی محصولات به مشتریان این آگاهی داده شود که محصول یا خدمت خریداری‌شده تا چه میزان به محیط‌زیست آسیب زده و به‌عبارت‌روشن‌تر، چقدر کربن منتشر کرده است.

در اغلب کشورهای توسعه‌یافته، برچسب ردپای کربن روی محصولات درج شده است؛ بنابراین این برچسب می‌تواند معیار دقیقی برای کسب آگاهی مشتریان باشد. اینکه کدام مرجع یا سازمان، صلاحیت ارائه این برچسب‌ها را در کشورمان برعهده دارد، خود موضوع مهمی است. متاسفانه در ایران توان فنی و دانش لازم در ارائه چنین برچسبی از سوی نهادهای متولی محیط‌زیست وجود ندارد و فقدان قدرت کافی هم به‌شدت در این سازمان‌ها احساس می‌شود. بنابراین، نمی‌توان انتظار داشت که حتی سازمان محیط‌زیست بتواند اقدامی مهمی در راستای ارائه برچسبی نظیر ردپای کربن به محصولات انجام دهد. به‌همین‌دلیل من معتقدم باید سازمان برنامه و بودجه نقش نظارتی و عملکردی را در ارائه برچسب ردپای کربن برعهده بگیرد.

از آنجایی که این سازمان به‌عنوان نهاد بالادستی شناخته می‌شود و از طرفی هم، منابع مالی کافی را در اختیارش دارد، نهاد مناسب‌تری برای سنجش و ارزیابی شرکت‌ها در بحث حفاظت از محیط‌زیست است. بی‌شک روند اعتمادسازی در بحث حفاظت از محیط‌زیست در اغلب کشورهای دنیا دشوار است و متاسفانه در سال‌های اخیر اعتماد مردم کشورمان از سازمان‌ها و نهادهای دولتی کاهش یافته؛ بنابراین تنها راه این است که اگر بخواهیم در بحث پیشگیری یا جلوگیری از سبزشویی اقدامی کنیم، پیگیری آن از طریق سازمان برنامه و بودجه مناسب می‌نماید.

ناگفته نماند که سازمان جهانی محیط‌زیست شایستگی این را دارد که برای محصولات تولیدشده، استاندارد ردپای کربن ارائه دهد، اما به‌شکل معمول حکومت‌ها و دولت‌ها پذیرای آن نیستند، چراکه بر این عقیده استوارند که یک نهاد خارجی نباید ارزیابی روی کالاهای تولیدی در کشور داشته باشد.

راهکار بعدی، اعتماد مردم به حقایق علمی است؛ خوب است مردم اشراف کافی روی حقایق علمی در بحث محیط‌زیست داشته باشند تا قدرت تشخیص اینکه تبلیغات انجام‌گرفته برای یک کالا چیزی جز سبزشویی نیست را داشته باشند. گفتنی است، راهکار بعدی به حمایت از شرکت‌هایی برمی‌گردد که الزامات محیط‌زیستی را در جریان تولید کالا و خدمات‌شان ارائه داده‌اند. در واقع، باید حمایت کافی از شرکت‌هایی انجام شود که تصمیمات اصولی می‌گیرند و به توسعه پایدار و محیط‌زیست پایبند هستند. بخش مهمی از این حمایت برعهده مجامع دانشگاهی و رسانه‌ها است. در نهایت، آخرین راهکار هم درج انتقاد و بازخورد مشتریان در وب‌سایت‌های شرکت‌های تولیدکننده است؛ به‌عبارت روشن‌تر، اگر شرکتی ادعا می‌کند که در فرآیند تولید، اقدامات سودبخش و دوستدار محیط‌زیست را در پیش گرفته است؛ باید فضایی را برای درج انتقادات و نظرات مشتریان در نظر بگیرد تا مردم به‌راحتی بتوانند بازخوردهای خود را از کالاها و خدمات در آنجا ارائه دهند.

متاسفانه این جریان در اغلب کشورهای دنیا وجود دارد که بیشتر شرکت‌های تولیدی و صنعتی برای اقناع مخاطب، سبزشویی می‌کنند. شرکت‌های بزرگ نفتی با شوآف‌ها و دادن گرنت‌هایی به برخی سازمان‌های دیگر، در تلاش برای تفهیم اذهان عمومی در راستای محیط‌زیست هستند، اما این چیزی جز سبزشویی نیست. دولت‌ها به‌دلیل‌اینکه معمولا این شرکت‌ها از منابع مالی کافی و بالا برخوردارند، چندان به آنها هشدار و تذکر نمی‌دهند و موردنظارت سختگیرانه قرار نمی‌گیرند.

عکس‌ها: آیدا فریدی

روایت تصویری از حال و هوای گذرگاه لوازم خانگی امین حضور

امین‌حضور و سایه سنگین سراهای بی‌سر و ته

آیدا فریدی: در بخش جنوبی خیابان ایران، در برخورد دو خیابان امیرکبیر و ری، یکی از قدیمی‌ترین گذرگاه‌های تجاری شـــهر تهران، بستر رفت‌وآمد موتورها، وانت‌ها و باربرهایی که جعبه‌های بزرگ و کوچک لوازم خانگی را حمل می‌کنند، خفته اســـت. نام این گذرگاه امین‌حضور بود و همچنان هست. می‌گویند در زمان قاجار در این سه‌راه باغ و خانه‌ای بود متعلق به یکی از درباریان و نزدیکان ناصرالدین شـــاه به‌نام آقاعلی آشـــتیانی. آشتیانی را به‌نام امین‌حضور می‌شـــناختند و به‌دلیل اســـتقرار باغ و خانه او در این منطقه، این بخش از تهران قدیم را امین‌حضور نام‌گذاری کرده بودند. پس از خیابان‌کشی در محله‌های تهران باغ‌های بسیاری از بین رفت و در این محل هم سه‌راهی شکل گرفت که راه به بازار و خیابان‌های اصلی شـــهر می‌برد. ســـه‌راهی که اکنون مرکز عمده فروش لوازم خانگی اســـت. اما این روزها این گذرگاه شلوغ زیر سایه سنگین سراهای بی‌سروته فروش اقساطی لوازم خانگی دیگر رونق گذشته را ندارد. فروشـــنده ناراضی و باربر شـــاکی و خریدار سرگردان است. امین‌حضور به‌دلیل یادشده دیگر اقتدار و یکه‌تازی خود را از دســـت داده اســـت. به‌نظر می‌رسد آنچه در گذشته به‌نام سه‌راه امین‌حضور شناخته می‌شد، بخشی از مخاطبانش را به‌واســـطه سیاست‌های کلان به سراهای فروش شرایطی لوازم خانگی واگذار کرده است. گزارش تصویری این شماره صمت با موضوع راسته امین‌حضور یا سه‌راه امین‌حضور در بهمن ۱۴۰۲ عکاسی و تنظیم شده است.

بازارگردی صمت در «امین‌حضور»، راسته لوازم خانگی

مال‌های بزرگ تیشه به ریشه کسبه زدند

عکس: آیدا فریدی

کیمیا ملکی: حوالی ۱۲ ظهر؛ صدای ویراژ موتورسیکلت‌ها لحظه‌ای آرامت نمی‌گذارد. استفاده از مترو و ایستگاه بهارستان بهترین انتخاب برای دسترسی به این نقطه شهر است و طرح ترافیک چاره‌ای جز این برایت نمی‌گذارد والا راهی پارکینگ پلیس راهنمایی و رانندگی خواهید شد. هر چه جلوتر می‌روم، خیابان شلوغ‌تر می‌شود. بیشتریم حجم ترافیک را وانت‌بارهایی تشکیل می‌دهند که برخی از آنها حسابی پر هستند و برخی دیگر تنها یک کارتن را حمل می‌کنند. هرازگاهی هم از کنارتان یک گاری چوبی که به اصلاح چرخی نام دارد رد می‌شود که با جمله «به‌پا خانم!» هوشیارتان می‌کند. البته فکر نکنید در پیاده‌رو می‌توانید با آرامش قدم بزنید چرا که هر لحظه ممکن است یک موتوری از کنار شما عبور کند و باید حواس‌تان به همه چیز باشد. برخی از فروشندگان جلوی مغازه ایستاده‌اند و خیره به خیابان نگاه می‌کنند. شاید نظاره خیابان تنها راه فرار از خیره‌شدن به درب مغازه باشد. جمع چند نفره جوانانی که در کنار خیابان یا پیاده‌رو مشغول صحبت از هر دری هستند که جلب توجه می‌کند. تمام مدت نگاهم به داخل مغازه‌هایی که معمولا خالی از مشتری هستند و اگر چند نفری هم در مغازه هستند صرفا درحال تماشای اجناس یا گرفتن قیمت هستند. گشت و گذاری که ظاهرا کمتر به خرید منجر می‌شود.

«سه‌راه امین‌حضور» مقصد این شماره بازارگردی صمت است.

امین حضور؛ از دیروز تا امروز

برخی می‌گویند زمان قاجار و ابتدای پهلوی، زمان تاسیس محله سرچشمه محسوب می‌شود. بعد از انتخاب تهران به‌عنوان پایتخت ایران، در زمان قاجار، این محل مرکز توجه قرار گرفت. در سال‌های ۱۲۸۰ تا ۱۳۱۰ این محل انتهایی‌ترین فضای جغرافیایی تهران بوده که از شرق به دروازه دولاب و از جنوب به دروازه غار منتهی می‌شد. این منطقه به‌دلیل نزدیکی به دو دروازه اصلی شهر، محل رفت‌وآمد انسان‌ها، حیوانات اهلی و بارگیری اجناس بوده است. ایستگاه اصلی و اول قطارهای دودی را هم در این محل بنا نهادند و مسافران از این نقطه شهر با قطارهای دودی به ری سفر می‌کردند. بعد از انقلاب و با گسترش تهران و افزایش جمعیت ناشی از مهاجرت شهروندان سایر شهرها به پایتخت، سطح مصرف به تدریج بالا رفت و نیاز به تاسیس چند مرکز فروش برای تامین نیاز مصرفی مردم احساس شد.

در محدوده بازار بزرگ تهران دیگر مغازه‌ای خریدوفروش نمی‌شد و بازار هم گنجایش پذیرفتن مغازه‌های جدید را نداشت؛ به همین دلیل برخی از کسبه تصمیم گرفتند بازاری نزدیک به بازار بزرگ تهران تاسیس کنند. از سال‌های دهه ۶۰ کم کم پاگیری اصناف در این منطقه شهر آغاز شد. ابتدا مغازه‌های کوچک محل خریداری شد و سپس کار به خرید خانه‌ها برای انبار رسید. بالا رفتن نرخ خانه‌ها و مغازه‌های قدیمی مالکان را تشویق می‌کرد تا املاک خود را بفروشند و به محله‌های نوساز نقل‌مکان کنند. با گسترش مغازه‌ها، کم‌کم این محله مسکونی تبدیل به یک بازار بزرگ شد و در قانونی نانوشته به محل فروش نوع خاصی از کالا هم تبدیل شد. قدیمی‌ترها می‌گویند؛ حدود ۴۰ سال پیش فقط پنج فروشگاه لوازم‌خانگی در این منطقه فعالیت داشتند که بیشتر عمده‌فروشی لوازم‌خانگی به شهرستان‌ها را برعهده داشتند. چندین گاراژ و تعمیرگاه ماشین هم در طول خیابان خودنمایی می‌کردند. در کنار گاراژها، گاهی زیرپله‌ای کوچک وجود داشت که یخ‌های قالبی می‌فروخت. بافتی که دیگر امروز دیده نمی‌شود و فضای خیابان را پاساژها و فروشگاه‌های بزرگ گرفته‌اند.

بورس لوازم برقی

سال‌هاست که دیگر در راسته امین‌حضور چیزی جز لوازم برقی آشپزخانه نمی‌بینید. تنوع به‌قدری زیاد است که برای هر سلیقه‌ای می‌توان کالایی پیدا کرد. مغازه‌ها و فروشگاه‌های کوچک و بزرگ بسیاری در راسته امین‌حضور تنگاتنگ هم ایستاده‌اند و تا چشم کار می‌کند لوازم خانگی و برقی است. راستی! اگر قصد خرید در امین‌حضور دارید، حتما با خود خوراکی همراه داشته باشید چون در این راسته اغذیه‌فروشی و سوپرمارکت به‌سختی پیدا می‌شود.

وضعیت اقتصادی بد است

سه راه امین حضور؛ تا چشم کار می‌کند، لوازم خانگی از هر طرح و برند و قیمتی است. برخی اجناس با کارتن‌هایشان در پیاده‌رو چیده و توری بزرگی روی آنها انداخته شده تا مبادا جعبه‌ای زیر سایه غفلت فروشنده و شاگردش طعمه دزدها شوند. مغازه‌ها سوت وکور هستند و خبری از مشتری نیست. شاید به ندرت مشتری داخل مغازه ببینید که البته آن‌هم کمتر از چند دقیقه در مغازه توقف دارد و تنها برای نرخ گرفتن سری به مغازه زده است.

وارد یکی از مغازه‌های بزرگ سه‌راه امین حضور شدم، مردی جوان لیوان چای به‌دست روی صندلی نشسته و به در زل زده است.

پس از معرفی خودم و هدف از سرزدن به این راسته گپ‌وگفت با آقای فروشنده آغاز شد.

-وضعیت بازار در سال ۱۴۰۲ را چطور ارزیابی می‌کنید؟

- اینجا بیشتر مرکز پخش است و درحقیقت تک فروشی به اندازه پخش نیست. پس این برو و بیا رو ندید بگیر، برو بازار بپرس ببین این رکود رو تاحالا تجربه کردن؟ بازار تعطیله تعطیله. هر سال این روزها، از بهمن به بعد کلی فروش داشتیم. اصلا دم عید، من نباید وقت داشته باشم بشینم با شما گپ بزنم. باید اونقدر فروش داشته باشم که مدام با تلفن مشغول هماهنگی باشم. بار بفرستم به شهرها و فروشگاه‌های سطح شهر. اما ببین بیکار بیکار نشستم. هر سال این موقع همه پی کار خودشون بودن امسال همه نشستیم تو مغازه.

- زمان شیوع کرونا چطور؟ یعنی باز هم شرایط امروز بازار بدتر از دوران کرونا است؟

- دوران کرونا به هر حال هر کس تلفنی داشت کارشو می‌کرد. الان کو مشتری؟

-به نظر شما چقدر از این رکود ناشی از شکل‌گیری مال‌های بزرگ لوازم خانگی است؟

-نصفش به خاطر گرونیه و قدرت خرید مردم. وقتی مشتری برای جهیزیه میاد من فروشنده خجالت می‌کشم قیمت اجناس رو بگم چون می‌دونم نمی‌تونن بخرن و مدام با حساب و کتاب دودوتا چهارتا بیرن بیرون. اما خب قطعا حضور این فروشگاه‌ها هم در کسادی بازار تک فروشی ما بی‌اثر نیست.

- رنج قیمتی کالاها چطور است که خریدار قدرت خرید ندارد. مثلا ارزان‌ترین یخچال موجود در مغازه شما یا در کل بازار چقدر است؟

-الان ارزون‌ترین یخچالی که مثلا در مغازه خود ما وجود دارد، یخچال سردخونه جدا دیپوینت است که ۱۹ میلیون تومان قیمت دارد. البته یخچال‌های شرکتی کوچیک هم هست حدود ۱۱ میلیون تومان اما این یخچال‌ها برای خونه و زندگی کاربردی ندارند و بیشتر به درد کسبه یا مهمانسراها می‌خورند.

- در کل سقف نرخ یخچال‌ها چقدر است؟

- کارهای ایرانی رو پایه ۳۰ میلیون و کارهای دوقلو رو پایه ۴۰ میلیون تومان قابل خرید هستند.

مثلا سامسونگ جی پلاس الان ۴۱ میلیون تومان نرخ دارد. ولی اختلاف قیمت کارهای ایرانی با خارجی زیاد است. الان در بین کارای خارجی، یخچال سامسونگ ال‌جی چیزی حدود ۱۱۵ میلیون است ولی کارهای بالاتر از این هم هست.

-چقدر برای خرید جهیزیه به شما مراجعه می‌کنند؟

- چند سالی میشه که اگه مشتری‌ها برای خرید از طریق واسطه و معرف به یک فروشنده معرفی می‌شوند و مستقیم برای خرید به همان مغازه می‌روند.

کمتر پیش میاد که تک فروشی‌ها از مشتری‌های گذری باشند. بیشتر کسانی که گذری وارد مغازه میشن و قیمت می‌گیرند، فقط قیمت می‌گیرند و میرن.

-مشتری دارید که در همین گرانی‌ها راحت خرید انجام دهد؟

-خیلی به ندرت هست اما خب هست، کسی که مثلا به راحتی یک یخچال ۱۰۰ میلیون تومانی رو راحت بخره و بره...

- شما فروش قسطی هم دارید؟

-بله ایرانیارو قسطی می‌دیم. یعنی اغلب کسبه این خیابان فروش قسطی هم دارند. یعنی ما هم مثل مال‌سراها فروش قسطی داریم فقط مثل اون فروشگاه‌های بزرگ امکان فروش یک‌سال و دوساله رو نداریم و مجبوریم مثلا در ۵ قسط، پرداخت قیمت کالا رو قسط بندی کنیم.

هزینه ماهانه ۹۰ میلیون تومانی هر واحد صنفی

-دارید اما مردم حتی قدرت پرداخت اقساط ۵ ماهه هم ندارند. قیمت خرید نقدی با سود ۳ درصد است و نرخ در فروش قسطی با ۱۰ درصد سود محاسبه میشه. اما ما توان دریافت پول جنس فروخته شده در بازه بیشتر از ۶ قسط را نداریم. اما در مال‌سراها همین نرخ مصرف‌کننده با ۲۴ ماه قسط محاسبه میشه. بعد میاد ۲۴ تا ۱.۵ درصد از مشتری می‌گیره ۲۴ تا یک درصد میده به بانک و خودش ۱۲ درصد فقط در فروش قسطی کالا سود می‌کنه.

-شرایط شرکت‌ها برای تحویل کالا به مغازه‌دارها چطور است؟

- معمولا شرکت‌ها برای فروش نقدی از درب کارخانه، حدود ۶ درصد تخفیف درنظر می‌گیرن. اما مثلا اگه قیمت کالاهای خریداری شده را با ۴ تا چک برای ۲ ماه تسویه کنی از درصد تخفیف کم می‌کنند و مثلا جنس رو با تخفیف ۲ درصد می‌فروشند. اما نوسان دلار در این روند کار هم تاثیر گذاشته و اغلب شرکت‌ها همین تخفیف ۲ درصدی رو هم حذف کرده و برای خریدهای نقدی هم ۳ درصد تخفیف درنظر می‌گیرند.

-پیشنهاد شما به‌عنوان یک فعال بازار لوازم خانگی برای انتخاب میان کالای ایرانی و خارجی چیست؟

- من هم برای بعضی از کالاها کالای خارجی رو پیشنهاد می‌کنم اما اگر توان مالی مشتری اجازه نده، کالاهای ایرانی معرفی می‌کنم که البته بین تولیدات ایرانی تولیدات مختلف با هم فرق دارند.

-اگر شخصی بخواهد لوازم اولیه آشپزخانه را با برندهای ایرانی و کف نرخ تهیه کند، چقدر باید هزینه کند؟

-یخچال و ماشین‌لباسشویی و تلویزیون و جارو برقی باچند لوازم برقی‌های کوچیک آشپزخانه مثل چرخ‌گوشت و مخلوط‌کن و آب‌میوه‌گیری و قابلمه... اگر از بهترین‌ها تولیدات ایرانی هم خریداری بشوند حدود ۵۰۰ میلیون تومان هزینه دارند. اگر کالاها از برندهای متوسط ایرانی خریداری بشن برای همین چند قلم باید حدود ۲۰۰ میلیون هزینه کرد. این اعدام برای جیب بسیاری از مردم با این اوضاع اقتصادی رقم قابل توجهی است.

مالیات ما را بیچاره کرده است

فکر می‌کنم حسابی «چرت» آقای مغازه‌دار را با این سلام بلندم پاره کردم، چشمان خون افتاده و رد دستانش روی پیشونی نشان از خوابی عمیق در مدتی طولانی دارد، ظاهرا یک ساعتی می‌شود که کسی حتی برای پرسیدن قیمت هم وارد مغازه نشده‌اند. پس از معرفی خودم و هدف از سرزدن به این راسته، گپ‌وگفت با آقای فروشنده را آغاز کردم.

-وضعیت بازار در سال ۱۴۰۲ چطور بود؟

-افتضاح. خیلی افتضاح. پرنده پر نمی‌زنه خانم.

- برای خرید ارزان‌ترین و گران‌ترین ماشین لباسشویی باید چقدر هزینه کرد؟

-ارزون‌ترین لباسشویی، لباسشویی ۷ کیلویی جی‌پلاس است که ۱۶ میلیون تومان می‌شود. گرون‌ترین ماشین‌لباسشویی ۱۰ کیلویی هم همین جی‌پلاس است که حدود ۲۵ میلیون تومان فروخته میشه.

-کالاهای خارجی چه سهمی از بازار لوازم خانگی دارند؟ به نظر شما ممنوعیت واردات توانسته مردم را از خرید کالاهای خارجی منصرف کند؟

- کالای خارجی تا دلت بخواد تو بازار هست و هنوز هم خریداران این کالاها زیاد هستند. البته قیمت اجناس ایرانی با خارجی تفاوت زیادی نداره. مثلا لباسشویی ۸ کیلویی جی‌پلاس ۲۱ میلیون و ۸ کیلویی ال‌جی ۲۸ میلیون، فرقش حدودا ۳۰ درصد. بعضی‌ها معتقدند لوازم خونگی ایرانی نمی‌تونه جای خارجی رو بگیره.

-اخذ مالیات چطور؟ چقدر نرخ‌های مالیات را حقیقی می‌دانید؟

- مالیات ما رو بیچاره کرده. وقتی برای محاسبه مالیات میری، اولین سوالی که میپرسن اینکه چقدر تو یه سال فروختی، طبق فاکتور می‌گدم مثلا ۲۰ میلیارد تومان. بدون اینکه با سود و ضررت کار داشته باشند همین عدد رو ضربدر ۴ درصد سود می‌کنند و با احتساب درآمد ۸۰۰ میلیاردی یک چهارم این رقم رو به عنوان مالیات مطالبه می‌کنند. اما سود ما در بازار رقابتی بیشتر از ۲ تا ۳ درصد نیست.

-شما فروش اقساطی هم دارید؟

فروشگاه‌های لوازم‌خانگی، میوه فروشی می‌شوند

مغازه بعدی هم سوت‌وکور است و صاحب مغازه حسابی در بطن محتواهای داخل تلفن همراه خود غرق شده است. مردی خوش‌رو و از قدیمی‌های این راسته که مویی در بازار سفید کرده است. پس از معرفی خودم و هدف از سرزدن به این راسته گپ‌وگفت با آقای فروشنده را آغاز کردم.

-وضعیت بازار در سال ۱۴۰۲ چطور بود؟

-خیلی بد. ما از دو جا ضربه می‌خوریم یکی وضعیت بد اقتصادی یکی هم این فروشگاه‌های زنجیره‌ای.

-به نظر شما چرا این مال‌های بزرگ بازار را به‌دست گرفتند؟

- خیلی از فروشگاه‌های بزرگ از طریق بانک‌ها ساپورت می‌شن یعنی سرمایشون نامحدوده. تبلیغات رسانه‌ای و تلویزیونی هم که به راحتی و به وفور دارند. شما یه سریال داری می‌بینی ۵۰ بار وسطش میگه قسطی بخری بردی. تبلیغات بیلبوردی سطح شهر هم که به اندازه کافی دارند. شهرداری هم خیلی هواشونو داره. یعنی تمام شرایط کار براشون مهیاست. این یه تبعیض نابرابر بین کسبه خرد و این فروشگاه‌های بزرگ است. تو همین راسته حدود هزار واحد کسب هست که معیشت خانواده‌های زیادی رو تامین می‌کنه، اما این مال‌های بزرگ به راحتی توان کاری کل بازار رو می‌گیرن. اگر امکانات تبلیغاتی صدا و سیما و حمایت‌های بانکی رو از این فروشگاه‌ها بگیرن، بازهم موقعیت الانشونو دارن؟!

-به نظر شما نرخ کالاها در مال‌های بزرگ چقدر با مغازه‌های سطح شهر تفاوت دارد؟

-عزیزجان، قیمت‌ها اگر بیشتر نباشه کمتر هم نیست. به مغازه بعدی داخل یکی از کوچه‌های امین حضور است، مغازه‌ای پر از یخچال با برندهای مختلف اما باز هم سوت و کور. مردی مهربان با یک جلیقه بافتنی انتهای مغازه نشسته است. پس از معرفی خودم و هدف از سرزدن به این راسته گپ‌وگفت با آقای فروشنده را آغاز کردم.

-به‌نظر شما بازار در سال ۱۴۰۲ چطور پیش رفت؟

-به بدترین شکل ممکن خانوم. امسال تنها سالی بود که حتی از سال‌های بعد جنگ هم بدتر بود. امسال ۱۰۰ درصد فروش کم شده.

-به نظر شما چقدر از شرایط فعلی بازار متاثر از شکل‌گیری مال‌های بزرگ است؟

- این مال‌ها در کل، ریشه کاسب‌وکارهایی که نون سر سفرشو از مغاز در میاوردند رو خشک کرده.

-چقدر در همین بازار بد فروش دارید؟

-قبلا روزی ۲ تا ۳ تا فاکتور می‌زدیم الان رسیده به ماهی یکی.

-بقیه کسبه چطور؟ یعنی بازار برای همه به همین شکل است؟

-دخترم الان بیا با من بریم تو راسته، خیلی از مغازه‌های قدیمی که می‌شناختیمشون الان به آب‌میوه فروشی و قهوه فروشی تبدیل شدند. تاره همین مغازه‌ها هم با دردسرهای جدید شهرداری و اصناف و ... مواجه هستند.

-وضعیت اخذ مالیات چطور؟ خیلی از کسبه به این موضوع معترض هستند شما چه نظری دارید؟

- برای سال ۱۴۰۰، خود من ۸ میلیون تومان مالیات دادم و برای ۱۴۰۱ با درخواست مالیات ۱۲۰ میلیون تومانی مواجه شدم. اعتراض کردم و قبول نکردم. سرآخر گفتم بیا این کلید مغازه ماله شما برو یه ماه وایسا ببین چه خبره.

علاوه اینکه اگه قیمت جنسی به نسبت بازار کمتر هم باشه به خاطر هزار و یک امکانات دیگه است. مثل همین تبیغات و خریدهای عمده و حمایت‌های مالی و ... . سود تو صنف ما ۲ تا ۴ درصد است. در کل ما هم نمی‌گیم این مال‌ها بنابد باشند ما می‌گیم باید رقابت سالم باشه.

- فروش شما نسبت به سال گذشته چقدر فرق کرده است؟

-حداقل ۶۰ درصد افت کرده.

-اجاره مغازه در سه‌راه امین‌حضور چقدر است؟

-شاید برای کسی که صاحب مغازه است و اجاره نمی‌ده به هر حال کار کردن می‌صرفه. بیچاره مستاجره گاهی مجبور میشه اجاره رو هم از جیب بده.

الان اینجا بر اصلی خیابون یه مغازه کوچیک حداقل ماهی ۹۰ میلیون تومان اجاره داره. تو پاساژا هم کمتر از ماهی ۴۰ میلیون تومان اجاره مغازه نداریم. تازه کلی هزینه جانبی کنار این پول اجاره‌هاهست که باید پرداخت بشه. از دستمزد کارگر بگیر تا پول آب و برق. در کل یه مغازه کوچیک ۱۳۰ متری ته پاساژ در ماه ۸۰ میلیون خرج داره.

- همه مغازه‌ها برای نگهداری کالاها انبار دارند یا از انبارهای عمومی استفاده می‌کنن؟ اگر انبارهای عمومی دارند، هزینه آن چقدر است؟

- جنسامونو می‌ذاریم انبارای عمومی و اجارشو می‌دیم. برای یک ماه موندن یخچال تو این انبارا داریم ۱۵۰ هزار تومان می‌دیم، برای لباسشویی ماهی ۸۰ هزار تومان، برای ظرفشویی ماهی ۶۰ هزار تومان. اما اجلاس کوچیک مثل جارو و اتو و این موارد رو معمولا در انبارهای خود مغازه‌ها نگه می‌دارند.

سخن پایانی

مغازه‌های راسته امین‌حضور همه سوت‌وکور هستند و اجناس خاک می‌خورد. گله همه کاسبان نیز از سبز شدن قارچ‌گونه فروشگاه‌های زنجیره‌ای لوازم خانگی است. در نهایت هم تنها کاری که از دست کاسبان بر آمده جمع‌کردن امضا برای یک طومار است تا به مجلس ارائه شود که اکنون بیش از یک ماه از ارسال آن به مجلس می‌گذرد.

چهارشنبه
۲۵ بهمن ۱۴۰۲- ۴ شعبان ۱۴۴۵ - ۱۴ فوریه ۲۰۲۴- شماره ۲۵۱۱-پیاپی ۳۸۲۹

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»

مدیرمسئول: عاطفه خسروی

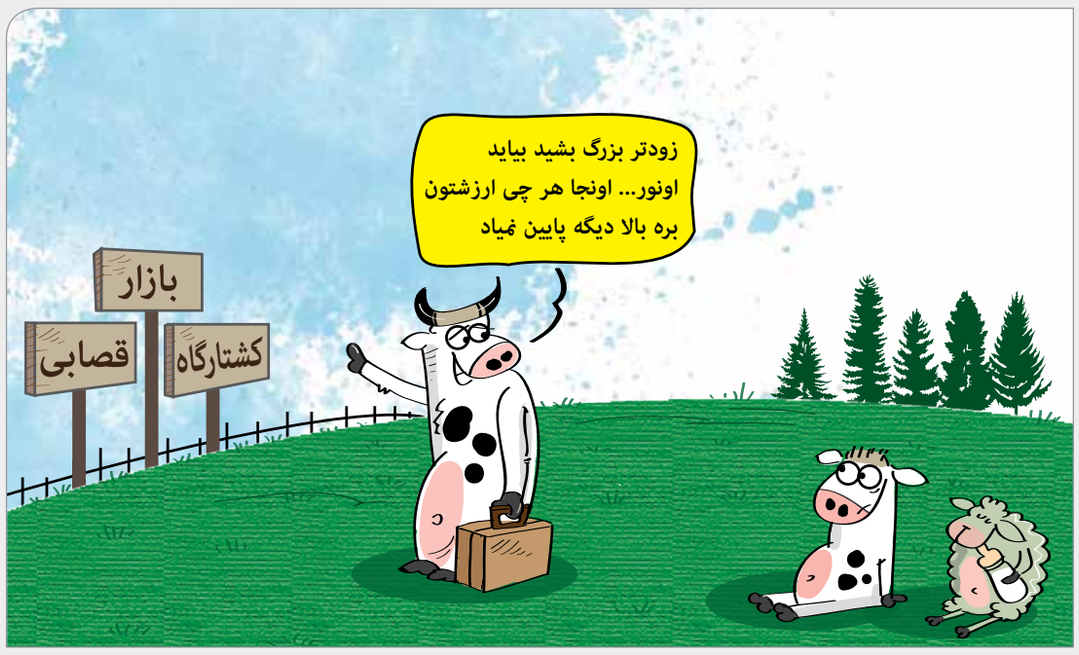
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۰۳۵۱۰۰۹۴۲
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: صمیم

www.smtnews.ir
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com
info@smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
http://eitaa.com/smtnews
https://ble.ir/smtnews

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

شناور در جهان هنر

بابک بهاری: **یک نکته از این معنی گفتیم و همین باشد.**

انتزاع، مینیمال و آبستراک دارای مرزهای باریک و اشتراکات فراوانی هستند که این درهم تنیدگی شان هنگام بررسی‌های‌شان باعث خلط مبحث شده است. امر مهم در این مقوله تکیه بر حساس بودن شاخک‌های مخاطب و واکنشش به هر جزء است. نکته قابل تعمق و اساس این نوع آثار تکیه بر کمترین اشارات به ایده و تفکر و گاه با کمترین مصالح و ایجاز حداکثری اثر را ارائه می‌دهند و پس از آن مخاطب است و اثر. برای شروع می‌تواند با جمله فرانک استلا (نقاش امریکایی) آغاز شود: آنچه می‌بینید، همان است که می‌بینید.

عکاس سپهر ممدوح

سیاه و سفید، کادر عمودی، بریده‌ای از نمای سه گوشه ساختمان.

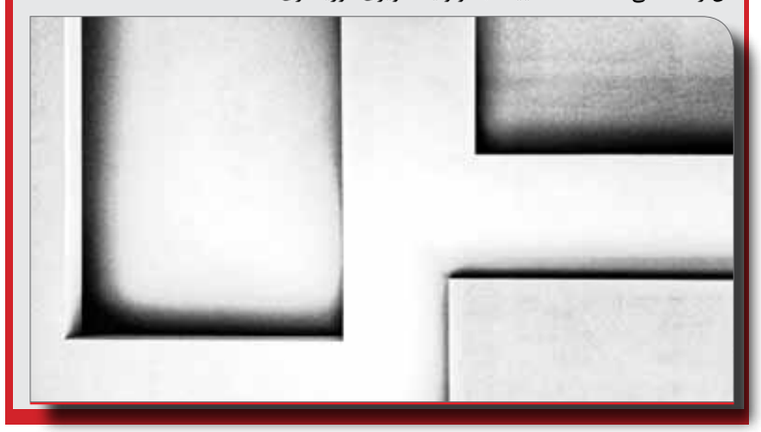
بریده نمایی از ساختمان با تکیه بر هارمونی خطوط و شکل‌های هندسی پیش روی مخاطب با رویکردی حرکتی از طریق اشکال و فرم‌ها در چند جهت(عمق، پهلوها، بالا، پایین) آن را ایجاد کرده است. حرکات فرمی چند جهته در عکسی از سازه ثابت امر قابل توجهی است. نقش خط‌های مشکی و فاصله‌های سفید بین‌شان (امر حاصل شده از حذف رنگ) حکم نردبانی را پیدا کرده‌اند که چشم‌ها از آنها پایین و بالا می‌روند و هر از گاهی از شیشه‌های ساختمان نگاهی به درون اتاق‌ها می‌اندازند. کادر عمودی و حرکت خط‌ها به جانب چپ و راست اثر حس دوگانه‌ای را در ذهن بیننده به‌وجود می‌آورد کادر عمودی که حاصل چنین نکته‌ای شده است. به هر حال چنین برش تصویری از این سازه بلند مرتبه(سیزده طبقه) به لحاظ انتقال حس از طریق کادربندی با شیب تندی بسیار قابل توجه است که نقش عکاس را بخوبی نشان می‌دهد. آبستراک در عین بی‌ایده بودن اما کارکرد اصلیش برانگیزاننده احساس و منتقل‌دهنده همزمانی حس سقوط و بالا روندگی و در عین حال توهم دوگانه فرو رفتگی و بالعکسش برآمدگی بطور همزمان به مخاطب ارائه شده است. باری این پیانوی سیمانی و سنگی نواهای بی‌شماری را درونش پنهان و خاموش است کافیست که با چشم شسته نگاهی بکنیم و ملودی‌ها را فرا خوانیم. حتما والس باشکوهی خواهیم شنید.

عکاس: فاطمه سخاوت

سیاه و سفید، کادر افقی، دیواری با دو فرو رفتگی(مربع و مستطیل) و تابلویی تکیه داده به آن‌ولاین‌هایی به‌وجود آمده بین آنها.

شکل‌های هندسی(یک مربع، دو مستطیل) بازیگران اصلی این صحنه خلوت هستند، مساحت‌هایی با لبه‌های تاریک و سایه‌دار! براستی این اشکال مرتب کادر شده حاوی و بیانگر چه حکایتی هستند، اصولا حکایتی هست یا که بی‌خبری و مرتب بودن خود حکایت است. قاب‌های تهی گود گرفته و قابی که روی زمین انتظار می‌کشد چه ناگفته‌هایی در این فضایی بدقت تقسیم شده نهفته است شاید بشود گفت هیچ. تقسیم‌های دقیق فضاها و خط راه‌های پهن مابینشان با توجه به نورپردازی و کنترلش شاهد یک گردش چشمی موفق هستیم که توازن وزنی تصویر نیز به‌واسطه نوار مشکی در پایین بسیار اندیشمندانه اجرا شده است. حال شاید مخاطب بخواهد این سپید چاله‌ها را پر کند این نیز می‌تواند باشد و همین تهی بودن است که عاملی برای تحرک ذهن را باعث شده و گاه لذت توازن و گردش در باغ‌های تهی است.

شاید هم فقط قرار است از این تصویر هندسی از هندسه لذت ببریم و در فضاهای هر چند لخت و سرد به به اشکال بیندیشیم و اینکه هرمربع یا مستطیل چه فکر و احساسی را به ما منتقل و یا جرقه می‌زند. سرشاری از تهی یا تهی از سرشاری این مخاطب است که در نهایت به کدامین نتیجه برسد معنویتی پنهان در اثر که هر مخاطبی می‌تواند در اثر بیابد و یا نیابد که این به گنجینه ذهنی و داشته‌هایمان بازمی‌گردد و اثر در حقیقت بازتابی از شخصیت کسی است که برابرش ایستاده و آن را نگاه می‌کند، همانند آیینه جادو و یا تصویری دوربانگری.

عکاس: راضیه حسن‌زاده

کادر عمودی، رنگی، عکسی از تصاویر دیجیتال نمایشگاه: ما نسل آینده هستیم.

یک رقص و پرشور رنگی آن‌هم با چهارگوش‌ها و منحنی‌ها و فرو رفتگی‌ها و برآمدگی‌ها که چشم‌های بیننده را به والس پر تحرکی دعوت می‌کند. رقصی که از نواهای ملایم آبی آغاز و به ریتم تند رنگ سرخ ختم می‌شود و این شور همچنان در جانمان باقی و ساری می‌ماند. احساس و انتقالش به بیننده از مهم‌ترین ویژگی اصلی آثار آبستره(انتزاعی) است.

حرکت رنگ از پایین به بالا همانند سیر طبیعی چشم از زمین برگرفتن و به آسمان نگاه کردن است هر چند که در این میان با دست اندازه‌های متفاوتی مواجه می‌شویم و در نهایت این آبی است که آرامش جان را سبب می‌شود. انتخاب کادر عمودی در هم‌راستایی مبحث پیشین بسیار کارآمد شده است.

نقش فرورفتگی علاوه بر بعد بخشیدن به عکس یادآورشاسی‌های پیانو برای نواختن چنین آهنگ آسمانی شده است. ریتم و هارمونی و حرکت‌های طولی و عرضی جوهره عکس پیش روست اثری که بی‌شباهت به آثار فراکتالی و قطره چکانی جکسون پالاک(نقاش امریکایی) نیست با این توضیح که قطرات این اثر همانا می‌تواند یادآور دنیاهای موازی نیز باشد. براستی کاش می‌شد گاهی از پنجره اتاقمان که به آسمان چشم می‌دوختیم با چنین منظری مواجه می‌شدیم هر چند که بشر چنین طاقی هایی را به جانشینی این گنبد کبود در قصرها و کاخ‌ها و نیایشگاه‌هایش برای نزدیکی ساخته و پرداخته کرده است. گاه باید حس رنگی‌مان را قلم مویی بکشیم بی‌گمان.

عکاس: مهدیه بابایی

کادر عمودی، سیاه و سفید، شن‌های ساحلی با رد پاهایی!

عکسی مینیمال و به‌شدت متوهمانه(برجسته بودن رد پاها!) که می‌تواند عامل اصلی درگیری ذهنی مخاطب با اثر باشد. خلوتی و رفتن و ترک صحنه تمامی چیزی است که فضا را پر کرده است.

دندانه‌های پهلوی تصویر که در نوار کناری خودنمایی می‌کند به همراه شیارهای کشیده روی شن‌ها هم حرکت را در تصویر نگه داشته و هم به همراه برجستگی رد پاها که بخاطر معکوس کردن ذهنیت ما که باید گود باشند، مرکز توجه عکس است. تقسیم‌بندی یک‌سوم و دو سوم عمودی تصویر با تسمه تیره‌تر کناری صحنه و گذاشتن فضای مناسب در اختیار رد پاها که موضوعیت اصلی هستند بسیار حساب شده و متناسب با سوژه انتخاب و اجرا شده است. برجستگی خلاف آمد پاهای برهنه در عین ایجاد گره ذهنی کارکرد دومش که در حقیقت کار اصلی است بر این است؟ که بوده و کجا رفته و این رد پاها نقش بر کدام خاطره مشترک همه ما می‌زند. آشوبی دلنشین از یادآوری خاطره دریا و قدم زدن روی شن‌ها. باری اثر بازی با نشانه‌ها و اهمیت شان است که چگونه نقشی از انسان به جانشینی‌اش پذیرفته می‌شود هر چند شاعر پس می‌زند چنین امری را: /فرق بسیار است بین نقش ما، با نقش پا/ اما این مرکب خیال است که همچنان می‌تازد بر سپهر تخیل تا بسراید:

نقش پایی مانده بود از من، به ساحل، چند جا /آن که یک دم، بر وجود من، گواهی داده بود / ساعتی بر موج و بر آن جای پا حیران شدم/نقش پایی مانده بود از من، به ساحل، چندجا/ و می‌توان این خیال‌ورزی را تا ثریا ادامه داد.

سخن پایانی

گام‌به‌گام از پله‌های خیال بالا و پایین شدیم تا نقش حس را کمی بیشتر احساس کنیم و در جهان هنر شناور بمانیم، همانند برگ‌های رقصان پاییزی و پرهای پرندگان در دل نسیم. هنر باید بتواند حس بودن و هست را در مخاطب بیدار و زنده نگه دارد. باری در این جهان شوریده و پیچیده چه بهتر آنکه گوش به رند عالم‌سوز دهیم: خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم.

سینما

شخصیت پردازی مفاخر فرهنگی- اجتماعی در جشنواره چهل و دوم فجر

در میان ۳۳ فیلمی که در جشنواره چهل و دومین فیلم فجر امسال به نمایش درآمد، ۶ فیلم مربوط به پرتره مشاهیر فرهنگی و اجتماعی بودند که بیشتر آنها نتوانستند حق مطلب را ادا کنند و این استادان و شخصیت‌ها را به طور دقیق و عمیقی معرفی کنند. فیلم‌های بیوگرافیک که درباره شخصیت‌های مهم تاریخی، اجتماعی و سیاسی ساخته می‌شوند، از جمله محبوب‌ترین و پربیننده‌ترین فیلم‌های سینمایی هستند که در سراسر جهان ساخته می‌شوند و نمونه متاخر آن فیلم «اوپنهایمر» است که برگرفته از زندگی «جی. رابرت اوپنهایمر» فیزیک‌دان نظری امریکایی است که به‌عنوان «پدر بمب اتمی» شناخته می‌شود. این گونه محبوب به خودی خود و به جهت جذاب بودن سوژه آن، طرفداران زیادی دارد از این رو، در میان تعداد زیاد فیلم‌های بیوگرافیک، تعداد کمی از آنها ماندگار و جزو آثار باکیفیت تاریخ سینما شدند. اینکه سازندگان این آثار به نوعی مجذوب سوژه و شخصیت مورد نظر می‌شوند و از پرداخت سینمایی و توجه به فیلمنامه غافل می‌شوند از مهم‌ترین ایراداتی است که در آسیب‌شناسی فیلم‌های بیوگرافیک مطرح می‌شود و علاوه بر آثار ایرانی، آثار خارجی را نیز شامل می‌شود. برای نمونه تا به حال چند فیلم سینمایی درباره سلطان کوکائین در جهان یعنی «پابلو اسکوبار» ساخته شده اما با وجود پرمخاطب بودن، هیچ‌یک نتوانستند از نظر کیفیت هنری آنچنان که باید و شاید ماندگار شوند. درباره ساخته اخیر «کریستوفر نولان» یعنی اوپنهایمر که تا به حال ۹۵۰ میلیون دلار فروش کرده و از پرفروش‌ترین فیلم‌های تاریخ سینما محسوب می‌شود نیز همین مسئله و چالش وجود دارد، بسیاری فیلم نولان را تحسین و تمجید می‌کنند و در سوی مقابل، گروهی نیز دلیل اصلی پرمخاطب شدن فیلم را شخص اوپنهایمر و موضوع بمب اتمی عنوان می‌کنند. در سینمای ایران نیز آثار زیادی درباره شخصیت‌های ورزشی، تاریخ و مفاخر کشور ساخته شده که از میان آنها می‌توان فیلم «کمال‌الملک» ساخته مرحوم علی حاتمی، «غلامرضا تختی» ساخته بهرام توکلی را نام برد. همچنین آثاری نیز در خصوص زندگی شهدای دفاع مقدس از جمله «احمد متوسلیان»، «مهدی باکری»، «منصور ستاری»، «محمد بروجردی»، «حسن باقری» و «مصطفی چمران» ساخته شده است.

در جشنواره چهل و دوم فیلم فجر، ۶ فیلم به طور مشخص به زندگی و زمانه مفاخر مهم فرهنگی ورزشی و همچنین شهدای گرانقدر جنگ تحمیلی پرداخته است:

پرویزخان

نخستین ساخته «علی ثقفی»، ادای دین و یادبودی از مربی اسبق تیم ملی فوتبال ایران است که به جهت انضباط کاری و تعهد به معلم اخلاق معروف بود. فیلم پرویزخان داستانی فوتبالی-تاریخی دارد؛ پس از پیروزی انقلاب و در دهه ۱۳۶۰، نام «پرویز خان دهداری» با سرمربیگری تیم ملی فوتبال دوباره بر سر زبان‌ها افتاد. سال‌هایی که دهداری تیم ملی را برای حضور در بازی‌های آسیایی۱۹۸۶ سئول آماده کرد. داستان اختلاف با ستاره‌های نامدار تیم ملی هم از اینجا شروع شد. وقتی تیم ملی از سئول باز می‌گشت نامه‌ای توسط ۱۴ بازیکن امضا شده بود که پس از رسیدن به فرودگاه مهرآباد، به بمب خبری تبدیل شد. استعفای ۱۴ بازیکن از حضور در تیم ملی جنجالی‌ترین رخداد فوتبالی دهه ۶۰ بود.

مجنون

بهترین فیلم جشنواره چهل و دوم فیلم فجر از نگاه داوران که حاصل تجربه اول «مهدی شاه‌محمدی» است. او با اینکه در سینمای داستانی تازه کار به حساب می‌آید، بیش از دو دهه است که در سینمای مستند تجربه ساخت فیلم در فضای جنگ و جبهه داشته است.

داستان فیلم «مجنون» درباره بخش کوتاهی از رشادت‌های «برادران شهید زین‌الدین» است. این فیلم برشی از حماسه آفرینی شهیدان مهدی و مجید زین‌الدین و رزم‌آوران لشگر ۱۷ علی‌بن‌ابی‌طالب(ع) قم در جزیره مجنون و عملیات بزرگ خیبر را به تصویر می‌کشد.

آسمان غرب

دومین فیلم «محمد عسگری»، روایتی از جنگ ایران و عراق است که در این بین قهرمانی‌های شهید «علی‌اکبر شیرو دی» نیز به تصویر کشیده می‌شود. پیش از این در سریال «سیمرغ» شاهد پرداخت به زندگی شهید شیرودی بودیم و فیلم آسمان غرب دومین پروژه نمایشی است که درباره این شهید ساخته می‌شود. فیلم آسمان غرب رشادت، غیرت و میهن‌دوستی خلبان شهید «علی‌اکبر شیرودی» و دیگر همرزمانش را در روزهای آغازین جنگ به تصویر می‌کشد. «محمد عسکری» سال گذشته با کارگردانی فیلم سینمایی «اتاقک گلی» در جشنواره حضور داشت.

پروین

«پروین» ساخته محمدرضا ورزی است که بیش‌تر به دلیل سریال‌های تاریخی در صداو سیما شناخته می‌شود. نشان دادن چهره‌هایی مانند «ملک‌الشعرای بهار» و «دهخدا» در این فیلم از جمله نکات جالب توجه آن به شمار می‌رود.

آن گونه که از نام فیلم پیدا است فیلم «معجزه پروین» یا در جدیدترین تغییر، فیلم «پروین» درباره زندگی پروین اعتصامی شاعر نامدار معاصر است که زندگی او از دوران جوانی تا لحظه درگذشتش سرشار از اتفاقات است. گروه سازنده معجزه پروین تصمیم گرفتند اسم فیلم را به پروین تغییر دهند.

احمد

فیلم سینمایی «احمد» روایتی از ساعات اولیه پس از زلزله بم است که به این بهانه رشادت و مدیریت جهادی شهید «احمد کاظمی» در آن به تصویر درآمده است. فیلم احمد از نظر طراحی‌صحنه و لباس و گریم شخصیت‌ها از جمله آثار ممتاز جشنواره چهل و دوم فیلم فجر بود. فیلم احمد برای نخستین بار قصه‌ای ناگفته از ۱۸ ساعت ابتدایی حادثه تراژیک زلزله بم و اقدامی قهرمانانه در این ساعات پُرالتهاب را همزمان با بیستمین سالگرد این اتفاق روایت می‌کند؛ یادی از رشادت‌های شهید احمد کاظمی در زلزله بم. خلاصه داستان رسمی فیلم این است: «ساعتی پس از زلزله، احمد کاظمی وارد فرودگاه بم می‌شود...»

صبح اعدام

روایتی متفاوت از ساعات آخر زندگی و اعدام «طیب حاج رضایی» که تجربه‌ای متفاوت از «بهروز افخمی» در مقام نویسنده و کارگردان بود. این فیلم موفق به نامزدی در رشته بهترین فیلمنامه و کسب سیمرغ بلورین بهترین بازیگر نقش اول مرد و بهترین کارگردانی جشنواره چهل و دوم فیلم فجر شد.

فیلم صبح اعدام برشی از لحظات پایانی زندگی «طیب حاج رضایی و اسماعیل رضایی» است که در پی قیام خونین ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ محکوم به اعدام شدند. داستان این فیلم در فاصله زمانی ۵ تا ۶: ۳۰ صبح این روز روایت می‌شود. پیرنگ اصلی این داستان اعتراضی و سیاسی، اقتباسی از گزارش واقعی خبرنگار روزنامه کیهان از مراسم تیرباران این دو شخصیت است که بهروز افخمی پس از سال‌ها تحقیق و پژوهش آن را به فیلمنامه «صبح اعدام» تبدیل کرده است.